

Gemeente
Scherpenzeel

Jaarstukken 2023

Gemeente Scherpenzeel

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief	3
Samenstelling bestuur	5
Jaarrekening op hoofdlijnen	6
Leeswijzer	7
1 Programmaverantwoording	9
1.0 Programma 0: Bestuur en Ondersteuning	10
1.1 Programma 1: Veiligheid	17
1.2 Programma 2: Verkeer en Vervoer.....	20
1.3 Programma 3: Economie	23
1.4 Programma 4: Onderwijs.....	30
1.5 Programma 5: Sport, Cultuur en Recreatie.....	33
1.6 Programma 6: Sociaal Domein	41
1.7 Programma 7: Volksgezondheid en Milieu	52
1.8 Programma 8: Volkshuisvesting, Leefomgeving en Stedelijke Vernieuwing	58
2 Paragrafen	63
2.1 Lokale heffingen.....	64
2.2 Financiering.....	70
2.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	74
2.4 Onderhoud kapitaalgoederen	80
2.5 Bedrijfsvoering.....	85
2.6 Wet open overheid	96
2.7 Verbonden partijen	97
2.8 Grondbeleid	102
2.9 Duurzaamheid.....	106
3 Jaarrekening	107
3.1 Waarderingsgrondslagen	108
3.2 Overzicht baten en lasten	110
3.3 Overzicht baten en lasten met algemene dekkingsmiddelen.....	111
3.4 Bestemming rekeningresultaat	111
3.5 Balans per 31 december	112
3.6 Toelichting op de balans	114
3.7 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	126
3.8 Gebeurtenissen na balansdatum	126
3.9 Rechtmatigheidsverantwoording	127
4 Toelichtingen	129
4.1 WNT-verantwoording	130
4.2 Incidentele baten en lasten	131
4.3 Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves	132
4.4 Structureel resultaat	132
4.5 Specifieke uitkeringen (SiSa)	133
5 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	143
Bijlagen.....	144
1. Baten en lasten per taakveld	145
2. Over te hevelen kredieten	147
3. Kerngegevens.....	149

Aanbiedingsbrief

Voor u liggen de jaarstukken van de gemeente Scherpenzeel over het jaar 2023. Dit document geeft inzicht in de mate waarin de beleidsmatige en financiële doelen uit onze begroting zijn gerealiseerd.

Het jaar 2023 is afgesloten met een positief resultaat van € 275.895. Onze financiële positie is solide. De weerstandsratio bedraagt 1,3 en dit geldt volgens de geldende systematiek als echt voldoende.

We begroten scherp en dat houdt ons alert en bij de les. We proberen altijd binnen de soms krappe budgettaire ruimte te opereren. Tegenvallers worden zoveel mogelijk binnen het betreffende programma opgevangen. Het scherp begroten betekent wel dat er geen ruimte in de begroting is opgenomen voor majeure wijzigingen gedurende het jaar.

We merken dat het soms lopende het jaar nodig is om extra te investeren in onze gemeente of in onze organisatie, zoals het Programma Basis op orde Sociaal Domein. Dit leidt zoals net benoemd tot niet begrote extra lasten, die we echter op kunnen vangen doordat we over een goede vermogenspositie beschikken.

In het verleden werden deze zaken ook direct ten laste van de algemene reserve gebracht. Nu lopen deze lasten via de exploitatie zodat de effecten en gevolgen beter zichtbaar zijn.

We hebben het al eerder gememoreerd, maar de incidentele taken nemen steeds verder toe. In 2023 ging het al om € 2,2 mln. aan incidentele lasten. Deze incidentele taken en activiteiten vergen vaak structurele inzet en daarmee kunnen reguliere taken in de knel komen.

De VNG heeft bij het ministerie van Binnenlandse Zaken al aangedrongen op het verminderen van het aantal specifieke uitkeringen. In 2018 waren er landelijk 16 specifieke uitkeringen, in 2021 waren dat er al 131.

Voor Scherpenzeel ging het in 2023 om meer dan 37 specifieke uitkeringen. Als kleine gemeente krijgen we verhoudingsgewijs weinig baten, terwijl de lasten om de taken en activiteiten uit te voeren niet evenredig laag zijn. Dit baart ons, maar ook de andere bij de K80 aangesloten gemeenten zorgen. Gezien echter de huidige stand van de kabinetsformatie verwachten wij op dit punt nog geen verbetering op korte termijn.

Terwijl in 2022 de inflatie nog hard steeg, zagen we in 2023 een afvlakking van deze stijging. Wel worden we geconfronteerd met blijvend hogere prijzen en tarieven.

Ook in 2023 hebben we ons ingezet voor belangrijke zaken die van invloed zijn op het dagelijks leven van onze inwoners.

Nadat we in 2022 noodopvang beschikbaar stelden voor Oekraïense vluchtelingen (in de oude Aldi) en gemeentelijke opvang in de Villa, hebben we in 2023 ingezet op de uitbreiding van het aantal gemeentelijke opvangplekken voor Oekraïners. Dit heeft geresulteerd in de realisatie van de Tulpenhof.

De voortgang op het gebied van woningbouw, met name het streven naar betaalbare huisvesting, is een positieve stap om tegemoet te komen aan de woningbehoefte en -opgave. In Scherpenzeel-Zuid ontwikkelen we op eigen gronden diverse woningbouwlocaties. Voor de locatie De Nieuwe Koepel, gelegen tussen Nieuwstraat, Koepellaan en Vlieterweg, is een plan uitgewerkt voor de bouw van maximaal 450

woningen, waarvan een groot deel in het betaalbare segment. Eind 2023 is het bestemmingsplan Nieuwe Koepel definitief vastgesteld.

Ook zijn de werkzaamheden rondom de bouw van de nieuwe Jumbo inclusief realisatie van appartementen (Weijdelaeer, fase 2) in 2023 van start gegaan en zien we op diverse locaties in het dorp welkome woningbouwontwikkelingen (inbreiding).

Op 31 augustus 2023 bezocht het koninklijk paar de Gelderse Vallei. We zijn trots en verheugd, dat wij dit mede konden organiseren. Het koninklijk paar sprak in Scherpenzeel met vrijwilligers in de zorg, in de recreatieve en culturele sector en in het sociaal domein. Dit weerspiegelt de erkenning van de gemeente en haar inwoners voor hun bijdragen aan deze sectoren.

In 2023 hebben we ook besloten aandeelhouder te worden van de Afvalcombinatie De Vallei (ACV). Hiermee blijven we onze verantwoordelijkheid nemen voor milieukwesties en de inzet voor een efficiënt afvalbeheer. Vanaf 2024 draagt ACV zorg voor de afvalinzameling in ons dorp.

Het in 2023 gestarte programma Basis op orde Sociaal Domein zorgt voor verbeteringen in de ondersteuning en dienstverlening aan kwetsbare groepen wat een belangrijke prioriteit is voor ons.

We hebben ook een aanvang gemaakt met de uitbreiding van begraafplaats Lambalgen om ook in de toekomst voldoende beschikbare graven te hebben. Deze uitbreiding moet resulteren in een begraafcapaciteit voor vijftientig jaar. Hiermee kunnen we begraafruimte garanderen tot circa 2050.

Kortom, hoewel er uitdagingen zijn en blijven, zien we dat we op de goede weg zijn om onze inwoners blijvend te ondersteunen.

Namens het college,

Izaäk van Ekeren
Wethouder financiën

Samenstelling bestuur

Burgemeester M.C. Teunissen-Willemsen

Openbare Orde en Veiligheid, algemene plaatselijke verordening, toezicht en handhaving, kabinetszaken, communicatie en voorlichting, commissie bezwaarschriften, algemeen juridische zaken, verkiezingen, bestuurlijke organisatie, regionale en externe betrekkingen, AB-lid Regio Foodvalley.

Wethouder H. Vlastuin (1e loco-burgemeester)

Sociaal domein en sport

Wet Maatschappelijke ondersteuning, minimabeleid en schuldhelpverlening, jeugdzorg, participatiewet, inburgering, participatie/inclusieve samenleving gezondheidszorg, sportbeleid en binnensport, buitensportaccommodaties, sportpark De Bree, zwembad en scouting, onderwijs en educatie, welzijn, acquisitiesubsidies, Scherpenzeel800.

Wethouder G. van Deelen (2e loco-burgemeester)

Economie, cultuur, verkeer en dienstverlening

Begraafplaatsen, (revitalisering) bedrijfsterreinen, bedrijfscontacten, verkeer, vervoer en parkeerbeleid, recreatie, cultuur en toerisme, openbare bibliotheek, muziekschool, markt- en standplaatsenbeleid, citymarketing, onderwijshuisvesting, interne en externe dienstverlening, platteland anders, Portefeuillehouder food regio Foodvalley.

Wethouder E. van de Glind (3e loco-burgemeester)

Duurzaamheid en fysieke leefomgeving

Duurzaamheid, regionale energiestrategie, afvalinzameling, riolering, openbaar groen, wegen en bruggen, speelvoorzieningen, landgoed Scherpenzeel, informatisering en automatisering, gemeentelijk vastgoed, vergunningverlening bouwen en wonen (inbreiding en overige projecten), warmtevisie, informatieveiligheid.

Wethouder I. van Ekeren (4e loco-burgemeester)

Ruimtelijke Ordening en financiën

Woningbouwambities en verstedelijkingsagenda, woningtoewijzing, grondbeleid, financiën en belastingen, omgevingsvisie/omgevingswet, agrarische sector, volkstuinen, monumenten en cultuurhistorie, organisatieontwikkeling en personeel, vluchtelingenasiel, statushouders en handhaving.

R. 't Hoen

Gemeentesecretaris/directeur

Jaarrekening op hoofdlijnen

Financieel resultaat

Het saldo van baten en lasten geeft een positief resultaat van € 275.895 weer. In de najaarsrapportage hadden wij u gemeld dat wij ervan uit gingen, dat het jaar 2023 met een tekort zou worden afgesloten van ruim € 217.000.

Het verschil tussen de actuele begroting en de realisatie 2023 is € 493.167. Dit verschil wordt veroorzaakt door diverse posten binnen de programma's:

Samenvatting financieel resultaat	Begr. 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil
0. Bestuur en ondersteuning	13.268.853	13.442.128	173.275
1. Veiligheid	-917.745	-950.008	-32.263
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-1.142.368	-1.031.809	110.559
3. Economie	-39.612	-10.932	28.680
4. Onderwijs	-609.786	-578.889	30.897
5. Sport, cultuur en recreatie	-1.641.834	-1.700.869	-59.035
6. Sociaal domein	-8.283.763	-8.180.140	103.623
7. Volksgezondheid en milieu	-1.474	7.884	9.358
8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	-849.543	-721.470	128.073
Resultaat	-217.272	275.895	493.167

De verschillen betreffen zoals gezegd diverse posten. Bij de programmaverantwoording zijn deze onderwerpen en alle andere relevante onderwerpen per programma zowel inhoudelijk als financieel gedetailleerd toegelicht.

Bij programma 0 zien we met name de impact van wervingscampagnes in de laatste maanden van het jaar, die niet in de geactualiseerde begroting waren meegenomen.

In de financiële verordening is opgenomen, dat verschillen kleiner dan € 12.500 niet worden toegelicht. Het gaat hier om kleine verschillen t.o.v. de begroting. Bij de lasten betreft dit 32 posten voor een totaalbedrag van - € 433, bij de baten gaat het om 18 posten voor een bedrag van € 10.516. Per saldo bedragen deze verschillen € 10.083 positief.

Vaststelling, resultaat en verantwoording jaarrekening 2023

Conform de Gemeentewet stelt uw raad de jaarrekening vast in het jaar volgend op het dienstjaar. De jaarstukken 2023 bieden wij u hierbij ter vaststelling aan. Het hierin opgenomen jaarverslag en de jaarrekening zijn gecontroleerd door accountantskantoor Verstegen. De controleverklaring is in de rapportage opgenomen. Het jaarverslag is na het opstellen van de begroting het sluitstuk van de planning- en control cyclus 2023.

Leeswijzer

Met deze leeswijzer willen we u door de jaarstukken laten navigeren. De jaarstukken bestaan uit vier onderdelen en bijlagen.

In het eerste deel wordt de programmabegroting behandeld. In de programmaverantwoording wordt zowel het beleid als de financiën verantwoord.

In het tweede deel staan de paragrafen. De paragrafen zijn een soort dwarsdoorsnede van de programma's. Hierin staat informatie over de financiële positie van de gemeente, over beheersmatige aspecten en over risico's.

Daarna treft u in het derde deel de jaarrekening aan.

In het vierde zijn toelichtingen opgenomen, zoals de WNT-verantwoording en de specifieke uitkeringen.

In de bijlagen treft u tot slot verplichte informatie aan zoals de baten en lasten per taakveld en de over te hevelen kredieten.

Hieronder volgt een verdere uitleg per onderdeel.

Programmaverantwoording

De gemeenteraad legt verantwoording af op programmaniveau. Per programma wordt de verantwoording op zowel beleidsmatig als op financieel gebied vermeld.

Er zijn 9 programma's:

Programma 0: Bestuur en Ondersteuning

Programma 1: Veiligheid

Programma 2: Verkeer en Vervoer

Programma 3: Economie

Programma 4: Onderwijs

Programma 5: Sport, Cultuur en Recreatie

Programma 6: Sociaal Domein

Programma 7: Volksgezondheid en Milieu

Programma 8: Volkshuisvesting, Leefomgeving en Stedelijke Vernieuwing

Bij de verantwoording worden per programmaonderdeel de drie W-vragen behandeld:

- Wat wilden we bereiken?
- Wat hebben we daarvoor gedaan?
- Wat heeft het gekost?

De teksten bij de programma's onder "Wat wilden we bereiken?" zijn overgenomen uit de vastgestelde Begroting 2023-2026. Hierin is namelijk de doelstelling voor het jaar 2023 verwoord. Bij de vraag "Wat hebben we daarvoor gedaan?" wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van het beleid door middel van doelenboomtabellen. Hierbij worden de volgende symbolen gebruikt:

Bereiken?	Doen?	Score voortgang		Toelichting en maatregelen
		gestopt		Toelichten
		vraagt aandacht		Toelichten
		voldoende		
		gerealiseerd		

Bij de status voldoende en gerealiseerd is geen toelichting opgenomen, dit past bij de systematiek zoals die gold bij de Begroting 2023-2026. Vanaf 2024 worden alle statussen in samenhang toegelicht.

Het onderdeel "Wat heeft het gekost?" geeft inzicht in de werkelijke baten en lasten van het programma en de verschillen ten opzichte van de laatst vastgestelde begroting.

Paragrafen

In de paragrafen staat informatie over de financiële positie van de gemeente, de beheersmatige aspecten en de risico's. Er zijn acht (verplichte) paragrafen, daarnaast hanteren we een negende paragraaf over duurzaamheid:

- Lokale heffingen In deze paragraaf wordt stilgestaan bij de diverse gemeentelijke belastingen en heffingen en de consequenties daarvan voor de inwoners. Ook worden hier de tarieven voor het komende begrotingsjaar genoemd.
- Financiering In deze paragraaf wordt toegelicht op welke wijze met de financieringsbehoefte van de gemeente wordt omgegaan.
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing Het weerstandsvermogen geeft aan hoe solide de financiële positie van de gemeente is. Het weerstandsvermogen wordt bepaald door de weerstandscapaciteit af te zetten tegen de omvang van de risico's. In deze paragraaf zijn ook de financiële kengetallen opgenomen.
- Onderhoud kapitaalgoederen In deze paragraaf wordt per onderdeel toegelicht op welke wijze het onderhoud van de gemeentelijke kapitaalgoederen gewaarborgd is.
- Bedrijfsvoering Deze paragraaf gaat in op allerlei interne ontwikkelingen binnen de gemeentelijke organisatie, die erop gericht zijn een zo goed mogelijke dienstverlening aan de burgers te kunnen verstrekken en een zorgvuldige besluitvorming te kunnen garanderen.
- Wet open overheid Deze paragraaf bevat de beleidsvoornemens en uitvoering van de Wet open overheid (Woo).
- Verbonden partijen De gemeente werkt vaak samen met andere partijen om bepaalde doelen te bereiken. Een verbonden partij is een privaatrechtelijke- of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en/of financieel belang heeft. In deze paragraaf worden alle verbonden partijen nader toegelicht.
- Grondbeleid De gemeente speelt een actieve rol in het kopen en verkopen van gronden. In deze paragraaf wordt dieper op het grondbeleid van de gemeente ingegaan.
- Duurzaamheid Hierin staan de uitgangspunten opgenomen voor een duurzame ontwikkeling.

Jaarrekening 2023

In dit onderdeel worden de waarderingsgrondslagen gepresenteerd, het overzicht van de baten en lasten, de balans en de verdere toelichtingen hierbij.

Toelichtingen

In dit onderdeel is de verantwoording vanuit wet normering topinkomens (WNT) opgenomen, alsmede de controleverklaring van de onafhankelijk accountant op de jaarrekening en het overzicht van incidentele baten en lasten.

Bijlagen

In de bijlagen wordt onder meer verplichte informatie gegeven over informatie per taakveld, en een aantal kerngegevens. Daarnaast is het overzicht van over te hevelen kredieten gepresenteerd. Dit betreft kredieten die in volgende boekjaren worden afgerond.

1 Programmaverantwoording

Programma 0: Bestuur en Ondersteuning

Programma 1: Veiligheid

Programma 2: Verkeer en Vervoer

Programma 3: Economie

Programma 4: Onderwijs

Programma 5: Sport, Cultuur en Recreatie

Programma 6: Sociaal Domein

Programma 7: Volksgezondheid en Milieu

Programma 8: Volkshuisvesting, Leefomgeving en Stedelijke Vernieuwing

1.0 Programma 0: Bestuur en Ondersteuning

De kleine schaal van Scherpenzeel maakt het mogelijk om maatwerk te leveren. Dat is onze kracht. We vinden het belangrijk dat inwoners ervaren dat de gemeente er echt voor hen is. Omdat het soms beter is om de krachten te bundelen, kijken we op deelgebieden naar slimme samenwerkingen met regiogemeenten.

Bestuur

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Samenwerking in de regio.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Onderzoek doen naar samenwerking met gemeenten in de regio.	✓	✓	
Vergroten zichtbaarheid en leveren bijdrage K80.	✓	✓	
Doel: Bijdragen aan regionale samenwerking regio FoodValley.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Bestuurlijke trekker regionale portefeuille voedseltransitie.	✓	✓	
Doel: Verbetering van de raadscyclus.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
De wenselijkheid onderzoeken van kaderstellende raadsvergaderingen.	!	!	Deze actie is niet aan het college maar aan de gemeenteraad zelf.
Het samenstellen van raadscommissies.	!	!	Deze actie is niet aan het college maar aan de gemeenteraad zelf.

Burgerzaken

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Doorontwikkelen dienstverlening op basis van de dienstverleningsvisie.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Training organisatie.	!	✓	
Doel: Een gezonde samenlevingsparticipatie.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Participatiebeleid opstellen.	✓	✓	
Doorontwikkeling wijkplatforms.	✓	✓	

Overhead

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Vernieuwen inkoopbeleid.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Plaatselijke ondernemers uitdrukkelijker een plek geven in het inkoopbeleid.	✓	✓	
Doel: Verbeteren communicatie.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Communicatiebeleid integreren in afdelingen/teams.	✓	✓	
Inwoners en ondernemers op de hoogte stellen van het gemeentebestuur.	✓	✓	

Doel: Investerings voor inwoners.**Wat gaan we daarvoor doen:**

Mogelijkheden onderzoeken om een deel van de Algemene Reserve te gebruiken voor investeringen ten bate van alle inwoners.

✘

✘

Wij onderkennen het belang van waardevolle en duurzame investeringen. De systematiek is, dat voor deze investeringen vooraf dekking wordt gezocht binnen de begroting. Er wordt geen beroep gedaan op de algemene reserve. De algemene reserve dient als buffer voor het opvangen van risico's waarvoor geen bestemmingsreserves of voorzieningen zijn gevormd, het opvangen van eventuele rekeningtekorten en fungeren als algemeen dekkingsmiddel.

BBV-indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie				Begroet
		2020	2021	2022	2023	2023
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	8,1	8,9	9,0	9,0	9,3
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	7,6	9	7,7	7,7	9,3
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	739	788	973	1080	812
Externe inhuur	% van loonsom + totale kosten inhuur externen	27%	24%	30%	25%	2%
Overhead	% van totale lasten	12%	12%	16%	16%	16%

Wat heeft het gekost

Programma 0	Primitieve begr. 2023	Begr. 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil	Rekening 2022
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
0.1 Bestuur	-1.009.654	-1.208.623	-1.280.556	-71.933	-1.136.294
0.2 Burgerzaken	-284.087	-332.554	-348.890	-16.336	-293.986
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-55.250	-82.717	-86.316	-3.599	-75.594
0.4 Overhead	-4.294.595	-4.516.403	-4.822.077	-305.674	-4.481.216
0.5 Treasury	-75.530	-91.143	-88.864	2.279	-42.386
0.61 OZB woningen	-214.016	-375.063	-450.824	-75.761	-417.525
0.62 OZB niet-woningen	-15.600	-19.321	-19.635	-314	-18.329
0.64 Belastingen Overig	-31.199	-38.641	-39.271	-630	-36.659
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-6.136	-6.136	-5.675	461	-5.255
0.8 Overige baten en lasten	-25.793	0	-17.495	-17.495	-32.868
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	-7.012	-7.012	4.525
Totaal Lasten	-6.011.860	-6.670.601	-7.166.615	-496.014	-6.535.586
Baten					
0.1 Bestuur	8.640	8.640	9.104	464	260.922
0.2 Burgerzaken	159.293	139.293	131.584	-7.709	135.020
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	43.139	52.000	58.279	6.279	72.899
0.4 Overhead	-6.873	10.796	112.951	102.155	44.317
0.5 Treasury	13.000	14.775	16.865	2.090	12.718
0.61 OZB woningen	1.520.773	1.535.773	1.539.368	3.595	1.537.813
0.62 OZB niet-woningen	693.043	693.043	633.232	-59.811	761.712
0.64 Belastingen Overig	45.931	45.931	42.545	-3.386	41.101
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	15.934.610	16.932.406	17.477.903	545.497	17.172.353
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	32.682
Totaal Baten	18.411.556	19.432.657	20.021.831	589.174	20.071.537
Saldo van baten en lasten	12.399.697	12.762.056	12.855.216	93.160	13.535.951
Mutatie reserves					
Toevoegingen					
Algemene reserve	59.439	-59.439	-59.439	0	0
Organisatie				0	-631.183
Automatisering				0	-108.500
Totaal toevoegingen	59.439	-59.439	-59.439	0	-739.683
Onttrekkingen					
Algemene reserve	250.000	156.000	156.000	0	676.728
Huisvesting	40.446	40.446	40.446	0	40.446
Onderhoud Breehoek	0	0	80.115	80.115	28.063
Foodvalley	18.025	18.025	18.025	0	17.845
Automatisering	54.305	76.765	76.765	0	69.849
Organisatie	275.000	275.000	275.000	0	0
Totaal onttrekkingen	637.776	566.236	646.351	80.115	832.931
Mutatie reserves	697.215	506.797	586.912	80.115	93.248
Resultaat	13.096.912	13.268.853	13.442.128	173.275	13.629.200

De belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening zijn:

Taakveld: 0.1		Bestuur	
Lasten	- 66.632	Nadeel	Aan de voorziening voor wachtgeld van bestuurders en wachtgeld pensioenen moest een extra dotatie plaatsvinden van € 66.632.
Lasten	- 23.985	Nadeel	De kosten van de accountantscontrole liggen hoger dan begroot.
Lasten	- 544	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	19.228	Voordeel	De kosten van de raad en ondersteuning van de raad vielen lager uit.
Lasten	- 71.933		
Baten	464	Voordeel	Voor de specifieke uitkering Integraal Zorgakkoord (SPUK IZA) lagen de lasten iets lager, waardoor een klein verschil ontstaat.
Baten	464		

Taakveld: 0.2		Burgerzaken	
Lasten	- 15.757	Nadeel	Noodzakelijke aanpassingen in en upgrades van de software leidden tot extra kosten.
Lasten	- 579	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	- 16.336		
Baten	- 7.709	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Baten	- 7.709		

Taakveld: 0.3		Beheer overige gebouwen en gronden	
Lasten	- 3.599	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	- 3.599		
Baten	6.279	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Baten	6.279		

Taakveld: 0.4			Overhead
Lasten	- 138.744	Nadeel	T/m de najaarsrapportage leken we uit te komen met het budget. In de laatste maanden van het jaar was er echter sprake van een impuls in werving om inhuur te verminderen en meer vaste medewerkers aan te trekken. Dit leidde tot extra wervingskosten en betaling van plaatsingsfees. In heel 2023 was er sprake van 35 nieuwe medewerkers, waarvan 12 in de laatste maanden of per 1 januari 2024. Daarnaast was er ook sprake van meer kosten voor arbeidsrechtelijke juridische advisering.
Lasten	- 102.155	Nadeel	Een deel van de lasten en baten op taakveld 0.4 wordt doorbelast aan de andere programma's en taakvelden. Deze doorbelasting gebeurt gesaldeerd aan de lastenkant. Hierdoor ontstaat boekhoudtechnisch een voordeel aan de batenkant op dit taakveld en een nadeel aan de lastenkant. Per saldo heft dit elkaar op.
Lasten	- 33.738	Nadeel	Voor onderhoud van software werd mede door gestegen prijzen meer uitgegeven.
Lasten	- 17.563	Nadeel	De opleidingskosten vielen hoger uit.
Lasten	- 13.474	Nadeel	In 2023 zijn nog kosten voor onderzoek en ontwikkeling van de Breehoek t.l.v. het betreffende krediet gebracht. Dit leidde tot extra afschrijvingen.
Lasten	- 305.674		
Baten	102.155	Voordeel	Een deel van de lasten en baten op taakveld 0.4 wordt doorbelast aan de andere programma's en taakvelden. Deze doorbelasting gebeurt gesaldeerd aan de lastenkant. Hierdoor ontstaat boekhoudtechnisch een voordeel aan de batenkant op dit taakveld en een nadeel aan de lastenkant. Per saldo heft dit elkaar op.
Baten	102.155		

Taakveld: 0.5			Treasury
Lasten	2.279	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	2.279		
Baten	2.090	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Baten	2.090		

Taakveld: 0.61			OZB woningen
Lasten	- 32.575	Nadeel	Externe ondersteuning in marktanalyse, en bezwaar en beroepszaken.
Lasten	- 30.202	Nadeel	In 2023 is overgegaan naar nieuwe software voor de uitvoering wet WOZ. De migratie en implementatie zijn hoger uitgevallen dan begroot.
Lasten	- 25.217	Nadeel	Voor heffing en invordering werden meer kosten gemaakt.
Lasten	12.233	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	- 75.761		
Baten	3.595	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Baten	3.595		

Taakveld: 0.62		OZB niet-woningen	
Lasten	- 314	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	- 314		
Baten	- 59.811	Nadeel	De baten OZB-gebruikers en OZB-niet-woningen zijn lager uitgevallen dan begroot. Voor een aantal grote objecten is nog geen aanslag 2023 opgelegd, omdat er nog bezwaren over eerder jaar lopen.
Baten	- 59.811		

Taakveld: 0.64		Belastingen overig	
Lasten	- 630	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	- 630		
Baten	- 3.386	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Baten	- 3.386		

Taakveld: 0.7		Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	
Lasten	461	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	461		
Baten	545.497	Voordeel	De decembercirculaire 2023 was nog niet meegenomen in de najaarsrapportage. Deze circulaire leverde per saldo een voordeel op voor onder andere de invoering van de Omgevingswet. Ook heeft er een aanpassing op een maatstaf plaatsgevonden welke een voordeel oplevert.
Baten	545.497		

Taakveld: 0.8		Overige baten en lasten	
Lasten	- 17.495	Nadeel	Voor de werkkostenregeling (WKR) is over 2023 € 17.495 verschuldigd.
Lasten	- 17.495		

Taakveld: 0.9		Vennootschapsbelasting (VpB)	
Lasten	- 7.012	Nadeel	Aan voorschot VPB en afrekeningen is per saldo € 7.012 betaald. Dit wordt gecompenseerd via de bestemmingsreserve grondexploitaties (programma 8).
Lasten	- 7.012		

1.1 Programma 1: Veiligheid

De regio Scherpenzeel wordt gezien als een veilige en fijne plek om te wonen. Het is belangrijk om ons dorp goed functionerend, leefbaar en veilig te houden.

Crisisbeheersing en brandweer

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Dekkingsplan brandweer.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Monitoren of regionaal dekkingsplan wordt uitgevoerd.	✓	✓	
Doel: AED.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Blijven communiceren met inwoners.	✓	✓	
Steun voor traject werven en opleiden van burgerhulpverleners.	✓	✓	

Openbare orde en veiligheid

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Politie en BOA.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Zijn aanwezig, zichtbaar en aanspreekbaar in dorp en buitengebied.	✓	✓	
Leren en evalueren van handhavingszaken.	✓	✓	
Doel: High impact crimes.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Prioriteit aan woninginbraken en ondermijning en overlast in woon- en leefomgeving.	✓	✓	
Doel: Alcohol en drugs.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Veel prioriteit aan preventie.	!	✓	

Doel: Whatsappgroepen.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Blijvend onder de aandacht brengen.	✓	✓	

BBV-indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie			
		2020	2021	2022	2023
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	17	19	3	
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	0,5	0,5	0,5	0,5
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2,5	1,5	1,9	1,0
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	3,0	2,0	1,5	1,0
Vernielingen en beschadigingen in openbare ruimte	Aantal per 1.000 inwoners	4,0	4,4	3,9	3,9

Bron: waarstaatjegemeente.nl

Wat heeft het gekost

Programma 1	Primitieve begr. 2023	Begr. 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil	Rekening 2022
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-581.303	-584.519	-633.910	-49.391	-572.618
1.2 Openbare orde en veiligheid	-275.196	-347.146	-339.738	7.408	-334.262
Totaal Lasten	-856.499	-931.665	-973.649	-41.984	-906.880
Baten					
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	0	9.497	9.497	6.319
1.2 Openbare orde en veiligheid	13.920	13.920	14.144	224	18.251
Totaal Baten	13.920	13.920	23.641	9.721	24.569
Saldo van baten en lasten	-842.579	-917.745	-950.008	-32.263	-882.310
Mutatie reserves					
Er is geen sprake van reservemutaties	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0
Resultaat	-842.579	-917.745	-950.008	-32.263	-882.310

De belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening zijn:

Taakveld: 1.1		Crisisbeheersing en brandweer	
Lasten	- 37.217	Nadeel	In 2023 is de bijdrage aan de brandweer verhoogd.
Lasten	- 12.174	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	- 49.391		
Baten	9.497	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Baten	9.497		

Taakveld: 1.2		Openbare orde en veiligheid	
Lasten	7.408	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	7.408		
Baten	224	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Baten	224		

1.2 Programma 2: Verkeer en Vervoer

Voor Verkeer streven we naar een efficiënt, duurzaam en veilig verkeerssysteem met de daarbij behorende infrastructuur en maatregelen. Naast de bovengrondse infrastructuur bevindt zich ook onder de grond een groot netwerk van verbindingen, waaronder gas, water, riolering (schoon/vuil), elektriciteit en telecom. Daarnaast liggen er op enkele plekken ook warmtenetten in de grond. Omdat ook in de ondergrond de ruimte schaars is, is het noodzakelijk dat wij deze warmtenetten een plaats geven in ons beleid. Wij volgen de landelijke ontwikkelingen t.a.v. 5G.

Openbaar vervoer is een netwerk dat over gemeente- en provinciegrenzen heen gaat. De provincies zijn verantwoordelijk voor het faciliteren, coördineren en financieren van het openbaar vervoer binnen hun grenzen. De gemeente heeft hierin slechts een beperkte rol. Werken aan toekomstbestendige openbaar vervoer verbindingen betekent daarom werken aan- en in regionale netwerken. Door onze geografische positie zijn contacten met de provincie Utrecht net zo belangrijk als die met de provincie Gelderland.

We streven naar een goed en doelmatig beheer van de wegen.

Verkeer en vervoer

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Regionale aanpak N224.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Samen met Woudenberg en Renswoude (en in de Verstedelijkingsstrategie ANFV) optrekken om de N224 toekomstbestendig te maken.	✓	✓	
Doel: Leefbare omgeving.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Stimuleren fietsgebruik door een goede inrichting van de openbare ruimte.	✓	✓	
Investeren in klimaatbestendige wegen, hierbij hebben we aandacht voor hittestress en klimaatadaptatie.	✓	✓	
Doel: Parkeren.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
We bezien de mogelijkheden om de blauwe zone in het centrum in te stellen gedurende de gehele week. We betrekken hierbij zowel de bewoners als de in het centrum gevestigde bedrijven.	✓	✓	

Doel: Duurzaamheidsmaatregelen.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
We creëren laadmogelijkheden voor elektrische auto's en stellen hiertoe een (logistieke) plankaart op.	✓	✓	
Doel: Participatie inzetten bij werkzaamheden.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Wij maken gebruik van lokale kennis en wensen door onze inwoners bij herinrichtingen en groot onderhoud te betrekken.	✓	✓	
Doel: Verkeersafwikkeling centrum.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
We beoordelen de huidige centrumroute op verbeteringen, in aanloop naar- en in combinatie met het centrumplan.	✓	!	Dit staat in relatie tot het nog op te stellen integraal mobiliteitsplan.
Doel: Water beheer.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
We gaan samen met het waterschap en buurgemeenten het baggerplan uitvoeren om zo kans op wateroverlast te beperken. Zie verder programma 7.	✓	✓	

Openbaar vervoer

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Toekomst openbaar vervoer.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
We tonen een actieve inzet richting opdrachtgevers openbaar vervoer door het benutten van inspraakmogelijkheden op het transitieplan en deelname in de Regio FoodValley. We benutten mogelijkheden voor voor- en natransport naar OV-haltes.	✓	✓	
Doel: Duurzaamheidsmaatregelen.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
We treffen stimuleringsmaatregelen om OV-reizigers (terug) te winnen voor Openbaar vervoer.	✓	✓	

BBV-indicatoren

Voor Programma 2 is er geen sprake van wettelijke indicatoren.

Wat heeft het gekost

Programma 2	Primitieve begr. 2023	Begr. 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil	Rekening 2022
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
2.1 Verkeer en vervoer	-1.049.346	-1.237.860	-1.124.746	113.114	-1.002.112
2.5 Openbaar vervoer	-11.624	-14.778	-14.916	-138	-11.290
Totaal Lasten	-1.060.970	-1.252.638	-1.139.662	112.976	-1.013.402
Baten					
2.1 Verkeer en vervoer	36.711	36.711	34.294	-2.417	86.503
	36.711	36.711	34.294	-2.417	86.503
Saldo van baten en lasten	-1.024.259	-1.215.927	-1.105.368	110.559	-926.899
Mutatie reserves					
Toevoegingen					
Wegen	-147.000	-147.000	-147.000	0	-147.000
Totaal toevoegingen	-147.000	-147.000	-147.000	0	-147.000
Onttrekkingen					
Wegen	221.534	220.559	220.559	0	128.998
Totaal onttrekkingen	221.534	220.559	220.559	0	128.998
Mutatie reserves	74.534	73.559	73.559	0	-18.002
Resultaat	-949.725	-1.142.368	-1.031.809	110.559	-944.901

De belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening zijn:

Taakveld: 2.1		Verkeer en vervoer	
Lasten	8.374	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	104.740	Voordeel	Door weersomstandigheden en personeelscapaciteit zijn geplande onderhoudswerkzaamheden m.b.t. wegen en openbare verlichting niet uitgevoerd.
Lasten	113.114		
Baten	- 2.417	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Baten	- 2.417		

Taakveld: 2.5		Openbaar vervoer	
Lasten	- 138	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	- 138		

1.3 Programma 3: Economie

Mensen kennen Scherpenzeel als ondernemend dorp in het groen. Omdat aandacht voor ondernemen ons dorp ook op de lange termijn leefbaar houdt, doen we er alles aan om dat zo te houden. Een vitaal en goed bereikbaar winkelcentrum is daarbij essentieel evenals passende activiteiten in ons agrarische buitengebied en ruimte voor innovatie en groei van Scherpenzeelse bedrijven.

Economische ontwikkeling

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Duurzaamheidsmaatregelen.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Stimuleren en promoten van Vallei Boert Bewust.	!	!	Dit is in 2023 niet gerealiseerd. In 2024 doen we onderzoek naar interne en externe behoeften.
Lokale streekproducten promoten.	✓	✓	
Ondernemers ondersteunen bij verduurzamingsopgave.	✓	✓	
Deelname Living Lab Regio Foodvalley Circulair.	✓	✓	
Doel: Revitaliseren Zwarte Land 1.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Samen met ondernemers gebruik maken van de provinciale subsidieregeling toekomstbestendige bedrijventerreinen.	✓	✓	
Doel: Duurzame bedrijventerreinen.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
De richtingen in het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) over circulair bouwen en oplossingen voor duurzame energie onderschrijven we en geven we vorm op onze bedrijventerreinen. Denk bijv. aan dakconstructies die zonnepanelen kunnen dragen.	✓	✓	

Doel: Een structureel goed functionerend winkelbestand met een gevarieerd aanbod in Scherpenzeel.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Realisatie uitvoeringsprogramma Centrumvisie met daarin participatie ondernemers/winkeliers.	✓	!	Is nog niet mee gestart omdat het gehele centrumproject is getemporeerd in afwachting van moment waarop vervanging van de riolering aan de orde is. Dit is vanaf 2026 het geval.
Continuering gestructureerd overleg met de ondernemersvereniging/ bedrijvenkring om elkaar te informeren over ontwikkelingen.	✓	✓	
Doel: Bereikbaarheid Gelderse Vallei.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
We betrekken belanghebbenden en deskundigen bij een proces over verkeersafwikkeling.	✓	✓	
We houden ons centrum bereikbaar voor eigen inwoners, toerisme en winkel- en bedrijfsactiviteiten.	✓	✓	
Investeringen ter verbetering van de huidige centrumroute dragen bij aan de leefbaarheid van het dorp op lange termijn.	✓	✓	
Doel: Parkeren.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Parkeren blijft gratis en parkeermogelijkheden breiden we mogelijk uit.	✓	✓	
We hanteren voor de gehele week een blauwe zone tijdens winkelopeningstijden voor goede bereikbaarheid.	✓	✓	
We zetten digitale hulpmiddelen in voor parkeren voor bepaalde tijd.	✓	✓	
We verstrekken op beperkte schaal (gratis) parkeervergunningen aan centrum bewoners.	✓	✓	
We maken het makkelijker om rondom een nieuw plan naar parkeermogelijkheden te zoeken.	✓	✓	

Doel: Onder voorwaarden verlenen we medewerking aan het creëren van een nieuw bedrijventerrein.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
We creëren werkgelegenheid.	✓	✓	
We voorzien in huisvesting voor grote en kleinere bedrijven.	✓	✓	
Doel: We creëren helderheid over naast genoemde aspecten rondom de ontwikkeling van een nieuw bedrijventerrein.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Revitalisatie van bestaande bedrijventerreinen.	✓	✓	
Duurzame mogelijkheden voor het opwekken van energie.	✓	!	Vraagt aandacht gezien netcongestie problematiek . Ondernemers hebben de handen ineengeslagen om gezamenlijk een oplossing te vinden.
Concentratie van bedrijven.	✓	✓	
Verkeersafwikkeling.	✓	✓	
De betrokkenheid en het aandeel van Scherpenzeelse bedrijven.	✓	✓	
Landschappelijke inpassing.	✓	✓	
Op- en aanmerkingen van direct omwonenden.	✓	✓	
Doel: Ondernemersklimaat.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Voldoende ruimte blijven bieden voor ondernemers om zich te vestigen of verder te ontwikkelen binnen Scherpenzeel.	✓	✓	
Inspanning leveren ter stimulering werkvoorraad/opdrachten Scherpenzeelse bedrijven.	✓	✓	

Doel: Voldoende ruimte blijven bieden voor agrarische ondernemers in de buitengebieden.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Regulier overleg met agrarische ondernemers en brancheorganisaties.	✓	✓	
Faciliteren van het functieveranderingsbeleid.	✓	✓	
Inzetten van mogelijkheden vanuit regio FoodValley en de provincie.	✓	✓	
De aanleg van breedband internet faciliteren.	✓	✓	
Nauwlettend volgen en waar mogelijk faciliteren van innovatieve ontwikkelingen.	✓	✓	
Doel: Evenementen organiseren.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
We vereenvoudigen de aanvraag van evenementenvergunningen.	✓	!	Het aanvraagproces wordt in 2024 in samenwerking met organisatoren waar mogelijk verbeterd.
We onderzoeken of de aanvraagprocedure voor terugkerende evenementen kan worden versoepeld.	✓	!	Het aanvraagproces wordt in 2024 in samenwerking met organisatoren waar mogelijk verbeterd. Het aanvraagproces rondom terugkerende evenementen is hier onderdeel van.
We passen de legesverordening aan voor organisaties zonder winstoogmerk of met maatschappelijk belang.	✓	✓	
We houden ons aan voorwaarde zoals vastgelegd in het evenementenbeleid en de APV.	✓	✓	

Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Duurzaamheidsmaatregelen.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
We stimuleren bedrijven om energiezuinige maatregelen te treffen.	✓	✓	
We geven Omgevingsdienst de Vallei een rol bij het primair adviseren van bedrijven over de mogelijkheden.	✓	✓	

Doel: Subsidieverordening.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
We stellen een nieuw subsidiebeleid op waarbij belangen beter worden gewogen en gekwantificeerd.	✓	!	Dit wordt in 2024 ontwikkeld.

Economische promotie

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: We promoten Scherpenzeel als aantrekkelijke bestemming voor toeristen.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
We versterken Heerlijk Scherpenzeel als toeristisch platform.	✓	✓	
We versterken de relatie met landgoed Scherpenzeel door welwillend te zijn in ontwikkelingen rondom het verduurzamen van dit gebied.	✓	✓	
Doel: Een zelfstandige stichting VVV Scherpenzeel.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Synergie en samenwerking met Heerlijk Scherpenzeel, het Regionaal Bureau voor Toerisme Vallei en de Veluwe versterken.	✓	✓	
Samen met de stichting VVV Scherpenzeel richten op continuering van de VVV voorziening en de recreatieve mogelijkheden van het dorp benutten.	✓	✓	

Doel: Scherpenzeel ontwikkelen als toeristisch knooppunt.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Scherpenzeel profileren als knooppunt van Heuvelrug en Veluwe. De verbinding, Grebbelinie, met Rijn en Eem via het Valleikanaal benutten.	✓	✓	
Doel: Toeristisch Overstap Punt (TOP).			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Huidige TOP aantrekkelijker maken en extra TOP bij Kulturhus de Breehoek realiseren.	✓	✓	

BBV-indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie			
		2020	2021	2022	2023
Vestigingen van bedrijven	Aantal per 1.000 inwoners (van 15 t/m 64 jaar)	150,0	148,4	158,5	
Funciemenging: Verhouding tussen banen en woningen	%	54,2	51,5	50,3	

Bron: waarstaatjegemeente.nl

Wat heeft het gekost

Programma 3	Primitieve begr. 2023	Begr. 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil	Rekening 2022
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
3.1 Economische ontwikkeling	-50.418	-60.400	-60.399	1	-56.337
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-42.702	-67.143	-67.012	131	-62.030
3.4 Economische promotie	-76.572	-93.857	-97.753	-3.896	-96.956
Totaal Lasten	-169.692	-221.400	-225.164	-3.764	-215.324
Baten					
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	27.232	27.232	48.223	20.991	35.810
3.4 Economische promotie	159.526	153.526	164.979	11.453	152.774
Totaal Baten	186.758	180.758	213.202	32.444	188.584
Saldo van baten en lasten	17.066	-40.642	-11.962	28.680	-26.740
Mutatie reserves					
Onttrekkingen					
Centrumvisie	0	1.030	1.030	0	16.300
Totaal onttrekkingen	0	1.030	1.030	0	16.300
Mutatie reserves	0	1.030	1.030	0	16.300
Resultaat	17.066	-39.612	-10.932	28.680	-10.440

De belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening zijn:

Taakveld: 3.3		Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	
Lasten	131	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	131		
Baten	20.991	Voordeel	De hogere elektrakosten waren wel begroot, maar de daarmee samenhangende hogere bijdrage van de markt- en standplaatsen was niet in de begroting meegenomen. De gemeente maakt geen winst op de doorbelasting van de elektrakosten.
Baten	20.991		

Taakveld: 3.4		Economische promotie	
Lasten	- 3.896	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	- 3.896		
Baten	1.214	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Baten	10.239	Voordeel	De baten uit toeristenbelasting vielen hoger uit.
Baten	11.453		

1.4 Programma 4: Onderwijs

Wij faciliteren toegankelijk en modern onderwijs voor onze jongeren en bieden educatieve activiteiten die stimuleren tot persoonlijke ontplooiing en ontwikkeling van alle inwoners van Scherpenzeel.

Onderwijshuisvesting

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Alle scholen beschikken over voldoende ruimte en zijn in goede staat.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Vaststellen en uitvoeren van het Integraal huisvestingsplan (IHP) onderwijs Scherpenzeel 2022-2032.	✓	✓	
Het IHP voorziet in vervangende nieuwbouw voor openbare basisschool De Dorpsbeuk en permanente uitbreiding met 2 lokalen voor de andere 3 basisscholen: De Glashorst, De Korenmaat en De Wittenberg.	✓	✓	

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Tegengaan laaggeletterdheid.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Doorontwikkeling Taalhuis Scherpenzeel.	✓	✓	
Doel: Afstemming onderwijs-jeugdhulp. Schooluitval voorkomen.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Inzetten op preventie onder meer door het inzetten van ambulante hulpverleners op de scholen.	✓	✓	

BBV-indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie			
		2020	2021	2022	2023
Absoluut verzuim; niet ingeschreven	Aantal per 1.000 leerlingen	nbn	nbn	nbn	
Relatief verzuim; ongeoorloofd afwezig	Aantal per 1.000 leerlingen	15	22	19	
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	0,9	1,6	1,2	1,4

Bron: waarstaatjegemeente.nl

Wat heeft het gekost

Programma 4	Primitieve begr. 2023	Begr. 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil	Rekening 2022
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
4.2 Onderwijshuisvesting	-298.343	-301.512	-325.717	-24.205	-291.394
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-612.088	-925.073	-701.805	223.268	-648.288
Totaal Lasten	-910.431	-1.226.585	-1.027.521	199.064	-939.683
Baten					
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	89.479	333.772	165.605	-168.167	185.251
Totaal Baten	89.479	333.772	165.605	-168.167	185.251
Saldo van baten en lasten	-820.952	-892.813	-861.916	30.897	-754.432
Mutatie reserves					
Toevoegingen					
Nieuwbouw onderwijsgebouwen	0	0	0	0	-25.000
Leerlingenvervoer	-59.439	0	0	0	0
Totaal toevoegingen	-59.439	0	0	0	-25.000
Onttrekkingen					
Nieuwbouw onderwijsgebouwen	168.098	223.588	223.588	0	179.417
Leerlingenvervoer		59.439	59.439	0	0
Totaal onttrekkingen	168.098	283.027	283.027	0	179.417
Mutatie reserves	108.659	283.027	283.027	0	154.417
Resultaat	-712.293	-609.786	-578.889	30.897	-600.015

De belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening zijn:

Taakveld: 4.2		Onderwijshuisvesting	
Lasten	- 20.230	Nadeel	De kosten voor belastingen en verzekering lagen boven het begrote niveau.
Lasten	- 3.975	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	- 24.205		

Taakveld: 4.3		Onderwijsbeleid en leerlingzaken	
Lasten	8.760	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	11.238	Voordeel	De kosten voor het leerlingenvervoer vielen € 11.238 lager uit.
Lasten	19.566	Voordeel	Doordat subsidieafrekening over 2022 lager uitviel, ontstond een voordeel in 2023.
Lasten	91.121	Voordeel	Voor het Onderwijsachterstandenbeleid is € 128.226 besteed, dit is lager dan begroot.
Lasten	92.583	Voordeel	De lasten voor onderwijsvertraging als gevolg van Covid-19 lagen onder begrotingsniveau.
Lasten	223.268		
Baten	- 92.583	Nadeel	Voor onderwijsvertraging als gevolg van Covid-19 was nog € 79.661 beschikbaar uit 2022. In 2023 is € 42.297 ontvangen van het Rijk en € 29.375 besteed. Hierdoor schuift € 92.583 door naar 2024.
Baten	- 91.121	Nadeel	Voor het Onderwijsachterstandenbeleid was € 61.824 beschikbaar uit 2022, in 2023 hebben we € 157.523 ontvangen van het Rijk. De bestedingen lagen op € 128.226. Hierdoor wordt € 91.121 doorgeschoven naar 2024.
Baten	7.533	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Baten	8.004	Voordeel	De bijdrage voor leerlingenvervoer lag € 8.004 hoger dan begroot.
Baten	- 168.167		

1.5 Programma 5: Sport, Cultuur en Recreatie

Als dorp mogen we trots zijn op onze uitstekende voorzieningen, zoals het zwembad, de sportclubs en De Breehoek. Om Scherpenzeel aantrekkelijk te houden, ook voor jonge gezinnen en ouderen, blijven we ons daarvoor inzetten, dit doen we vooral samen met de inzet van talloze vrijwilligers. Daarbij ontkomen we niet aan het zoeken naar een goede balans tussen de inzet van gemeenschapsgeld en het vragen van een eigen bijdrage aan gebruikers van de voorzieningen.

Sportbeleid en activering

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Door het bieden van een sterke sociale infrastructuur de jeugd kansen bieden voor een optimale ontwikkeling.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Organiseren van activiteiten waarbij aandacht is voor onder andere educatie, sport, cultuur, natuur en milieu, techniek, (sociale) veiligheid en gezondheid.	✓	✓	
Doel: Een actueel integraal sportbeleid gericht op diversiteit in sportvoorzieningen.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Preventie en sportakkoord uitvoeren met lokale sport, welzijn, zorg, onderwijs, bedrijven en beweegaanbieders met als doel de rol van sport en bewegen binnen het sociaal domein te versterken.	✓	✓	
Doel: Een toename van de deelname van onze inwoners, en dan met name de jeugd, aan sport- en recreatieve activiteiten.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Inzetten van de combinatiefunctionaris om doelgroepen die nu sporten uit te breiden en een gevarieerd sportaanbod te bieden in samenwerking met de sportorganisaties.	✓	✓	
Nadruk leggen bij interventieprogramma's voor doelgroepen en ondersteuning van de verenigingen door beroeps gerelateerde stages in te zetten om het verenigingskader te ondersteunen.	✓	✓	

Doel: We behouden de diversiteit aan sportverenigingen.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
We maken een passend beleid voor buitensportverenigingen met betrekking tot investeringen, onderhoud en exploitatie.	✓	✓	
Investeringen in het sportpark worden vanuit lange termijn bekeken.	✓	✓	
We zijn welwillend tegenover nieuwe sportvormen.	✓	✓	

Sportaccommodaties

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Een goede kwaliteit van de sportvelden waarborgen.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Conform beheerplan vakkundig en effectief beheer voeren. Samen met de verenigingen tegen lage kosten ruim voldoen aan de geldende bondsnormen.	✓	✓	
Doel: Bikepark Scherpenzeel waarborgen.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Voldoen aan de geldende veiligheidseisen door periodiek gemeentelijk toezicht te houden op het beheer en daar waar nodig te ondersteunen bij het beheer uitgevoerd door de toerclub Het Scherpewoud.	✓	✓	
Doel: Een duurzaam zwembad 't Willaer.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
We houden deze voorziening duurzaam in stand.	✓	✓	

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Doorontwikkelen van Kulturhus de Breehoek.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
De doorontwikkeling van Kulturhus de Breehoek zal moeten bijdragen aan het sportieve, maatschappelijke en culturele aanbod.	✓	✓	
Doel: Bibliotheek behouden.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
De bibliotheek blijft zijn functie behouden en krijgt een aantrekkelijke kinderboekenhoek.	✓	!	De aantrekkelijke kinderboekenhoek wordt gerealiseerd in het plan van de nieuwe Breehoek. Dit volgt later.
Doel: Regionale samenwerking Cultuur.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Regionaal inzetten op cultuurinnovatie en talentontwikkeling middels subsidiegelden.	✓	✓	

Cultureel erfgoed

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Behoud en versterking van onze monumenten.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Gemeentelijke adviescommissie ruimtelijke kwaliteit installeren met komst van de omgevingswet.	✓	✓	
De erfgoedverordening uitvoeren.	✓	✓	
Doel: Duurzaamheidsmaatregelen.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Duurzame vormen van recreatie stimuleren.	✓	✓	

Doel: Grebbelinie versterken.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
De Grebbelinie toeristisch en ecologisch versterken.	✓	✓	

Media

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Een duurzame en kwalitatieve samenwerking met een lokale omroep die zichtbaar is in de regio.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Vergeven van een nieuwe zendmachtiging voor 5 jaar en het intensiveren van dit communicatiekanaal.	✓	✓	
Doel: Inzicht in de (financiële) mogelijkheden en behoeften van culturele organisaties voor behoud van een duurzame en sterke sector.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Periodieke overleggen voortzetten om samenwerkingen te versterken en mogelijkheden en verbinding verder te ontwikkelen.	✓	✓	

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Een veilig, vitaal en gezond bomenbestand.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Het uitvoeren van planmatig boomonderhoud.	✓	✓	
Het uitvoeren van de wettelijk verplichte boomveiligheidscontroles (BVC) en het daaruit volgende onderhoud.	✓	✓	
Doel: De waardevolle bomenstructuur in Scherpenzeel waarborgen en het huidige beheerniveau van het groen behouden.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Het bestaande onderhoudsniveau handhaven en waar mogelijk verbeteren.	✓	✓	

Jaarlijkse vervanging/ renovatie van bomen en plantsoenen door de eigen groendienst en aannemers.	✓	✓	
Nieuwe plantsoenen zoveel mogelijk klimaat- en plaagbestendig en biodivers inrichten.	✓	✓	
Doel: Een hogere ecologische waarde creëren door het toepassen van vogel- en insectenvriendelijke beplantingen.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Het toepassen van vogel-, vlinder- en bijvriendelijke boom- en heestersoorten.	✓	✓	
De Biodiversiteit te bevorderen door daar waar mogelijk structuurvariatie en gradiëntsituaties te creëren.	✓	✓	
Aanleggen van bosjes.	✓	✓	
Doel: Een grotere betrokkenheid van onze inwoners bij het groen.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Jaarlijks organiseren van een Natuurwerkdag en/ of een Boomfeestdag.	✓	✓	
Doel: Veilige spelomgeving voor de jeugd.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
De jaarlijkse veiligheidsinspectie vormt input voor structureel beheer, vervanging, reparatie en onderhoud.	✓	✓	
Bij renovaties speellocaties hygiënischer inrichten.	✓	✓	
Doel: De overlast van hondenpoep beperken.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Na ontwikkeling van enkele woningbouwprojecten de hondenpoepbeleidskaart aanpassen.	✓	✓	
Uitvoering geven (inrichtingsmaatregelen en handhaving) aan het hondenpoepbeleid.	✓	✓	

Doel: De overlast van de Eikenprocessierups beperken.**Wat gaan we daarvoor doen:**

De preventieve en curatieve bestrijding uitvoeren conform Eikenprocessierupsbestrijdingsplan 2020.	✓	✓	
Het areaal van inlandse eiken beperken in verband met de Eikenprocessierups.	✓	✓	
Meer Biodiversiteit door structuurvariatie (ruwgras, struwelen, struiken en bosjes) te creëren ten behoeve van natuurlijke vijanden.	✓	✓	
Samen met lokale werkgroepen maatregelen nemen (o.a. nestkastjes) ter bestrijding van de Eikenprocessierups.	✓	✓	

BBV-indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie			
		2020	2021	2022	2023
Niet sporters	%	54,5	-	49,2	

Bron: waarstaatjegemeente.nl

Wat heeft het gekost

Programma 5	Primitieve begr. 2023	Begr. 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil	Rekening 2022
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
5.1 Sportbeleid en activering	-39.763	-104.093	-114.581	-10.488	-68.326
5.2 Sportaccommodaties	-398.919	-528.631	-504.188	24.443	-584.283
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-64.135	-118.162	-109.887	8.275	-75.084
5.5 Cultureel erfgoed	-49.411	-54.693	-48.358	6.335	-61.968
5.6 Media	-422.859	-437.188	-517.659	-80.471	-522.146
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-848.751	-890.297	-892.821	-2.524	-788.391
Totaal Lasten	-1.823.838	-2.133.064	-2.187.494	-54.430	-2.100.197
Baten					
5.1 Sportbeleid en activering	0	71.730	71.730	0	31.708
5.2 Sportaccommodaties	53.938	171.651	181.565	9.914	117.945
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.147	48.745	34.845	-13.900	0
5.5 Cultureel erfgoed	7.609	13.842	13.842	0	12.902
5.6 Media	0	10.103	10.103	0	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	12.000	11.382	-618	1.500
Totaal Baten	63.694	328.071	323.466	-4.605	164.056
Saldo van baten en lasten	-1.760.144	-1.804.993	-1.864.028	-59.035	-1.936.142
Mutatie reserves					
Toevoegingen					
Monumenten	0	0	0	0	-5.000
Totaal toevoegingen	0	0	0	0	-5.000
Onttrekkingen					
Lening Breehoek	75.000	75.000	75.000	0	75.000
Monumenten	0	0	0	0	5.000
Zwembad	22.137	22.137	22.137	0	22.137
Herinrichting sportpark De Bree	65.689	66.022	66.022	0	65.688
Totaal onttrekkingen	162.826	163.159	163.159	0	167.825
Mutatie reserves	162.826	163.159	163.159	0	162.825
Resultaat	-1.597.318	-1.641.834	-1.700.869	-59.035	-1.773.317

De belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening zijn:

Taakveld: 5.1		Sportbeleid en activering	
Lasten	- 12.251	Nadeel	De uitgaven ten laste van de SPUK Brede Combinatiefuncties vielen hoger uit dan begroot.
Lasten	1.763	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	- 10.488		

Taakveld: 5.2		Sportaccommodaties	
Lasten	24.443	Voordeel	In 2023 lag de focus grotendeels op vervanging van de verlichting, hierdoor is er minder besteed aan ander onderhoud.
Lasten	24.443		
Baten	5.119	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Baten	4.795	Voordeel	Vanuit het ministerie van VWS is een nabetaling ontvangen voor een SPUK stimulering sport over 2021.
Baten	9.914		

Taakveld: 5.3		Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	
Lasten	- 5.625	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	13.900	Voordeel	Van de provincie Gelderland was een subsidie ontvangen voor het Winterfonds van € 48.745. De besteding lag €13.900 lager dan begroot.
Lasten	8.275		
Baten	- 13.900	Nadeel	De subsidie van de provincie inzake het Winterfonds valt lager uit, doordat de bestedingen lager waren.
Baten	- 13.900		

Taakveld: 5.5		Cultureel erfgoed	
Lasten	6.335	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	6.335		

Taakveld: 5.6		Media	
Lasten	- 80.115	Nadeel	Voor groot onderhoud van De Breehoek is € 80.115 besteed. Dit wordt gedekt uit de bestemmingsreserve onderhoud Breehoek (opgenomen in programma 0).
Lasten	- 356	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	- 80.471		

Taakveld: 5.7		Openbaar groen en (openlucht) recreatie	
Lasten	- 2.524	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	- 2.524		
Baten	- 618	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Baten	- 618		

1.6 Programma 6: Sociaal Domein

We willen in Scherpenzeel een warme en krachtige samenleving zijn met mensen die naar elkaar omkijken, zichzelf kunnen zijn en een sociaal netwerk hebben dat hen steunt. Iedereen kan zichzelf zoveel mogelijk redden of weet hoe hij ondersteuning kan krijgen als dat niet lukt. Die ondersteuning is vooral gericht op het bieden van bestaanszekerheid, bevorderen van gezond gedrag, kansrijk opgroeien en het ontwikkelen van (basis)vaardigheden om de uitdagingen van het leven aan te kunnen. Het effect hiervan is dat inwoners beter in staat zijn om zelf, of met hulp van hun netwerk, in te spelen op de veranderingen en uitdagingen in hun leven, zodat ze zo min mogelijk afhankelijk zijn van hulp.

Samenkracht en burgerparticipatie

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Vergroten van zelf- en samen redzaamheid door onder andere mantelzorg te bevorderen.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Voortzetten van Praktische hulp voor mantelzorgers.	✓	✓	
Uitreiking van het mantelzorgcompliment.	✓	✓	
Meedoen aan de 'Dag van de jonge mantelzorger'.	✓	!	Is verschoven naar 2024, omdat de doelgroep onvoldoende in beeld is. Om deze in beeld te krijgen wordt hier samen met de partners in 2024 aan gewerkt.
Doel: Versterken van sociale basis infrastructuur.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Visie op welzijn ontwikkelen en middels cocreatie samen met de lokale welzijnspartijen implementeren.	✓	✓	
Investeren in samenwerking met welzijnspartijen en de regierol van de gemeente op de welzijnsinspanningen versterken.	✓	✓	
Vraaggericht onderzoeken waar de behoefte ligt bij jongeren om elkaar te ontmoeten en invulling van die behoefte.	✓	✓	

Doel: Ondersteuning door kerk en andere maatschappelijke organisaties wordt gestimuleerd.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Versterken samenwerking maatschappelijke partners waaronder de kerken op het gebied van bijvoorbeeld armoede en schulden.	✓	✓	
Doel: Het versterken van de zelfredzaamheid van inwoners van de gemeente Scherpenzeel op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, zorg, jeugdhulp, welzijn, wonen, werk en inkomen.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Bekendheid onafhankelijke cliëntondersteuning versterken.	✓	✓	
Onderzoeken of de huidige vorm van de onafhankelijke cliëntondersteuning adequaat is.	✓	✓	

Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: We zetten in op verantwoordelijkheid en eigenaarschap, op oplossingsgericht en integraal werken, het van buiten naar binnen denken én creativiteit en ondernemerschap (behoefte van cliënt centraal stellen).			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Doorontwikkeling sociaal team.	✓	✓	
Implementatie wet WAMS.	!	✓	
Doel: Gemeentelijke verantwoordelijkheden in het sociaal domein goed uitvoeren.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Onderzoek naar wat nodig is. Eind 2022 volgt een onderzoeksrapportage op basis waarvan wij het gesprek met de raad aangaan.	✓	✓	

Doel: Handhavingsbeleid WMO en Jeugd ontwikkelen en vormgeven.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Opstellen en implementeren van het beleid handhaving misbruik en oneigenlijk gebruik.	✓	!	Dit is vanwege prioriteitstelling doorgeschoven naar 2024.
Via een pilot onderzoeken of de baten van de voorgenomen aanpak hoger zijn dan de lasten.	!	!	Dit is vanwege prioriteitstelling doorgeschoven naar 2024.

Inkomensregelingen

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Extra aandacht voor kinderen in armoede.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Actief aanbieden deelname aan sport en culturele activiteiten voor kinderen in armoede.	✓	✓	
Onderzoeken van de mogelijkheden voor het versimpelen van het gebruik en de aanvraag. Door middel van bijvoorbeeld een kind-pas of minima-pas.	✓	✓	
Evalueren minimabeleid onder meer door een effectrapportage.	✓	✓	
Doel: Minima mogelijkheden bieden voor duurzaamheid en energiebesparing.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Onderzoek naar de mogelijkheden.	✓	✓	
Doel: Voorkomen en (helpen) oplossen van schuldproblematiek.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Doorontwikkelen van de uitvoering van vroegsignalering.	✓	✓	
Doorontwikkelen (preventieve en curatieve) schuldhulpverlening.	✓	✓	

WSW en beschut werk

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Een veilige werkomgeving bieden voor kwetsbare inwoners.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Taakstelling nieuw beschut werken realiseren.	✓	✓	
Onderzoeken van de mogelijkheid om maatschappelijke betrokkenheid te vergroten en/ of te stimuleren.	✓	✓	

Arbeidsparticipatie

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Activering van de inwoners die dat wensen (of moeten) als gevolg van de participatiewet.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Uitvoering geven aan het Breed Offensief.	✓	✓	
Creatie van passende werkplekken bij lokale ondernemers.	✓	✓	
Doel: Integratie statushouders.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Implementatie van de Wet Inburgering 2022 verder vormgeven.	✓	✓	
Leer- werkplekken creëren voor statushouders.	✓	✓	

Maatwerkvoorzieningen (Wmo)

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Zelfredzaamheid inwoners.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Actief bevorderen door middel van inzet op preventie, stimuleren voorliggende voorzieningen en eigen kracht.	✓	✓	

Huishoudelijke hulp (Wmo)

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Kostenbeheersing.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Onderzoek naar inkomensafhankelijke huishoudelijke hulp.	✓	✓	
Verdere implementatie beheersmaatregelen.	✓	✓	

Begeleiding (Wmo)

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Zelfredzaamheid inwoners.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Doorontwikkelen van de transformatiedoelen, door in de uitvoering verdere focus te leggen op versterking van zelf- en samenredzaamheid bij de doelgroep en actieve ondersteuning hierbij.	✓	✓	

Jeugdhulp

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Verbeteren van het Jeugdhulpstelsel.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Implementatie nieuwe inkoopstrategie Jeugdhulp.	✓	✓	
Implementatie van het wetsvoorstel "Verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen".	✓	✓	
Implementatie regionale hervormingsagenda.	✓	✓	
Doel: Ondersteunen van kwetsbare ouders.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Uitvoeren jaarlijks Cliëntervaringsonderzoek.	✓	✓	
Uitvoeren programma Kansrijke Start (preventief).	✓	✓	
Ontwikkelen netwerk pleegouders.	!	✓	

Maatschappelijke – en vrouwenopvang

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Decentralisatie Beschermd wonen.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
In 2024 wordt de verantwoordelijkheid van de wettelijke taak "beschermd wonen", onderdeel van de WMO, gedecentraliseerd van de centrumgemeente Ede naar de individuele gemeenten. Dit vergt, onder meer, de ontwikkeling van lokaal beleid.	✓	✓	

Jeugdbescherming

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Kinderen groeien op in een veilige situatie.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Implementatie van de uitrol van het "Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming", onderdeel van het landelijke verbetertraject jeugdhulp.	✓	✓	

BBV-indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie			
		2020	2021	2022	2023
Banen	Aantal per 1.000 inwoners (van 15 t/m 64 jaar)	781,3	705	680	
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	-	-	-	
Kinderen in uitkeringsgezinnen	% kinderen tot 18 jaar	3	3	3	
Netto arbeidsparticipatie	% mensen dat een baan heeft tussen 15 en 67 jaar	73,5	75,0	76,7	77,6
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners (van 15 t/m 64 jaar)	148,3	96,8	111,0	126,5
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	-	-	-	
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	183,5	134,1	112,8	112,5
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	-	11,1	10,9	8,8
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	-	1,0	0,9	0,6
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren tot 18 jaar	-	nbn	nbn	nbn
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	580	600	600	620

Bron: waarstaatjegemeente.nl

Gemeentelijke indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie			
		2019	2020	2021	2022
Onvoldoende regie over het eigen leven	% inwoners van 18 jaar en ouder	-	11,0	-	13,0
Vrijwilligerswerk	% inwoners van 18 jaar en ouder	-	36,0	-	34,0
Moeite met rondkomen	% inwoners van 18 jaar en ouder		10,0	-	15,0
Ervaren van opvoedproblematiek	% ouders				13,0
Voelt zich (zeer) vaak gestrest door één of meer factoren	% van alle jongeren 13-16 jaar			34,0	
	% van alle meisjes 13-16 jaar			51,0	
	% van alle jongens 13-16 jaar			16,0	
Mantelzorg (zeer) zwaar of overbelast	% mantelzorgers				9,0
Missen van emotionele steun	% van inwoners 50-64 jaar				7,0
Zichtbaarheid cliëntondersteuning					42,0

Wat heeft het gekost

Programma 6	Primitieve beg. 2023	Begr. 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil	Rekening 2022
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-583.504	-1.447.199	-1.670.796	-223.597	-1.689.064
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-1.331.166	-1.589.320	-1.620.552	-31.232	-1.493.284
6.3 Inkomensregelingen	-1.572.531	-2.340.531	-2.289.481	51.050	-1.970.044
6.4 WSW en beschut werk	-219.154	-224.951	-263.825	-38.874	-234.695
6.5 Arbeidsparticipatie	-267.264	-299.418	-302.779	-3.361	-241.050
6.6/6.71/6.81 Wmo	-1.824.815	-1.899.514	-2.334.537	-435.023	-2.019.901
6.72/6.73/6.74/6.82 Jeugdhulp	-3.096.939	-3.008.151	-2.709.184	298.967	-3.612.960
Totaal Lasten	-8.895.373	-10.809.084	-11.191.155	-382.071	-11.261.000
Baten					
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	1.257.549	1.579.489	321.940	1.236.406
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	79.207	73.366	-5.841	0
6.3 Inkomensregelingen	1.044.076	1.123.856	1.246.098	122.242	1.299.404
6.4 WSW en beschut werk	35.709	35.709	61.856	26.147	54.252
6.6/6.71/6.81 Wmo	50.000	29.000	38.961	9.961	84.383
6.72/6.73/6.74/6.82 Jeugdhulp	0	0	11.246	11.246	0
Totaal Baten	1.129.785	2.525.321	3.011.015	485.694	2.674.445
Saldo van baten en lasten	-7.765.588	-8.283.763	-8.180.140	103.623	-8.586.555
Mutatie reserves					
Er is geen sprake van reservemutaties				0	
Mutatie reserves	0	0	0	0	0
Resultaat	-7.765.588	-8.283.763	-8.180.140	103.623	-8.586.555

De belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening zijn:

Taakveld: 6.1		Samenkracht en burgerparticipatie	
Lasten	- 288.700	Nadeel	De transitiekosten voor de Tulpenhof bedroegen in 2023 € 288.700. Hier staat een vergoeding van het Rijk tegenover. De opvang van Oekraïense vluchtelingen in de Villa en bij particulieren kostte € 718.119.
Lasten	- 25.110	Nadeel	Eind 2023 zijn middelen ontvangen voor het Integraal Zorgakkoord (specifieke uitkering). Onderdeel hiervan is de samenwerking met buurtgezinnen.
Lasten	847	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	20.492	Voordeel	Aan onderdelen van de Brede SPUK is in 2023 minder uitgegeven.
Lasten	16.100	Voordeel	Het reguliere budget voor vrijwilligerswerk is mede door de diverse specifieke uitkeringen niet volledig besteed.
Lasten	24.557	Voordeel	De lasten voor uitvoering van het preventieakkoord waren te hoog begroot.
Lasten	28.217	Voordeel	Een deel van de kosten voor inburgering is opgenomen onder taakveld 6.5.
Lasten	- 223.597		
Baten	8.130	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Baten	25.110	Voordeel	Voor de SPUK IZA is van de gemeente geld ontvangen.
Baten	288.700	Voordeel	Vergoeding transitiekosten voor de Tulpenhof. De rijksbijdrage voor de gemeentelijke en particuliere opvang van Oekraïense vluchtelingen was € 1.070.435.
Baten	321.940		

Taakveld: 6.2		Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	
Lasten	- 31.232	Nadeel	De kosten voor spreekuurondersteuning bij huisartsen (SOH) vielen hoger uit dan begroot.
Lasten	- 31.232		
Baten	- 5.841	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Baten	- 5.841		

Taakveld: 6.3		Inkomensregelingen	
Lasten	- 20.772	Nadeel	De uitkeringen i.h.k.v. de participatiewet lagen hoger dan begroot. Er werd echter ook een hogere bijdrage van het Rijk ontvangen.
Lasten	71.822	Voordeel	De kosten voor het programma Basis op orde Sociaal Domein zijn in de begroting toegerekend aan Participatie, Wmo en Jeugd. In 2023 is voor het programma minder uitgegeven dan begroot, waardoor hier een voordeel ontstaat. Deze middelen worden in 2024 alsnog besteed.
Lasten	51.050		
Baten	- 6.694	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Baten	128.936	Voordeel	De uitkering van het Rijk i.h.k.v. de participatiewet viel hoger uit dan begroot.
Baten	122.242		

Taakveld: 6.4		WSW en beschut werk	
Lasten	- 33.801	Nadeel	Voor mensen uit de doelgroepregeling en beschut werk is € 33.801 meer uitgegeven dan begroot, dit wordt grotendeels gedekt door extra loonkostensubsidies.
Lasten	- 5.073	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	- 38.874		
Baten	1.631	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Baten	24.516	Voordeel	In 2023 zijn meer loonkostensubsidies ontvangen.
Baten	26.147		

Taakveld: 6.5		Arbeidsparticipatie	
Lasten	- 3.361	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	- 3.361		

Taakveld: 6.6/6.71/6.81		Wmo	
Lasten	- 300.000	Nadeel	De taakstelling op het Sociaal Domein is hier opgenomen. Met name bij jeugd was er sprake van een sterke daling van de kosten.
Lasten	-181.500	Nadeel	De kosten voor Wmo-voorzieningen lagen hoger dan begroot. Met name in de 2de helft van 2023 was sprake van een toename.
Lasten	10.566	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	35.911	Voordeel	De kosten voor het programma Basis op orde Sociaal Domein zijn in de begroting toegerekend aan Participatie, Wmo en Jeugd. In 2023 is voor het programma minder uitgegeven dan begroot, waardoor hier een voordeel ontstaat. Deze middelen worden in 2024 alsnog besteed.
Lasten	- 435.023		
Baten	961	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Baten	9.000	Voordeel	De vergoeding vanuit de gemeente Ede voor de uitvoeringskosten Beschermd Wonen vielen hoger uit dan begroot.
Baten	9.961		

Taakveld: 6.72/6.73/6.74/6.81		Jeugdhulp	
Lasten	4.256	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	32.366	Voordeel	De kosten voor PGB Jeugd vielen fors lager uit.
Lasten	35.911	Voordeel	De kosten voor het programma Basis op orde Sociaal Domein zijn in de begroting toegerekend aan Participatie, Wmo en Jeugd. In 2023 is voor het programma minder uitgegeven dan begroot, waardoor hier een voordeel ontstaat. Deze middelen worden in 2024 alsnog besteed.
Lasten	47.284	Voordeel	De afrekening van de ondersteuning door het knooppunt over de afgelopen jaren alsmede de afrekening van oude zorgkosten leverde een voordeel op.
Lasten	179.150	Voordeel	In de najaarsrapportage was al rekening gehouden met lagere kosten voor Jeugdhulp in 2023. Uiteindelijk bleken de kosten nog fors lager uit te vallen.
Lasten	298.967		
Baten	11.246	Voordeel	De bijdragen voor een pilot en de Week tegen Kindermishandeling waren niet begroot, hierdoor ontstond een voordeel van € 11.246.
Baten	11.246		

1.7 Programma 7: Volksgezondheid en Milieu

We werken aan een gezond en prettig leefmilieu voor onze inwoners en ondernemers. We dragen zorgen voor het inzamelen en afvoeren van afvalstoffen en afvalwater op milieuhygiënisch verantwoorde wijze. Daar waar mogelijk en/of wenselijk dragen we zorg voor een meer duurzame inrichting van de openbare ruimte, stimuleren we milieuvriendelijk beheer en versterken we landschap en biodiversiteit. De energietransitie en warmtetransitie zijn ook onderdeel van dit programma. Ook dragen we zorg voor voldoende en adequate begraafmogelijkheden.

Volksgezondheid

Gezondheid is nauw verbonden met andere leefgebieden van inwoners. Dit maakt een integrale aanpak voor het verbeteren van de gezondheid noodzakelijk. Voor de gemeente is het van belang dat haar inwoners gezond en vitaal zijn. Door het bevorderen van gezondheid en vitaliteit kunnen zorgkosten verminderen en soms wel voorkomen worden.

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Terugdringen van roken, alcohol- en drugsgebruik.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Campagnes en voorlichting initiëren die aansluiten op de signalen vanuit de lokale samenleving.	✓	✓	
Onderzoeken of het OKO (Opgroeien in een Kansrijke Omgeving) model toepasbaar is in Scherpenzeel.	✓	✓	
Doel: Het gezondheidsbeleid sluit voldoende aan bij de doelgroepen die (extra) kwetsbaar zijn.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Publieksinformatie uitgeven over actuele onderwerpen op het gebied van gezondheid. Zoals leefstijlinterventies, vaccineren, en de landelijke gezondheidscampagnes waar we aan meedoen.	✓	✓	
We geven middels ons lokale preventieakkoord een impuls aan lokale initiatieven op het gebied van onder andere preventie, het terugdringen van eenzaamheid en opgroeien in een gezonde leefomgeving.	✓	✓	

Riolering

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Betrokken en bewuste inwoners.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Communicatie, informatie en gezamenlijke projecten.	✓	✓	
Stimuleren maatregelen door particulieren, zoals afkoppelen en vasthouden (regenton).	✓	✓	
Doel: Een goede kwaliteit van het oppervlaktewater in de bebouwde kom.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Uitvoeren van het vastgestelde (bij het Waterplan behorend) Uitvoeringsplan.	✓	✓	
Doel: Een onbelemmerde afvoer van (afval)water naar de afvalwaterzuiveringsinstallatie.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Uitvoeren van het Waterplan (WP) 2020-2024.	✓	✓	
Doel: Klimaat-adaptief riolerings- en watersysteem.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Uitvoeren klimaat-adaptieve maatregelen van het WP.	✓	✓	
Samenwerken met het waterschap Vallei en Veluwe in Platform water.	✓	✓	

Afval

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Stimuleren hergebruik en afvalscheiding.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Versterken communicatie over hergebruik en afvalscheiding.	✓	✓	
Uitbreiden pilot "omgekeerd inzamelen".	✓	✓	

Opstellen nieuw Grondstoffenbeleidsplan met input van inwoners, bedrijven en organisaties.	✓	✓	
Doel: Stimuleren van circulariteit (creëren van kringlopen).			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Ingezamelde grondstoffen inzetten als grondstof voor nieuwe producten.	✓	✓	

Milieubeheer

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Energieneutraal in 2050 en 55% CO2 vermindering in 2030.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
We zetten in op energiebesparing en een gevarieerde energiemix.	✓	✓	
We stimuleren dat bestaande woningen energieneutraler worden.	✓	!	Vraagt aandacht gezien netcongestie problematiek.
We stimuleren zonnepanelen op daken en boven parkeerterreinen.	✓	!	Vraagt aandacht gezien netcongestie problematiek.
Doel: Duurzame bedrijven.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
We enthousiasmeren en ondersteunen bedrijven om energie- en duurzaamheidsmaatregelen te treffen.	✓	✓	
Doel: Duurzame mobiliteit.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
We faciliteren laadpalen voor elektrische auto's en fietsen in de openbare ruimte.	✓	✓	

Begraafplaatsen

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Het handhaven van het huidige beheerniveau van de begraafplaatsen.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Het (in eigen) beheer van de begraafplaatsen uitvoeren conform de bestaande beheerlijnen die in de paragraaf Kapitaalgoederen worden omschreven.	✓	✓	
Het maaiwerk is uitbesteed en wordt conform kwaliteitsniveau A uitgevoerd.	✓	✓	
Doel: Voldoende begraafcapaciteit genereren.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
In 2026 de uitbreiding van begraafplaats Lambalgen operationeel te hebben.	✓	✓	
Doel: De exploitatie en beheer van de begraafplaatsen toekomstbestendig houden.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Het beleid in 2025 herzien.	✓	✓	
Dit doen we in samenwerking met de Commissie Begraafplaatsen.	✓	✓	

BBV-indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie			
		2020	2021	2022	2023
Hernieuwbare elektriciteit	%	6,0	8,5	nrb	
Omvang huishoudelijk restafval	Aantal kilogram per inwoner per jaar	104	80	74	

Bron: waarstaatjegemeente.nl

Wat heeft het gekost

Programma 7	Primitieve begr. 2023	Begr. 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil	Rekening 2022
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
7.1 Volksgezondheid	-413.772	-452.582	-494.824	-42.242	-415.899
7.2 Riolering	-856.409	-992.670	-999.008	-6.338	-989.993
7.3 Afval	-933.457	-953.002	-870.568	82.434	-913.440
7.4 Milieubeheer	-296.506	-578.649	-168.632	410.017	-130.991
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-215.458	-224.828	-208.340	16.488	-212.115
Totaal Lasten	-2.715.602	-3.201.731	-2.741.373	460.358	-2.662.438
Baten					
7.1 Volksgezondheid	0	17.014	9.187	-7.827	0
7.2 Riolering	1.151.564	1.417.192	1.354.382	-62.810	1.285.791
7.3 Afval	1.142.059	1.153.059	1.081.371	-71.688	1.120.846
7.4 Milieubeheer	105.000	372.763	11.512	-361.251	5.772
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	150.229	150.229	202.804	52.575	198.701
Totaal Baten	2.548.852	3.110.257	2.659.257	-451.000	2.611.110
Saldo van baten en lasten	-166.750	-91.474	-82.116	9.358	-51.328
Mutatie reserves					
Onttrekkingen					
Duurzaamheid	90.000	90.000	90.000	0	90.000
Totaal onttrekkingen	90.000	90.000	90.000	0	90.000
Mutatie reserves	90.000	90.000	90.000	0	90.000
Resultaat	-76.750	-1.474	7.884	9.358	38.672

De belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening zijn:

Taakveld: 7.1		Volksgezondheid	
Lasten	- 38.254	Nadeel	In 2023 hebben we voor een verhoging van het basisaanbod JGZ en de bijgestelde begroting van de Veiligheidsregio meer betaald aan VGGM.
Lasten	- 8.824	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	4.836	Voordeel	De lasten voor onderdelen van de Brede SPUK vielen lager uit in 2023.
Lasten	- 42.242		
Baten	- 7.827	Nadeel	De baten voor onderdelen van de Brede Spuk zijn naar beneden bijgesteld.
Baten	- 7.827		

Taakveld: 7.2		Riolering	
Lasten	- 6.338	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	- 6.338		
Baten	- 32.772	Nadeel	De baten uit rioolrechten lagen lager dan begroot. Dit wordt gedekt uit de voorziening.
Baten	- 20.946	Nadeel	In de begroting was zowel een dotatie als onttrekking aan de voorziening opgenomen. De onttrekking aan de voorziening is uiteindelijk lager dan begroot.
Baten	- 9.092	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Baten	- 62.810		

Taakveld: 7.3		Afval	
Lasten	82.434	Voordeel	De kosten voor afvalverwerking vielen lager uit dan begroot.
Lasten	82.434		
Baten	- 71.688	Nadeel	De baten zijn gerelateerd aan de lasten. Minder verwerkingskosten betekent minder opbrengst.
Baten	- 71.688		

Taakveld: 7.4		Milieubeheer	
Lasten	- 1.072	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	24.684	Voordeel	De plaagdruk van de Eikenprocessierups was in 2023 laag, hierdoor is minder besteed dan begroot.
Lasten	25.154	Voordeel	Minder mensen dan geraamd hebben gebruik gemaakt van het energieloket.
Lasten	361.251	Voordeel	Dit betreft van het Rijk ontvangen extra middelen voor uitvoering van het klimaatakkoord. Deze zijn in 2023 nog niet besteed.
Lasten	410.017		
Baten	- 361.251	Nadeel	Dit betreft van het Rijk ontvangen extra middelen voor uitvoering van het klimaatakkoord. Deze zijn in 2023 nog niet besteed.
Baten	- 361.251		

Taakveld: 7.5		Begraafplaatsen en crematoria	
Lasten	5.981	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	10.507	Voordeel	De kosten onderhoud software waren lager uit dan begroot,
Lasten	16.488		
Baten	52.575	Voordeel	De baten uit begraafrechten kwamen hoger uit dan begroot, mede door verlengingen van grafrechten.
Baten	52.575		

1.8 Programma 8: Volkshuisvesting, Leefomgeving en Stedelijke Vernieuwing

Scherpenzeel blijft zich ontwikkelen in ruimtelijke zin. Daarbij dringen allerlei urgente thema's zich op: de nieuwe Omgevingswet, de woningnood, de energietransitie. Het is onze ambitie om obstakels te overwinnen en op duurzame wijze te voorzien in de woonbehoefte van Scherpenzeelers. Om hier echt samen de schouders onder te zetten, trekken we nauw en tijdig op met inwoners en gemeenteraad.

Ruimte en leefomgeving

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Voorzien in woningbehoefte, benutten potentie.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Via projectmatig werken voortzetten actieve regierol grondpolitiek.	✓	✓	
Vraag gestuurde ontwikkeling, gedoseerd en gefaseerd (onder andere input lokale makelaars).	✓	✓	
Globale flexibele planologische regelingen.	✓	✓	
Doel: Een start maken met het opstellen van een Omgevingsplan voor de hele gemeente.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Het opstellen van een plan van aanpak.	✓	⊙	
Een casco opstellen voor het omgevingsplan.	✓	⊙	
De omgevingsvisie Scherpenzeel vormt hierbij een uitgangspunt.	✓	✓	
Doel: De organisatie en externe blijven betrekken bij de nieuwe Omgevingswet.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Opstellen werkprocessen/ werkprotocollen.	✓	✓	
Doel: Uitvoering geven aan besluiten voor de Omgevingswet en waar nodig de uitvoerbaarheid verbeteren.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Nieuwe ontwikkelingen blijven volgen.	✓	✓	
Evalueren en waar nodig aanpassingen doorvoeren.	✓	✓	

Doel: Duurzame leefomgeving.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Uitvoeren Schone Lucht Akkoord (SLA).	✓	✓	
Samenwerking regionaal programma landelijk gebied (RPLG) en Verstedelijkingsstrategie.	✓	!	Landbouwtransitie brengt onzekerheid met zich mee door uitblijvend beleid vanuit de Rijksoverheid.
Doel: Meedenken in maatwerk.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Meedenken met de initiatiefnemers om ontwikkelingen mogelijk te maken.	✓	✓	
Doel: Een BAG/ BGT die actueel is en beschikbaar is voor de interne bedrijfsprocessen en voor de PDOK (open data).			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Uitvoering BAG/ BGT voor meerdere jaren regelen.	✓	✓	

Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Passende gebiedsontwikkeling en zorgvuldige en optimale grondexploitaties.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Duurzaam bouwen (inclusief duurzame inrichting openbare ruimte).	✓	✓	
Marktconforme grondprijzen hanteren.	✓	✓	
Betaalbaar wonen binnen de gemeente Scherpenzeel bevorderen.	✓	✓	
Participatie door inwoners bij nieuwe plannen stimuleren.	✓	✓	
Doel: Initiatiefnemers van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen laten bijdragen aan het Fonds Dorpsvernieuwing.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Actualisatie van het Fonds Dorpsvernieuwing.	✓	!	Wordt meegenomen in de nota grondbeleid die in 2024 geactualiseerd wordt.
Aandacht voor onder meer hoogte bijdrage en waar het aan wordt besteed.	✓	✓	

Wonen en bouwen

	Voorjaars rapportage	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
Doel: Uitvoering geven aan de Woonvisie 2020-2030.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
We hebben als ambitie voldoende betaalbare woningen te realiseren voor onze inwoners in diverse categorieën, zowel sociale huur, midden huur en koop.	✓	✓	
Kijken naar mogelijkheden om bij de woningtoewijzing een voorkeursbehandeling te geven aan eigen inwoners of mensen die binding met Scherpenzeel hebben.	✓	✓	
Verspreiden van statushouders over het dorp (en zoeken naar goede integratiemogelijkheid).	✓	✓	
Inzetten op beheerste groei.	✓	✓	
Doel: Duurzaamheidsmaatregelen.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Energiezuinige woningen van duurzame materialen.	✓	✓	
Meer bestaande woningen aanpassen naar label A en B.	✓	✓	
Een klimaatbestendige inrichting van de openbare ruimte en particuliere tuinen met oog voor biodiversiteit.	✓	✓	
Doel: Uitvoering geven aan (bouw)plannen.			
Wat gaan we daarvoor doen:			
Onder andere de Nieuwe Koepel en Zelder. En aan de volkstuinen.	✓	✓	

BBV-indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie			
		2020	2021	2022	2023
Gemiddelde WOZ waarde	x 1000 Euro	298	313	347	389
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	14,5	28,9	2,6	
Demografische druk	% van pers. met leeftijd 0-20 en 65+ t.o.v. 20-65	81,9	80,3	80,2	81,4
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	Euro	762	815	890	868
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	Euro	786	834	914	887

Bron: waarstaatjegemeente.nl

Wat heeft het gekost

Programma 8	Primitieve begr. 2023	Begr. 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil	Rekening 2022
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
8.1 Ruimte en leefomgeving	-417.728	-473.721	-483.295	-9.574	-358.786
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-2.415.168	-1.505.671	-1.456.469	49.202	-959.057
8.3 Wonen en bouwen	-823.216	-940.835	-942.066	-1.231	-954.321
Totaal Lasten	-3.656.112	-2.920.227	-2.881.830	38.397	-2.272.163
Baten					
8.1 Ruimte en leefomgeving	41.904	91.904	245.353	153.449	100.213
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	1.885.785	1.345.369	972.137	-373.232	497.375
8.3 Wonen en bouwen	472.650	172.650	190.959	18.309	566.801
Totaal Baten	2.400.339	1.609.923	1.408.449	-201.474	1.164.389
Saldo van baten en lasten	-1.255.773	-1.310.304	-1.473.381	-163.077	-1.107.774
Mutatie reserves					
Toevoegingen					
Grondexploitatie	0	-316.457	-7.240	309.217	0
Totaal toevoegingen	0	-316.457	-7.240	309.217	0
Onttrekkingen					
Grondexploitatie	497.218	759.218	741.151	-18.067	26.000
Omgevingswet	18.000	18.000	18.000	0	0
Totaal onttrekkingen	515.218	777.218	759.151	-18.067	26.000
Mutatie reserves	515.218	460.761	751.911	291.150	26.000
Resultaat	-740.555	-849.543	-721.470	128.073	-1.081.774

De belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening zijn:

Taakveld: 8.1		Ruimte en leefomgeving	
Lasten	-9.574	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	-9.574		
Baten	153.449	Voordeel	De leges lagen in 2023 hoger dan begroot.
Baten	153.449		

Taakveld: 8.2		Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	
Lasten	49.202	Voordeel	De actualisatie van de grondexploitaties Zelder en Nieuwe Koepel leidt tot aanpassingen t.o.v. de begroting. Deze aanpassing wordt gedekt uit de bestemmingsreserve.
Lasten	49.202		
Baten	- 373.232	Nadeel	De actualisatie van de grondexploitaties Zelder en Nieuwe Koepel leidt tot aanpassingen t.o.v. de begroting. Deze aanpassing wordt gedekt uit de bestemmingsreserve.
Baten	- 373.232		

Taakveld: 8.3		Wonen en bouwen	
Lasten	- 1.231	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	- 1.231		
Baten	18.309	Voordeel	De baten voor omgevingsvergunningen vielen hoger uit.
Baten	18.309		

2 Paragrafen

- 2.1 Lokale heffingen
- 2.2 Financiering
- 2.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- 2.4 Onderhoud kapitaalgoederen
- 2.5 Bedrijfsvoering
- 2.6 Wet open overheid
- 2.7 Verbonden partijen
- 2.8 Grondbeleid
- 2.9 Duurzaamheid

2.1 Lokale heffingen

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van gemeenten en zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. De lokale heffingen bestaan uit belastingen (bijvoorbeeld Onroerende Zaakbelasting (OZB) en toeristenbelasting), bestemmingsheffingen (Rioolheffing en Afvalstoffenheffing) en rechten (bijvoorbeeld Leges en Begraafrechten).

Tarieven 2022-2023

Tarief/Belasting	2022	2023	Lasten- stijging (%)
Onroerend Zaakbelasting			
Woningen			
Eigenaar woning, percentage van de WOZ-waarde	0,1061%	0,0943%	-11,1%
Eigenaar niet-woning, percentage van de WOZ-waarde	0,2163%	0,2325%	7,5%
Gebruiker niet-woning, percentage van de WOZ-waarde	0,1660%	0,1587%	-4,4%
Afvalstoffenheffing			
Vaste tarieven			
Vast bedrag	€ 195,00	€ 200,00	2,6%
Extra container GFT Afval	€ 45,00	€ 47,60	5,8%
Omwisselen of extra afvalcontainer	€ 46,45	€ 55,00	18,4%
Variabele tarieven			
Lediging container 240 L	€ 6,05	€ 6,05	0,0%
Lediging container 140 L	€ 3,65	€ 3,65	0,0%
Aanbieding ondergrondse container, per aanbieding	€ 1,00	€ 1,00	0,0%
Rioolheffingen			
Woningen			
Per woning tot 500 m ³	€ 262,56	€ 241,12	-8,2%
Voor elke 100 m ³ of gedeelte ervan boven de 500 m ³	€ 62,91	€ 57,77	-8,2%
Niet woningen			
Per niet-woning tot 500 m ³	€ 262,56	€ 262,56	0,0%
Voor elke 100 m ³ of gedeelte ervan boven de 500 m ³	€ 62,91	€ 62,91	0,0%
Voor percelen die geen leidingwater verbruiken of grondwater oppompen	€ 55,73	€ 55,73	0,0%
Overige belastingen			
Hondenbelasting			
Eerste hond	€ 71,78	€ 75,94	5,8%
Elke volgende hond	€ 120,39	€ 127,37	5,8%
Kenneltarief	€ 553,58	€ 585,69	5,8%
Toeristenbelasting			
Per persoon, per overnachting	€ 1,87	€ 1,87	0,0%
Leges			
Voltrekken van een huwelijk, vanaf	€ 258,85	€ 273,85	5,8%
Afgifte paspoort, vanaf	€ 57,34	€ 58,80	2,5%
Afgifte Nederlandse identiteitskaart, vanaf	€ 36,98	€ 37,95	2,6%
Afgifte rijbewijs, vanaf	€ 41,60	€ 48,15	15,7%

Lokale lastendruk

Voor de informatie over de lokale lastendruk maken wij gebruik van de informatie op de website waarstaatjegemeente.nl.

Lokale lastendruk gemiddeld gezin	2022	2023	Lasten- stijging (%)
Eigenaar en gebruiker			
OZB eigenaar *1)	€ 368,17	€ 366,83	-0,4%
Rioolheffing *2)	€ 262,56	€ 241,12	-8,2%
Afvalstoffenheffing *3)	€ 237,35	€ 242,35	2,1%
Totaal lastendruk eigenaar en gebruiker woning	€ 868,08	€ 850,30	-2,0%
Gebruiker			
Rioolheffing *2)	€ 262,56	€ 241,12	-8,2%
Afvalstoffenheffing *3)	€ 237,35	€ 242,35	2,1%
Totaal lastendruk gebruiker woning	€ 499,91	€ 483,47	-3,3%

*1) Voor het eigendom van een gemiddelde woning is gerekend met een woningwaarde van € 347.000 in 2022 en € 389.000 in 2023.

*2) Uitgaande van maximaal 500 m3.

*3) Standaardcombinatie: basisheffing met 7 ledigingen per jaar voor een 240 liter restcontainer.

Kwijtschelding

Op de gemeentelijke website staan de beleidsregels opgenomen, die wij hanteren voor kwijtschelding van belastingen.

Tabel lokale heffingen

Belastingen, heffingen & rechten	Primitieve Begroting	Begr. 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil	Rekening 2022
Belastingen					
Baten OZB eigenaren	1.520.773	1.535.773	1.539.368	3.595	1.537.813
Baten OZB gebruikers	260.087	260.087	230.258	-29.829	294.771
Baten OZB niet-woningen	425.956	425.956	387.237	-38.719	429.949
Baten hondenbelasting	45.931	45.931	42.545	-3.386	41.101
Baten toeristenbelasting	156.626	150.626	160.865	10.239	149.498
Totaal belastingen	2.409.373	2.418.373	2.360.272	-58.101	2.453.132
Heffingen					
Baten marktgeden	27.232	27.232	27.621	389	27.897
Baten riolrechten	1.151.331	1.162.331	1.130.385	-31.946	1.285.558
Baten afvalstoffenheffing	1.068.309	1.079.309	955.526	-123.783	938.237
Totaal heffingen	2.246.872	2.268.872	2.113.532	-155.340	2.251.693
Leges en rechten					
Baten burgerlijke stand	24.436	24.436	24.687	251	17.813
Baten reisdocumenten	62.587	62.587	57.058	-5.529	64.065
Baten rijbewijzen	51.244	31.244	37.533	6.289	40.764
Baten overige documenten	21.526	21.526	12.324	-9.202	12.379
Baten begraafplaatsrechten	150.229	150.229	202.804	52.575	198.701
Baten bestemmingsplanwijzigingen (op aanvraag)	41.904	41.904	195.053	153.149	99.913
Baten omgevingsvergunningen	452.200	152.200	133.158	-19.042	550.044
Overige leges en rechten	38.858	38.211	23.840	-14.371	80.020
Totaal leges en rechten	842.984	522.337	686.456	164.119	1.063.697
APV					
Baten uitvoering APV	3.068	3.068	4.716	1.648	4.769
Baten vergunningen drank- en horecawet	312	312	478	166	968
Baten vergunningen wet op de kansspelen	265	265	78	-187	74
Totaal APV	3.645	3.645	5.272	1.627	5.812
Kwijtscheldingen					
Kwijtscheldingen	-23.276	-45.276	-32.833	12.443	-43.635
Totaal kwijtscheldingen	-23.276	-45.276	-32.833	12.443	-43.635
Totaal lokale heffingen	5.479.598	5.167.951	5.132.700	-35.251	5.730.699

Berekening kostendekkendheid

Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten

Ter dekking van de afvalbeheerkosten wordt afvalstoffenheffing in rekening gebracht. Deze bestaat uit een vast basistarief per aansluiting plus een variabel deel op basis van het aantal aanbiedingen van de grijze kliko en het aantal inwerpen in een ondergrondse restafvalcontainer.

Berekening kostendekkendheid afvalstoffenheffing	Begroting 2023		Rekening 2023	
	Bedrag	%	Bedrag	%
Kosten heffing				
Netto kosten				
Kosten heffing	-777.918	72,8%	-693.385	69,1%
Kwijtscheldingen	0	0,0%	-15.760	1,6%
Inkomsten, excl heffingen	73.750	-6,9%	78.025	-7,8%
Netto kosten	-704.168	65,9%	-631.120	62,9%
Toe te rekenen kosten				
Overhead	-47.585	4,5%	-65.726	6,6%
Verkeer en vervoer	-28.246	2,6%	-28.232	2,8%
Capaciteit	-155.539	14,6%	-177.183	17,7%
BTW *1)	-132.771	12,4%	-101.084	10,1%
Toe te rekenen kosten	-364.141	34,1%	-372.225	37,1%
Totale kosten heffing	-1.068.309	100,0%	-1.003.346	100,0%
Opbrengsten heffing	1.068.309		955.526	
Mutatie voorziening	0		47.820	
Totale opbrengsten heffing	1.068.309		1.003.346	
Dekkingspercentage heffing		100,0%		100,0%

Rioolheffing

Jaarlijks wordt in december de bijbehorende tarieventabel aangepast en vastgesteld.

Berekening kostendekkendheid rioolheffing	Begroting 2023		Rekening 2023	
	Bedrag	%	Bedrag	%
Kosten heffing				
Netto kosten				
Kosten heffing	-509.277	49,7%	-820.276	64,8%
Kwijtscheldingen	0	0,0%	-16.617	1,3%
Inkomsten, excl heffingen	233	0,0%	88.838	-7,0%
Netto kosten	-509.044	49,7%	-748.055	59,1%
Toe te rekenen kosten				
Overhead	-67.155	6,6%	-100.811	8,0%
Capaciteit	-219.507	21,4%	-271.765	21,5%
BTW *1)	-228.000	22,3%	-144.913	11,5%
Toe te rekenen kosten	-514.662	50,3%	-517.489	40,9%
Totale kosten heffing	-1.023.706	100,0%	-1.265.544	100,0%
Opbrengsten heffing	1.151.331		1.130.385	
Mutatie voorziening	-127.625		135.159	
Totale opbrengsten heffing	1.023.706		1.265.544	
Dekkingspercentage heffing		100,0%		100,0%

*1) De BTW zoals opgenomen in de tabel betreft (via het BTW-compensatiefonds) compensabele BTW over gemaakte kosten in het kader van heffingen zoals riool - en afvalstoffenheffing.

Omgevingsvergunningen

De leges die de gemeente hanteert voor omgevingsvergunningen vloeien voort uit de legesverordening. Jaarlijks wordt in december de bijbehorende tarieventabel aangepast en vastgesteld.

Berekening kostendekkendheid omgevingsvergunningen	Begr. 2023 na wijziging		Rekening 2023	
	Bedrag	%	Bedrag	%
Kosten heffing				
Netto kosten				
Kosten heffing	-728.666	71,1%	-726.440	73,3%
Inkomsten, excl heffingen	20.450	-2,0%	57.801	-5,8%
Netto kosten	-708.216	69,1%	-668.639	67,5%
Toe te rekenen kosten				
Overhead	-72.554	7,1%	-79.987	8,1%
Capaciteit	-212.169	20,7%	-215.626	21,8%
BTW *1)	-31.858	3,1%	-26.570	2,7%
Toe te rekenen kosten	-316.581	32,0%	-322.183	32,5%
Totale kosten heffing	-1.024.797	100,0%	-990.822	100,0%
Opbrengsten heffing	152.200		133.158	
Totale opbrengsten heffing	152.200		133.158	
Dekkingspercentage heffing		14,9%		13,4%

*1) De BTW zoals opgenomen in de tabel betreft (via het BTW-compensatiefonds) compensabele BTW over gemaakte kosten in het kader van heffingen zoals riool - en afvalstoffenheffing.

In de kosten op dit taakveld zit de volledige bijdrage aan de omgevingsdienst Oddv opgenomen. De Oddv doet meer dan vergunningverlening, waardoor de kosten op dit onderdeel hoger liggen dan de opbrengst van de heffing. De bijdrage aan de Oddv voor vergunningverlening bedroeg € 154.093.

2.2 Financiering

In deze paragraaf beschrijven we de uitvoering van de gemeentelijke financieringsfunctie. De financieringsfunctie zorgt ervoor dat voldoende geld beschikbaar is zodat aan alle financiële verplichtingen kan worden voldaan. Hiervoor worden kortlopende en langlopende leningen aangetrokken. Onder de financieringsfunctie valt ook het verstrekken van leningen en garanties en het beheersen van financiële risico's.

Wet- en regelgeving

De kaders voor financiering staan vooral in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido), de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof) en de Gemeentewet. In de Wet financiering decentrale overheden staan de regels voor het financieringsbeleid voor decentrale overheden. Een belangrijk uitgangspunt van de wet is dat we bedachtzaam om moeten gaan met publieke middelen. Risicobeheersing is van groot belang. Het beheersen van renterisico's gebeurt enerzijds door het toepassen van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Daarnaast zorgen wij ervoor, bij het uitzetten van liquide middelen, dat we voldoen aan een aantal eisen op gebied van treasury.

Het verstrekken van leningen evenals het verlenen van garanties en borgstellingen is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. Voor het overige dienen liquide middelen in 's Rijks schatkist (verplicht schatkistbankieren) aangehouden te worden. In de Wet houdbare overheidsfinanciën zijn de Europese normen verankerd voor de hoogte van de overheidsschuld en de jaarlijkse groei van de overheidsschuld. Die normen raken ook gemeenten, omdat de gemeenteschulden en financieringstekorten van gemeenten meetellen in de overheidsschuld van Nederland. Alle gemeenten samen krijgen een plafond voor het totale EMU-tekort van gemeenten in een jaar.

Beleid

Treasury heeft als doel om een optimaal resultaat te bereiken tussen rentelasten en rentebaten, rekening houdend met de risico's. De uitvoering van treasury wordt wettelijk geregeld in de wet Financiering Decentrale Overheden (Wet fido).

Het beleid voor de treasuryfunctie van de gemeente Scherpenzeel is vastgelegd in het treasurystatuut, dat in 2023 is herzien en door de raad is vastgesteld.

We berekenen geen rentevergoeding over het eigen vermogen en voorzieningen en belastingen deze dus ook niet door aan de taakvelden.

Renteschema

In de notitie Rente 2017 van de commissie BBV wordt ingegaan op de verwerking van de rentelasten en -baten in de begroting en de jaarstukken. Het doel van deze notitie is het bevorderen van een eenduidige en transparante wijze waarop gemeenten de (verwachte) rentelasten en -baten opnemen in de begroting en de jaarstukken.

Onderstaand schema geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop de rente wordt toegerekend aan grondexploitaties.

Renteschema	Rekening 2023
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering +/+ €	80.372
b. De externe rentebaten over de korte en lange financiering -/- €	-14.881
Saldo externe rentelasten en rentebaten	65.491
c1. Doorberekende rente aan de grondexploitatie -/- €	4.267
c2. Doorberekende rente van projectfinanciering aan taakvelden -/- €	0
c3. De rentebaat van doorverstrekte leningen +/+ €	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	4.267
d1. Rente over eigen vermogen +/+ €	0
d2. Rente over voorzieningen +/+ €	0
Aan taakvelden toe te rekenen interne rente	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	69.758
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag) -/- €	0
f. Renteresultaat op het taakveld Treasury	69.758

Leningenportefeuille

Het verloop van de leningenportefeuille in 2023 ziet er als volgt uit:

Leningenportefeuille	31-12-2023	31-12-2022
Stand 1 januari	11.020.543	6.020.543
Nieuw	6.000.000	5.000.000
Aflossing	-6.520.543	0
Stand 31 december	10.500.000	11.020.543

Kortlopende financiering: kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet stelt een limiet aan het renterisico op korte termijn financiering. Vooral voor kortlopende financiering kan het renterisico groot zijn. Wijzigingen in de korte rente hebben direct invloed op de rentelasten.

Wij mogen in totaal niet meer dan 8,5% van de begrotingsomvang (totale lasten) aan leningen van korter dan 1 jaar hebben. Hieronder vallen dus de rekening-courant bij de BNG (rood staan) en de aangetrokken kasgeldleningen. Dit maximum is wettelijk vastgelegd in de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden. In onderstaande tabel is de toegestane kasgeldlimiet berekend.

Liquiditeitspositie t.o.v. kasgeldlimiet	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Netto vlottende schuld			
Vlottende schulden	1.355	2.734	4.378
Vlottende middelen	2.890	515	3.520
Netto vlottende schuld (+) of overschot middelen (-)	-1.535	2.219	858
Toegestane kasgeldlimiet			
Begrotingstotaal	28.823	26.247	29.748
Kasgeldlimiet (in % van de grondslag)	8,5%	8,5%	8,5%
Minimum bedrag	300	300	300
Toegestane kasgeldlimiet	2.450	2.231	2.529
Toets kasgeldlimiet			
Ruimte onder kasgeldlimiet	3.985	12	1.670
Overschrijding van de kasgeldlimiet			

Langlopende financiering: renterisicobeheersing

Om te voorkomen dat er jaarlijks grote wijzigingen zijn in de rentelasten, schrijft de Wet financiering decentrale overheden de renterisiconorm voor. De jaarlijkse aflossingen en wijzigingen in de rente (bijvoorbeeld bij een rentevastperiode) mogen niet meer dan 20% van het begrotingstotaal zijn.

De renterisiconorm voor het jaar 2023 bedroeg € 5.907.000.

EMU-saldo

Het EMU-saldo is in 1992 door de Economische en Monetaire Unie ingevoerd om vergelijkingen tussen de verschillende eurolanden mogelijk te maken. Het EMU-saldo (ook wel begrotingssaldo genoemd) is de optelsom van alle inkomsten en uitgaven van de Rijksoverheid en de decentrale overheden. Volgens de regels van de EMU, zoals vastgelegd in het Verdrag van Maastricht, mag het vorderingentekort (het EMU-saldo) van een land niet hoger zijn dan 3% van het bruto binnenlands product. Hiermee wil men de economische sterkte van de eurolanden behouden. Het EMU-saldo wordt dus vooral op landelijk niveau gebruikt.

De gemeente is een decentrale overheid. In het Besluit Begroting en Verantwoording is de verplichting vastgesteld dat de gemeenten in hun begroting ramingen van het EMU-saldo dienen te verstrekken. Het EMU-saldo is voor de individuele gemeente echter geen sturingsvariabele. Dat komt omdat bij het EMU-saldo wordt gekeken naar het saldo van de begroting volgens het kasstelsel, naar welke geldstromen er in een jaar binnen komen en welke er uitgaan. De gemeente werkt echter met een baten-lasten stelsel, waarbij gestuurd wordt op een structureel sluitende (meerjaren)begroting. Door het verschil in gehanteerde stelsel kan het voorkomen dat bij een sluitende begroting, een gemeente toch een negatief EMU-saldo heeft.

Investeringen en uitgaven die worden gedekt uit reserves tellen bijvoorbeeld niet mee in de uitkomst in het baten-lastenstelsel, maar tellen wel door in het EMU-saldo.

EMU-saldo		Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
1.	(+) Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	-741	-1.219	-1.674
2.	(-) Mutatie (im)materiële vaste activa	1.624	2.970	1.326
3.	(+) Mutatie voorzieningen	180	360	-485
4.	(-) Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	9.160	775	-155
5.	(-) Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	0	0	0
Berekend EMU-saldo		-11.345	-4.604	-3.330

EMU-saldo referentiewaarde		Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
EMU-saldo volgens berekening		-11.345	-4.604	-3.330
EMU-saldo referentiewaarde		-975	-975	-975
EMU-saldo blijft onder referentiewaarde				
EMU-saldo overschrijdt referentiewaarde		-10.370	-3.629	-2.355

2.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Deze paragraaf beschrijft de voor de gemeente Scherpenzeel relevante financiële risico's, uitgaande van de actuele situatie, zowel in- als extern. Risicomanagement is een integraal onderdeel van de bedrijfsvoering van de gemeente. Hierdoor is het mogelijk om bij besluitvorming eventuele risico's op een juiste wijze te wegen. Deze paragraaf start met een toelichting op het doel van risicobeheer. Daarna wordt het risicoprofiel uiteengezet door de benodigde weerstandscapaciteit te relateren aan de beschikbare reserves. Vervolgens worden de belangrijkste risico's weergegeven. Het kader is vastgelegd in de Nota reserves en voorzieningen 2023 en de Financiële verordening 2023 gemeente Scherpenzeel.

Doel van risicobeheer

Risicobeheer is gericht op het verschaffen van een redelijke mate van zekerheid ten aanzien van de realiseerbaarheid van de gemeentelijke doelstellingen, de beheersing van risico's in bedrijfsprocessen en projecten, de betrouwbaarheid van de financiële verslaglegging en de naleving van relevante wet- en regelgeving. Bij het nemen van belangrijke beslissingen met een onzekere uitkomst worden de risico's overwogen alvorens tot een besluit te komen. Hierbij wordt dus expliciet de mate van risicoacceptatie bepaald en worden de financiële risico's die van invloed zijn op de beleidsuitvoering inzichtelijk en beheersbaar gemaakt. Door het inzicht in de risico's worden de raad, het college en de organisatie in staat gesteld om op een verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige ontwikkelingen/investeringen in verhouding staan tot de vermogenspositie van de organisatie.

Niet alle risico's laten zich financieel vertalen. Er zijn diverse risico's die geen financiële gevolgen hebben, maar wel belangrijk zijn om in beeld te hebben. In deze paragraaf ligt de nadruk op de financiële risico's omdat aan de hand daarvan het weerstandsvermogen wordt bepaald. Dit is een wettelijke verplichting die uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) komt.

Om inzicht in de risico's van de gemeente te verkrijgen, is een risico-inventarisatie uitgevoerd die twee keer per jaar wordt geactualiseerd. Door een risicosimulatie wordt het benodigde weerstandsvermogen berekend. De weerstandsratio geeft de verhouding weer tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit. De beschikbare weerstandscapaciteit is een optelling van de algemene reserve, de post onvoorzien en de berekening van de onbenutte belastingcapaciteit. Op basis van het risicobeleid is het gewenste weerstandsvermogen bepaald door de risico's te kwantificeren naar hun maximale financiële impact maal de kans dat het risico zich voor kan doen.

Voor de beoordeling is de onderstaande schaalindeling gehanteerd:

Kans op risico	Wegingsfactor	Omschrijving	Impact risico	Wegingsfactor	Hoogte risicobedrag (in €)
Klein	1,00	Onwaarschijnlijk	Klein	1,00	< 50.000
Middel	2,00	Aannemelijk	Middel	2,00	50.000 – 250.000
Groot	3,00	Waarschijnlijk	Groot	3,00	> 250.000

Kans x impact	Omschrijving	Grondslag wegingsfactor	Beheersmaatregel treffen?
1,00	Zeer laag	0,10	Niet
2,00	Laag	0,10	Niet
3,00	Gemiddeld	0,25	Bewaken
4,00	Gemiddeld	0,25	Bewaken
6,00	Hoog	0,50	Beheren
9,00	Zeer hoog	0,75	Beheren

Risico-inventarisatie

Omschrijving	Kans	Impact	Score	Financieel gevolg (maximaal)	Benodigde weerstands-capaciteit	Beheren
Bedrijfsrisico's						
P0 1. Kwetsbaarheid omvang gemeentelijke organisatie	Middel	Groot	Hoog	500.000	250.000	Beheren
P0 2. Informatiebeveiliging	Middel	Groot	Hoog	1.300.000	650.000	Beheren
P0 3. Verontreinigingsincident riolering	Middel	Groot	Hoog	200.000	100.000	Beheren
P0 4. Overschrijding op civiele projecten	Middel	Middel	Gemiddeld	200.000	50.000	Bewaken
Eigendomsrisico's						
P8 5. Planschadeclaims	Klein	Groot	Gemiddeld	250.000	62.500	Bewaken
P4 6. Huisvesting onderwijs	Middel	Middel	Gemiddeld	500.000	125.000	Bewaken
Beleidsrisico's						
P1 7. Rampen en calamiteiten	Middel	Groot	Hoog	1.000.000	500.000	Beheren
P6 8. Bezuinigingen op de Wsw	Middel	Middel	Gemiddeld	150.000	37.500	Bewaken
P6 9. Jeugdzorg, volumestijging door open-einde regelingen	Middel	Groot	Hoog	350.000	175.000	Beheren
P6 10. Taakstelling Sociaal Domein	Middel	Middel	Gemiddeld	200.000	50.000	Bewaken
P6 11. Langer thuis wonen, effecten Wmo	Groot	Middel	Hoog	200.000	100.000	Beheren
P8 12. Omgevingswet (implementatie en uitvoering)	Middel	Middel	Gemiddeld	300.000	75.000	Bewaken
Aansprakelijkheidsrisico's						
TOTAAL					2.175.000	

Toelichting op de risico's en beheersmaatregelen

01. Kwetsbaarheid omvang gemeentelijke organisatie

Een kleine organisatie is relatief kwetsbaar. Bij ziekte en uitval van medewerkers is het lastig de continuïteit te waarborgen.

Beheersmaatregelen: We zetten in op vitaliteit en actieve budgetbewaking.

02. Informatiebeveiliging

De ontwikkelingen in de digitale wereld gaan razendsnel. Niet alleen bij en binnen overheden, maar ook bij cybercriminelen en hackers. Het is ons streven om ons zo goed mogelijk tegen cybercriminaliteit te beschermen. Zowel vanuit het Rijk als vanuit onszelf nemen we daarvoor diverse maatregelen. Desondanks is het risico slachtoffer te worden van cybercriminelen niet uit te sluiten.

De dienstverlening kan stilvallen, maar ook de bescherming van persoonsgegevens loopt gevaar. Net als processen die kwetsbaar zijn voor beïnvloeding van buitenaf. Bijvoorbeeld verkiezingen, maar ook vergunningsprocessen en processen in het domein van werk en inkomen.

Beheersmaatregelen: In samenwerking met Veenendaal doen wij op technisch gebied alles wat mogelijk is om hacks en andere ongewenste inbreuken op onze systemen te voorkomen. Daarnaast investeren in bewustwording van medewerkers op het gebied van informatieveiligheid. Ook volgen wij de plannen van het Rijk op de voet.

03. Verontreinigingsincident riolering

Wanneer er een ernstig milieudelict plaatsvindt waarbij sanering noodzakelijk is, is de provincie projectleider en is ook het bevoegd gezag over de saneringsaanpak en de urgentiebepaling. Wie opdraait voor welke kosten is vooraf niet bekend.

Beheersmaatregelen: We voeren het gemeentelijke waterplan uit en we nemen maatregelen tegen grondwateroverlast volgens het Grondwaterbeleid- en beheersplan.

04. Overschrijding op civiele projecten

Er worden op dit moment veel projecten opgestart. Tevens loopt er nog een groot civiel project.

05. Planschadeclaims

Door de actualisatie van bestemmingsplannen loopt de gemeente risico op planschadeclaims. De gemeente hanteert hiervoor een planschade-risico-analyse.

06. Huisvesting onderwijs

Voor de huisvesting onderwijs is de verordening van toepassing. Door sterk stijgende bouwkosten voldoen de landelijke normeringen niet langer. In de bouwsector is sprake van schaarste zowel op het gebied van materialen als personeel. Het Rijk en de VNG hebben gemeenten indringend geadviseerd om hier rekening mee te houden.

07. Rampen en calamiteiten

De afgelopen jaren deed dit risico zich daadwerkelijk voor en hield het coronavirus de wereld steeds in haar greep. Dat gold ook voor de gemeente Scherpenzeel.

Beheersmaatregelen: We houden ons crisisplan up-to-date, maar rampen en calamiteiten kunnen ook doorwerken in de financiële positie van de gemeente (incidenteel, en mogelijk ook structureel).

08. Bezuinigingen op de Wet sociale werkvoorziening (Wsw)

Het Rijk voert een (oplopende) bezuiniging door op de Wsw-gelden. Het risico is aanwezig dat de kosten minder snel dalen dan de ingevoerde bezuiniging van het Rijk.

09. Jeugdzorg, volumestijging door open-einde-regelingen

Gemeenten hebben volgens de Jeugdwet een zorgplicht. Dit betekent dat iedere jongere die volgens een wettelijke verwijzer (gemeente, gecertificeerde instelling, (huis)arts, rechter) wordt verwezen naar een zorgaanbieder de zorg moet krijgen die nodig is. Hiermee is er sprake van een openeinde-regeling. Als het aantal kinderen in zorg toeneemt betekent direct dat de zorgkosten stijgen. Het Rijk komt vanaf 2021 met extra middelen over de brug om de tekorten bij gemeenten te verkleinen, toch blijft hiervoor een risico voor gemeenten.

Beheersmaatregelen: regionaal samenwerken en blijven inzetten aan de voorkant.

10. Taakstelling Sociaal Domein

In de begroting is een taakstelling opgenomen voor het Sociaal Domein van jaarlijks € 200.000. In 2022 is gestart met het formuleren, uitwerken en implementeren van beheersmaatregelen. Toch zien we hier een risico, omdat door de open-einde-regelingen de kosten lastiger te beteugelen zijn en vanwege het feit, dat voor een kleine gemeente fluctuaties in aantallen cliënten een relatief grote impact hebben.

11. Langer thuiswonen, effect Wmo

Doordat mensen tegenwoordig langer thuis wonen, is de vraag naar Wmo-voorzieningen groter. Dit heeft effect op de beschikbare middelen.

Beheersmaatregelen: het voeren van actieve regie door het Sociaal Team.

12. Omgevingswet (implementatie en uitvoering)

Met ingang van 2024 treedt de Omgevingswet in werking. De invoering heeft gevolgen voor de bedrijfsvoering, met name op het gebied van personele bezetting, ICT, voorzieningen en legesopbrengsten. Van de totale omvang is op dit moment nog geen compleet beeld beschikbaar.

Aanpassingen t.o.v. de risicotabel uit de Begroting 2024-2027.

Het risico t.a.v. de grondexploitaties is nu verwijderd uit de tabel, omdat dit risico gedekt wordt uit de bestemmingsreserve grondexploitaties.

Weerstandscapaciteit

Weerstandscapaciteit	Rekening 2023	Rekening 2022
Beschikbare weerstandscapaciteit		
Algemene reserve	2.069.885	2.377.886
Post onvoorzien	0	0
Onbenutte capaciteit OZB	693.857	824.490
Beschikbare weerstandscapaciteit	2.763.742	3.202.376
Benodigde weerstandscapaciteit	2.175.000	2.556.500
Weerstandsvermogen	1,3	1,3

Voor bepalen van het benodigde weerstandsvermogen zijn alleen de nu bekende risico's meegenomen. Indien er nieuwe projecten worden gestart, kan het risicoprofiel veranderen en daarmee dus ook het benodigde weerstandsvermogen.

Onze financiële risico's zijn zoals de tabel laat zien in voldoende mate afgedekt door het beschikbare weerstandsvermogen.

Voor de kwalificatie van bovengenoemde ratio van het weerstandsvermogen wordt bij veel gemeenten onderstaande tabel gehanteerd:

Waarderingscijfers	Ratio	Betekenis
A	> 2,0	uitstekend
B	1,4 - 2,0	ruim voldoende
C	1,0 - 1,4	voldoende
D	0,8 - 1,0	matig
E	0,6 - 0,8	onvoldoende
F	< 0,6	ruim onvoldoende

Kengetallen

Om de horizontale verantwoording te versterken zijn gemeenten verplicht om een basis set van vijf financiële kengetallen op te nemen in de paragraaf weerstandsvermogen. De kengetallen vormen een verbinding tussen de verschillende aspecten die de raad in haar beoordeling van de financiële positie moet betrekken om daar een verantwoord oordeel over te kunnen geven. Zij leveren daarmee ook een bijdrage aan hun kaderstellende en

controleerende rol. Het gebruik van kengetallen heeft geen functie als normeringsinstrument in het kader van het financieel toezicht door de provincies of het Rijk. Het gaat om de volgende kengetallen:

- Netto schuldquote
- Solvabiliteitsratio
- Grondexploitatie
- Structurele exploitatieruimte
- Belastingcapaciteit; woonlasten meerpersoonshuishoudens

Kengetallen	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
Verplichte kengetallen			
1a. Netto schuldquote	47,3%	49,8%	34,6%
1b. Netto schuldquote gecorr voor alle verstrekte leningen	28,8%	29,8%	17,2%
2. Solvabiliteitsratio	36,7%	39,0%	42,2%
3. Grondexploitatie	33,8%	42,3%	35,2%
4. Structurele exploitatieruimte	1,0%	0,2%	-0,8%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	94,0%	98,0%	103,3%
Overige kengetallen			
6. Weerstandsratio	1,3	2,0	1,3
7. Netto schuld per inwoner	1269	1268	929
8. Saldo van baten en lasten voor reservemutaties als percentage van de baten	-6,0%	-6,5%	-2,7%
9. Onbenutte belastingcapaciteit OZB als percentage van de baten	3,2%	2,4%	3,0%

Beoordeling van de kengetallen

Een afzonderlijk kengetal zegt weinig over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. Zo hoeft een hoge schuld niet per se een nadelig effect te hebben op de financiële positie, maar is dat afhankelijk of en wat er aan eigen vermogen en baten tegenover die schuld staat en hoe groot de kans is dat de schuld weer wordt afgelost. Het is daardoor niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen moeten altijd in samenhang worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van een gemeente. De kengetallen zijn daarom gezamenlijk opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Voor de beoordeling wordt uitgegaan van onderstaande signaalwaarden:

Signaleringswaarden kengetallen	Categorie A minst risicovol	Categorie B neutraal	Categorie C meest risicovol
1a. Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%
1b. Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	< 90%	90 - 130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%

Omdat de kengetallen zoals vermeld in hun onderlinge relatie moeten worden gezien in de beoordeling van de financiële positie, worden deze voorzien van de hieronder weergegeven toelichting.

Netto schuldquote

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen (baten exclusief mutaties in de reserves) en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Objectief gezien is de netto schuldquote van de gemeente Scherpenzeel niet hoog (een netto schuld van maximaal 90% wordt als aanvaardbaar gezien).

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente.

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Overigens zegt dit kengetal niets over de looptijd, courantheid en risico's van de betreffende grondexploitaties. In de paragraaf grondbeleid wordt daar nader op ingegaan.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

Belastingcapaciteit; woonlasten meerpersoonshuishoudens

Voor de gemeenten wordt de belastingcapaciteit in het lopende jaar gerelateerd aan de hoogte van de landelijke gemiddelde woonlasten (OZB, riool- en afvalstoffenheffing) over het voorgaande jaar. Bij de heffingen wordt gestreefd naar kostendekkende tarieven. Het staat de gemeente vrij om bij de inkomsten te opteren voor een lagere heffing dan wettelijk is toegestaan.

2.4 Onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf gaat over het onderhoud van de kapitaalgoederen in gemeentelijk bezit. Kapitaalgoederen zijn onderdelen van de openbare ruimte en accommodaties waarvoor langlopende investeringen nodig zijn. Het beheer en onderhoud hiervan is gericht op de duurzame instandhouding.

Het onderhoud van kapitaalgoederen gebeurt aan de hand van beheerplannen. Over het algemeen worden de jaarlijkse lasten behorende bij het beheerplan constant gehouden door gebruik te maken van een voorziening. In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de bestaande en geplande beheerplannen en de financiële consequenties, inclusief de vertaling daarvan in de begroting en jaarrekening. Het uitgangspunt is dat er voldoende middelen beschikbaar zijn in de diverse voorzieningen, zodat er op termijn geen achterstallig onderhoud en/of kapitaalvernietiging ontstaat.

In 2024 wordt onderzoek uitgevoerd ter verbetering en actualisatie van de beheerplannen.

Beheerscategorieën

- A. Wegen en openbare verlichting
- B. Groen
- C. Water
- D. Riolering
- E. Gebouwen

A. Wegen en openbare verlichting

Wegenonderhoud

Het jaar 2022 heeft grotendeels gestaan in het teken van voorbereiding van asfalteringswerken. Door de integraliteit van de verschillende afdelingen beter te benutten zijn de werken iets groter geworden. Maar hierdoor zal het eind resultaat veel duurzamer zijn. Het gehele areaal aan asfaltwegen is voor het overgrote deel in een goede tot zeer goede staat.

Het onderhoudsniveau van de elementen is ook onderzocht en hierbij is naar voren gekomen dat deze gemiddeld tot goed is met uitzondering van de wegen waar de komende jaren nog reconstructies (in combinatie met riolering) gepland staan. Hiervan zijn de Nieuwstraat en Lijsterbesstraat e.o. in 2023 afgerond en de Pluimenweg is in afrondende fase.

Openbare Verlichting

De achterstand in het onderhoud is intussen ingehaald. Wij hebben een concept beheer- en beleidsplan laten maken, hieruit blijkt dat wij voor de komende jaren een behoorlijke vervangingsopgaaf gaan krijgen. Het energieverbruik is door de efficiëntere verlichting gedaald. De energiekosten zijn echter niet gedaald aangezien de energiebelasting is gestegen.

B. Groen

In 2023 heeft de Groendienst op basis van de jaarlijkse wijkschouw de meest slechte plantsoenen gerenoveerd, hiermee kunnen we de inrichtingskwaliteit op orde houden. Gedurende 2023 hebben we met extra inhuur op piekmomenten de beheerkwaliteit kunnen handhaven. De beheerachterstand uit 2022 en de coronajaren is hiermee ingelopen. We hadden voldoende financiële middelen om het beheer op de vastgestelde niveaus te handhaven. Verder hebben we op projectmatige basis voldoende locaties gerenoveerd zodat

we voldoen aan de inrichtingskwaliteit zoals omschreven in deze Paragraaf Kapitaalgoederen.

Kwaliteitsniveaus

Het plantsoen onderhouden wij volgens de landelijke standaard volgens de "Kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte" van het CROW. In onderstaande tabel staan de actuele kwaliteitsniveaus.

Tabel Beheerkwaliteitsniveaus per groentype (CROW)

Groentype (plantsoenen)	Kwaliteitsniveau
Zwerfafvalbeheersing	B
Boomspiegels (onkruid)	A
Bosplantsoen (onkruid)	C
Bosplantsoen (randen snoei)	A
Bosplantsoen (overige snoei)	Frequentie eens per 3 jaar
Bodembedekkers en vaste planten (onkruid)	A
Bodembedekkers en vaste planten (randen snoei)	A
Bodembedekkers en vaste planten (overige snoei)	B
Sierheesters (onkruid)	A
Sierheesters (randen snoei)	A
Sierheesters (overige snoei)	B
Rozen (onkruid)	A
Rozen (snoei)	B
Hagen (onkruid)	A
Hagen (snoei)	Frequentie 3 keer per jaar
Gazon maaien	B

De kwaliteitsniveaus zijn afgestemd op de groentypen. Intensief groen zoals vaste planten, sierheesters, rozen en hagen dienen ten aanzien van onkruidbeheer altijd op A-niveau onderhouden te worden. Een lager beheerniveau leidt bij dit soort kwetsbaar groen tot kapitaalvernietiging en is alleen met renovatie terug te draaien. Overige groentypen kunnen een lager beheerniveau hebben wat in beginsel niet leidt tot kapitaalvernietiging. Een hoger beheerniveau is hier zonder grote investeringen terug te draaien.

Begraafplaatsen

De Groendienst en de Buitendienst voeren het dagelijks beheer uit. Begraven wordt door de Buitendienst uitgevoerd. In 2023 hebben we geïnvesteerd in nieuwe beplanting en servicevoorzieningen op de begraafplaatsen. Binnen de exploitatiebegroting is voldoende budget beschikbaar om de inrichtingskwaliteit op orde te houden. Voor grootschalige investeringen voor vervanging van de asfaltpaden en de gebouwen is geen vast budget. Noodzakelijke investeringen worden dan vooraf opgevoerd via de Kadernota. Voor de komende begrotingsperiode zijn geen grootschalige investeringen noodzakelijk.

Groentype (begraafplaatsen)	Kwaliteitsniveau
Bosplantsoen (onkruid)	C
Overige groentypen (onkruid)	A
Gazon maaien	A

Boomonderhoud

Met Ecosysteemdiensten zoals bijvoorbeeld verkoeling, fijnstof-afvangen, zuurstofproductie, schaduwwerking, koolstofvastlegging en versterking van de Biodiversiteit zijn bomen een

deel van de oplossing voor klimaatverandering. Op basis van wijkschouw hebben we in 2023 in totaal 22 (onder andere toekomstig monumentale) bomen geplant. Verder zijn er bij diverse integrale civieltechnische projecten nieuwe bomen aangeplant. Hierbij hebben we rekening gehouden met soorten die aantrekkelijk zijn voor insecten, vogels en kleine zoogdieren. Jaarlijkse Boomplantplannen vloeien voort uit het Bomenstructuurplan 2016-2041 en worden gefinancierd uit de voorziening bomen. In 2023 zijn diverse groen-civieltechnische- en nieuwbouwprojecten opgestart. In 2024 worden hieromtrent veel bomen aangeplant. In het regulier boombeheer hebben we alle bomen geïnspecteerd op boomveiligheid en actuele snoei-behoefte. Alle snoei-behoefte bomen zijn gesnoeid. Verder zijn alle te rooien en kappen bomen verwijderd. Het gehele bomenbestand is op orde. Er zijn geen beheerachterstanden. Het BOR-systeem (Greenpoint) is actueel. Het onderhoud van de bomen is in een meerjarencontract aanbesteed tot en met 31-12-2024. Het dagelijks beheer van de bomen wordt gefinancierd uit de exploitatiebegroting. Vervanging (nieuwe aanplant) van bomen wordt uit de voorziening bomen en deels uit de exploitatie gefinancierd. De voorziening is opgehoogd om de inrichtingskwaliteit op niveau te kunnen houden.

Sportvelden De Bree

In 2023 hebben we het gehele sportpark in zeer goede samenwerking met de verenigingen op een hoog beheerniveau gehouden waardoor de levensduur van de velden langer is dan gebruikelijk. Beheer wordt gefinancierd uit de exploitatiebegroting. De vervangingsinvesteringen komen uit de voorziening. In 2022 is de voorziening meerjarig onderhoudsplan (MJOP) vastgesteld. In 2023 zijn alle lichtmasten op Sportpark De Bree vervangen. De gewone lichtarmaturen zijn vervangen voor LED-verlichting.

Speelplaatsen

In 2023 hebben we weer enkele speelplaatsen gerenoveerd. Op basis van jaarlijkse veiligheids- en onderhoudsinspecties wordt geïnvesteerd in het vervangen en onderhouden van overige speeltoestellen en speelondergronden. Zowel beheer als vervanging wordt gefinancierd uit de exploitatiebegroting. Voor het vervangen van de toplaag van het Cruiff-Court is een krediet beschikbaar. In 2023 is het exploitatiebudget opgehoogd waardoor we voldoende middelen hebben om de speelplaatsen op orde te houden conform de wettelijke veiligheidseisen.

C. Water

Onderhoud en beheer watergangen/sloten, duikers en vijvers

In 2023 hebben we samen met het waterschap en gemeente Woudenberg de watergangen uitgebaggerd.

Onderhoud en reparatie houten bruggen en vlonders

In 2022 hebben we onderzoek laten doen naar de staat van onderhoud van de bruggen en steigers. Hieruit blijkt dat er achterstallig onderhoud is. Door uitvoering van het baggerplan is er geen uitvoering gegeven aan deze opdracht.

Grond- en oppervlaktewater

Samen met het waterschap en de gemeente Woudenberg hebben wij in 2022 een oppervlaktewater meetnet geëvalueerd en verbeterd. Hiermee hebben we de correlatie tussen oppervlaktewater en grondwaterstanden trachten aan te tonen. De resultaten hebben we van dit onderzoek binnen gekregen. De resultaten zijn dat er weinig tot geen

correlatie tussen beiden door de lage snelheid van de grondwaterstromen. wel is gebleken dat het oppervlaktemeetnet helpt om problemen te voorkomen.

D. Riolering

Onderhoud en beheer rioleringssysteem

Het onderhoud en beheer van het rioleringssysteem hebben wij in 2023 anders uitgevoerd. Door een innovatieve manier van inspecteren besparen we op inspectie. Met deze besparing hebben wij meer reparaties kunnen laten doen. En hebben we een CO2 reductie van 30% behaald.

Samenwerking met de buurgemeenten

Wij hebben ook in 2023 weer goed kunnen samenwerken met gemeente Woudenberg en het Waterschap in het waterteam. Dit heeft geleid tot een efficiënter en minder kwetsbaar beheer van het riool- en watersysteem.

Ook zijn wij meer in het Platform water gaan samenwerken waardoor er een breed kennisnetwerk is ontstaan, waaruit wij ook betere aansluiting vinden met landelijke ontwikkelingen en subsidiemogelijkheden. Wij hebben hier ook subsidie gekregen om een extra hemelwater afvoer te realiseren voor het industrieterrein Zwarteland via de Pluimenweg. deze werkzaamheden zijn grotendeels afgerond.

E. Gebouwen

Kerk

Voor de kerk is weer de instandhoudingssubsidie aangevraagd, nadat deze in 2021 gerenoveerd is en aan alle bouwkundige eisen voldeed.

Gebouwen

Na het afstoten van de Villa als kantoor voor de opvang van de Oekraïense vluchtelingen is er een extra locatie gehuurd genaamd "locatie bij de burens", waarvoor een huurovereenkomst voor 3 jaar werd afgesloten begin 2023, met stilzwijgende verlenging van telkens 1 jaar.

Meerjarenonderhoudsplannen

De doelstelling van de meerjarenonderhoudsplannen (MJOP) is om de conditie van het onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen te bewaken, achterstallig onderhoud te voorkomen en inzicht te hebben in het noodzakelijke onderhoud over een langere periode. De gebouwen waarvoor de MJOP's zijn opgesteld, omvatten onder andere de Toren NH-kerk, Brandweerkazerne/gemeentewerkplaats, Buitenplaats, De Villa en de kleedgebouwen van de sportaccommodaties. In 2024 moeten de meerjarenonderhoudsplannen worden geüpdatet en in de begroting worden verwerkt.

Sportaccommodaties

Het MJOP voor de sportaccommodaties is recent (juli 2022) herzien en ondertekend door de gemeente, v.v. Scherpenzeel, S.V. De Valleivogels en M.H.C. de Holestick. In 2020 zijn de voetbalkunstgras hoofdvelden uit 2007 voorzien van een nieuwe topklaag en ze zijn voor de komende tien jaar op orde. In 2025 moeten de drie voetbalnatuurgrasvelden, waarvan de oudste uit 1978 stamt, worden gerenoveerd. Ook zal naar verwachting het pupillenhockeyveld in 2025 worden voorzien van een nieuwe topklaag. Dit wordt gefinancierd uit de voorziening.

Overzicht beheerplannen, planperiodes en financieringswijze

Categorie	Beheerplan	Planperiode	Financiële dekking
Wegen	Beheerplan wegen	2023-2027	Exploitatie & reserve
	Openbare verlichting	2020-2024	Exploitatie
	Beheerplan openbare verlichting	2020-2024	Exploitatie
Groen	Werkplan Groendienst	2022	Exploitatie
	Bomenstructuurplan	2016-2041	Voorziening
	MJOP Sportvelden de Bree	2021-2025	Exploitatie & voorziening
	Speelplaatsenbeleid	2015-2018	Exploitatie
Water	Baggerplan	2014-2022	Exploitatie
	Grondwaterbeleid-plan	2016-2022	Voorziening
Riolering	Waterplan (Riolering)	2020-2024	Voorziening
Gebouwen	Gemeentelijke gebouwen	2020-2024	Exploitatie & voorziening
	MJOP Sportaccommodaties	2021-2025	Exploitatie & voorziening

2.5 Bedrijfsvoering

Het Besluit begroting en verantwoording (BBV) schrijft voor dat de paragraaf Bedrijfsvoering inzicht biedt in de beleidsvoornemens, en de realisatie daarvan, ten aanzien van de bedrijfsvoering. Vanuit de beleidsvrijheid die hierbij aan de gemeenten is overgelaten wordt wel beoogd dat er een logische verbinding ontstaat tussen het taakveld overhead en de andere taakvelden.

De bedrijfsvoering van de gemeentebegroting omvat een essentieel aspect van het lokale bestuur. Het is het proces waarmee de gemeente haar financiële middelen efficiënt en effectief beheert om de gestelde doelstellingen te realiseren en de maatschappelijke taken uit te voeren. Deze bedrijfsvoering omvat verschillende belangrijke aspecten, zoals financieel management, personeelsbeleid, informatiemanagement en juridische zaken.

Planning & Control / Financiën

Financiën heeft in 2023 verdere stappen gezet om de financiële informatievoorziening te verbeteren middels een begroting die meer inzicht verschaft in de achterliggende cijfers en verbeterde tussentijdse rapportages (voorjaarsrapportage en najaarsrapportage). Ook zijn diverse verordeningen geactualiseerd.

Informatievoorziening

Het goed beheren en beschermen van informatie is eveneens van cruciaal belang in de bedrijfsvoering van de gemeente. In 2023 zijn er verdere stappen gezet in het kader van het hybride werken.

Informatieveiligheid en Privacy

De gemeente Scherpenzeel is een informatie-intensieve organisatie met een primaire focus op dienstverlening. Deze organisatiekenmerken vragen om een betrouwbare en veilige informatievoorziening. De gemeente Scherpenzeel vindt informatieveiligheid daarom ook belangrijk. Bovendien moeten burgers en bedrijven er op kunnen vertrouwen dat hun gegevens in goede handen zijn bij de gemeente.

Informatieveiligheid en privacy hebben blijvende aandacht aan de hand van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).

Communicatie

- Begrijpelijk schrijven

Alle medewerkers zijn getraind in Heerlijk Helder Scherpenzeels: het begrijpelijk schrijven van brieven en e-mails naar inwoners en ondernemers. Iedere medewerker heeft 2 dagdelen training ontvangen om te schrijven op B1-niveau. Om de geleerde methode scherp te houden is de Klinkende Taal Tool geïmplementeerd in Word. Deze geeft tips op het gebied van begrijpelijk schrijven. De veelgebruikte brieven zijn door een taalbureau herschreven naar de nieuwe methode. De ontwikkelde schrijfwijzer voor de Scherpenzeelse methode is op intranet geplaatst. Acht collega's zijn opgeleid tot schrijfcoach en kunnen door medewerkers als hulplijn worden ingezet.

- Huisstijl

De huisstijl is onder de loep genomen en heeft een upgrade gekregen. Het vernieuwde logo, een huisstijlhandboek en vaste sjablonen voor onder meer briefpapier, enveloppen en documenten wordt 1 april ingevoerd. Dit geeft de gemeente een betrouwbare en eigentijdse uitstraling.

- (Inwoners)participatie

Alle huishoudens hebben in het najaar een vragenlijst ontvangen over de gemeente. Met dit benchmark-onderzoek is een beeld gegeven van onze gemeente en de dienstverlening. De

analyse is te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl. De open antwoorden worden verwerkt in een input-document voor verbetering dienstverlening. Ook was dit onderzoek een campagne voor het al bestaande Inwonerspanel. Dit panel is met 250 leden gegroeid. Komende vragenlijsten van dit panel geven een representatiever beeld en zo kan het politiek en bestuurlijk uitgroeien tot een gewaardeerd participatie-instrument.

Huisvesting

De gemeentelijke organisatie is gehuisvest in de Buitenplaats, de naastgelegen locatie De Buren, de gemeentewerf en Het Foort. Onderhoud en vervanging heeft met name voor de Buitenplaats de afgelopen jaren zo beperkt als verantwoord plaatsgevonden. Dit met het oog op de gewenste huisvesting van de gemeentelijke organisatie in de Breehoek. Wij schatten in dat wij nog minimaal 3 jaar gebruik blijven maken van de huidige locatie. Op basis van de uitgangspunten voor huisvesting op de lange termijn is een HINK-STAP-SPRONG-plan opgesteld.

Eind 2023 hebben we een aantal eenvoudige aanpassingen gedaan waarmee de werkomgeving op punten is verbeterd. De kosten van die aanpassingen dekten we uit bestaande budgetten. Begin 2024 realiseren wij een inrichtingsconcept voor de Buitenplaats en de naastgelegen locatie De Buren. Uitgangspunt daarbij is een optimale mix van werken in het gemeentehuis en werken vanuit huis. Wij kiezen daarnaast zoveel als mogelijk voor oplossingen die mee kunnen naar een toekomstige locatie.

Juridische zaken

Juridische zaken spelen een rol belangrijke in de bedrijfsvoering van de gemeente. Het omvat het naleven van wet- en regelgeving, contractbeheer, juridisch advies en het omgaan met eventuele geschillen. Een gedegen juridische aanpak is van belang om de rechtmatigheid van het gemeentelijk handelen te waarborgen.

P&O

De belangrijkste ontwikkeling op het gebied van P&O in 2023 waren:

- Functiebeschrijving/functiewaardering

Er is in 2023 een start gemaakt met dit omvangrijke proces. Een externe partij heeft de functies ingedeeld in een functieprofiel en gewaardeerd. Begin 2024 wordt dit proces afgerond.

- Invulling van ruim 25 vacatures, waardoor het aantal ingehuurde medewerkers verder daalde.

Begin 2023 was de start van vier nieuwe teamleiders, een vijfde was al eind 2022 gestart. Daarmee zijn alle functies op MT-niveau ingevuld met vaste medewerkers.

- Aanbesteding inhuur

De inhuur boven schaal 9 is opnieuw aanbesteed.

- Eerste korte inventarisatie nieuwe organisatie-model

Het team OOV is (als apart organisatieonderdeel) verplaatst naar het Beleidsteam Sociaal Domein (was team Leefomgeving).

- Herijking van diverse personeelsinstrumenten

Personeelsinstrumenten zoals jaargesprekken en opleiden zijn opnieuw vastgesteld.

- Verschillende casuïstiek bij o.a. langdurig ziekteverzuim

Omvang, opbouw en ontwikkeling van het personeelsbestand en de loonkosten

Personele sterkte	Toegestane formatie		Personeelslasten	
	Begroting 2023	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2023
College	3,70	3,70	408.407	405.363
Griffie	1,27	1,78	160.847	162.444
Directie	2,73	2,72	252.332	252.850
Data & Control	18,79	17,65	1.432.395	1.458.141
Beleidsteam Sociaal Domein	14,75	12,55	1.054.880	1.012.164
Sociaal Team	16,30	14,20	1.116.485	1.133.750
Team Leefomgeving	26,61	22,94	1.731.010	1.844.985
Team Dienstverlening	15,30	16,04	1.120.820	1.163.092
	99,45	91,58	7.277.176	7.432.789

Personeelsgegevens	Aantal	Eenheid
Bezetting per 31-12-2023	91,6	fte
Aantal medewerkers in dienst per 31-12-2023	115	medewerkers
Ziekteverzuimpercentage 2023	5,3	%
Gemiddelde leeftijd per 31-12-2023	49	jaar

Loonkosten, inhuur, huisvestingskosten en automatiseringskosten

Overhead	Primitieve begr. 2023	Begr. 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil	Rekening 2022
Loonkosten	-7.944.424	-7.277.176	-7.432.789	-155.613	-6.271.209
Kosten inhuur derden	-72.500	-1.621.128	-1.921.615	-300.487	-2.595.695
Huisvestingskosten	-179.223	-209.627	-198.190	11.437	-289.612
Kosten automatisering	-404.555	-420.425	-414.333	6.092	-334.322
	-8.600.702	-9.528.356	-9.966.927	-438.571	-9.490.837

Budgetten raad, griffie, rekenkamer en accountantskosten

	Primitieve begr. 2023	Begr. 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil	Rekening 2022
Raad	-293.596	-337.441	-294.228	43.213	-322.185
Griffie	-118.295	-164.795	-166.210	-1.415	-138.536
Rekenkamer	-12.000	-12.000	-11.841	159	-11.457
Accountant	-31.740	-40.220	-64.205	-23.985	-56.650
	-455.631	-554.456	-536.484	17.972	-528.828

Nadere toelichting begrotingsrechtmatigheid

In de tabellen op de volgende pagina's staat in de eerste twee kolommen het programma en het taakveld waar de afwijking over gaat. De kolom categorie (cat.) bij de lasten en baten verwijst naar de indeling in het model rechtmatigheidsverantwoording. Deze indeling wordt geadviseerd door de commissie BBV:

- 1a. Overschrijding lasten taakvelden.
- 1b. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten).
2. Ongeautoriseerde reservemutaties.
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld.
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf acceptabel is geïnd.

Voor het bepalen van de rechtmatigheid is gekeken naar hetgeen hierover is opgenomen in de Financiële verordening 2023.

In artikel 12, lid 4 van de verordening is opgenomen:

Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:

- a. er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren;
- b. er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling;
- c. de overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage.

Wanneer een van deze situaties van toepassing is, wordt hier in de laatste kolom naar verwezen.

		Onderdeel lasten	Bedrag	cat.	Onderdeel Baten	Bedrag	cat.	Reactie College	fin. verord
PO	0.1	Dotatie wachtgeld en pensioenen bestuurders	-66.632					Afwijking kon niet tijdig worden gesignaleerd	
		Hogere kosten accountant	-23.985						
		Kosten raad en ondersteuning	19.228						
					specifieke uitkering IZA	464		Betreft een specifieke uitkering (subsidie)	
		Overige kleine verschillen	-544						
		Totaal per taakveld	-71.933	1a		464	3		
	0.2	Aanpassingen software Burgerzaken	-15.757						
		Overige kleine verschillen	-579		Overige kleine verschillen	-7.709			
		Totaal per taakveld	-16.336	1a		-7.709	3		
	0.3	Overige kleine verschillen	-3.599		Overige kleine verschillen	6.279			
		Totaal per taakveld	-3.599	1a		6.279	3		
	0.4	Doorbelasting naar andere taakvelden	-102.155		Dekking doorbelasting bij de baten	102.155		De lasten worden gedekt door directe baten	12/4a
		Wervingskosten, fees	-138.744					Afwijking kon niet tijdig worden gesignaleerd	
		Software	-33.738						
		Afschrijvingen	-13.474					Afwijking kon niet tijdig worden gesignaleerd	
		Opleidingskosten	-17.563						
		Totaal per taakveld	-305.674	1a		102.155	3		
	0.5	Overige kleine verschillen	2.279		Overige kleine verschillen	2.090			
		Totaal per taakveld	2.279	3		2.090	3		
	0.61	Hogere kosten inning OZB	-75.761		Overige kleine verschillen	3.595		Afwijking kon niet tijdig worden gesignaleerd	
		Totaal per taakveld	-75.761	1a		3.595	3		
	0.62	Overige kleine verschillen	-314		Lagere baten OZB niet-woningen en gebruikers	-59.811			
		Totaal per taakveld	-314	1a		-59.811	3		
	0.64	Overige kleine verschillen	-630		Overige kleine verschillen	-3.386			
		Totaal per taakveld	-630	1a		-3.386	3		
	0.7	Overige kleine verschillen	461		Hogere algemene uitkering (decembercirculaire)	30.089			
					Hogere algemene uitkering (correctie maatstaf)	515.408		De toename van de algemene uitkering kon niet meer in 2023 worden gemeld.	
		Totaal per taakveld	461	3		545.497	3		

		Onderdeel lasten	Bedrag	cat.	Onderdeel Baten	Bedrag	cat.	Reactie College	fin. verord
	0.8	Kosten werkkostenregeling	-17.495						
		Totaal per taakveld	-17.495	1a		0			
	0.9	Voorschot VPB	-7.012					Dekking uit bestemmingsreserve grondexploitatie	12/4a
		Totaal per taakveld	-7.012	1a		0			
			-496.014			589.174			
P1	1.1	Hogere bijdrage brandweer (VGGM)	-37.217					De hogere bijdrage is bekend geworden na opstellen najaarsrapportage	
		Overige kleine verschillen	-12.174		Overige kleine verschillen	9.497			
		Totaal per taakveld	-49.391	1a		9.497	3		
	1.2	Overige kleine verschillen	7.408		Overige kleine verschillen	224			
		Totaal per taakveld	7.408	3		224	3		
			-41.983			9.721			
P2	2.1	Lagere lasten onderhoud wegen	104.740						
		Overige kleine verschillen	8.374		Overige kleine verschillen	-2.417			
		Totaal per taakveld	113.114	3		-2.417	3		
	2.5	Overige kleine verschillen	-138						
		Totaal per taakveld	-138	1a		0			
			112.976			-2.417			
P3	3.1	Overige kleine verschillen	1						
		Totaal per taakveld	1	3		0			
	3.3				Bijdrage elektra markt- en standplaatsen	20.991			
		Overige kleine verschillen	131						
		Totaal per taakveld	131	3		20.991	3		
	3.4				Baten toeristenbelasting	10.239			
		Overige kleine verschillen	-3.896		Overige kleine verschillen	1.214			
			-3.896	1a		11.453	3		
			-3.764			32.444			

		Onderdeel lasten	Bedrag	cat.	Onderdeel Baten	Bedrag	cat.	Reactie College	fin. verord
P4	4.2	Belastingen en verzekeringen onderwijsgebouwen	-20.230						
		Overige kleine verschillen	-3.975						
		Totaal per taakveld	-24.205	1a		0			
	4.3	Subsidieafrekening 2022	19.566						
		Lagere kosten leerlingenvervoer	11.238		Bijdrage leerlingenvervoer	8.004			
		Spuk onderwijsachterstandenbeleid	91.121		De overeenkomende baten worden doorgeschoven naar 2024	-91.121		Betreft een specifieke uitkering (subsidie)	12/4a
		Onderwijsvertraging, taakveld 4.3	92.583		De overeenkomende baten worden doorgeschoven naar 2024	-92.583		Betreft een specifieke uitkering (subsidie)	12/4a
		Overige kleine verschillen	8.760		Overige kleine verschillen	7.533			
		Totaal per taakveld	223.268	3		-168.167	3		
			199.063			-168.167			
P5	5.1	SPUK Brede Combinatiefuncties	-12.251					Betreft een specifieke uitkering (subsidie)	
		Overige kleine verschillen	1.763						
		Totaal per taakveld	-10.488	1a		0			
	5.2	Lagere lasten onderhoud sportaccomodaties	24.443						
					Nabetaling SPUK 2021	4.795			
					Overige kleine verschillen	5.119			
		Totaal per taakveld	24.443	3		9.914	3		
	5.3	Lagere besteding Winterfonds	13.900		Lagere baten provincie	-13.900		Betreft een subsidie met direct gerelateerde baten	
		Overige kleine verschillen	-5.625						
		Totaal per taakveld	8.275	3		-13.900	3		
	5.5	Overige kleine verschillen	6.335						
		Totaal per taakveld	6.335	3		0			
	5.6	Groot onderhoud Kulturhus De Breehoek	-80.115					Gedekt uit bestemmingsreserve onderhoud Breehoek	12/4a
		Overige kleine verschillen	-356						
		Totaal per taakveld	-80.471	1a		0			
	5.7	Overige kleine verschillen	-2.524		Overige kleine verschillen	-618			
		Totaal per taakveld	-2.524	1a		-618	3		
			-54.430			-4.604			

		Onderdeel lasten	Bedrag	cat.	Onderdeel Baten	Bedrag	cat.	Reactie College	fin. verord
	Jeugd	Kosten Jeugdhulp	179.150					Open einde regeling	
		Afrekening kosten knooppunt Jeugd en zorgkosten	47.284						
		Lagere uitgaven Programma Basis op orde Sociaal Domein	35.911					Reeds aan de raad gemeld, via raadsvoorstel	
		Lagere lasten PGB Jeugd	32.366					Open einde regeling	
					Bijdrage pilot en Week tegen de kinderscherming	11.246			
		Overige kleine verschillen	4.256						
		Totaal per taakveld	298.967	3		11.246	3		
			-382.070			485.695			
P7	7.1	Verhoging bijdrage VGGM	-38.254					Afwijking kon niet tijdig worden gesignaleerd	
		Lagere lasten Brede SPUK	4.836		Lagere baten Brede Spuk	-7.827			
		Overige kleine verschillen	-8.824						
		Totaal per taakveld	-42.242	1a		-7.827	3		
	7.2				Baten riolrechten	-32.772		Wordt gedekt binnen de rondrekening kostendekkendheid riolheffing	12/4a
					Mutatie voorziening	-20.946		Wordt gedekt binnen de rondrekening kostendekkendheid riolheffing	12/4a
		Overige kleine verschillen	-6.338		Overige kleine verschillen	-9.092		Wordt gedekt binnen de rondrekening kostendekkendheid riolheffing	12/4a
		Totaal per taakveld	-6.338	1a		-62.810	3		
	7.3	Lagere kosten afvalverwerking	82.434		Lagere baten afval	-71.688		Wordt gedekt binnen de rondrekening kostendekkendheid afvalstoffenheffing	12/4a
		Totaal per taakveld	82.434	3		-71.688	3		
	7.4	Minder kosten bestrijding eikenprocessierups	24.684						
		Lagere kosten energieloket	25.154						
		Niet bestede kosten klimaatakkoord	361.251		Rijksbijdrage schuift door naar 2024	-361.251		Rijksbijdrage schuift door naar 2024	
		Overige kleine verschillen	-1.072						
		Totaal per taakveld	410.017	3		-361.251	3		
	7.5	Lagere kosten onderhoud software	10.507						
	7.5				Baten begraafrechten	52.575			
		Overige kleine verschillen	5.981						
		Totaal per taakveld	16.488	3		52.575	3		
			460.359			-451.001			

		Onderdeel lasten	Bedrag	cat.	Onderdeel Baten	Bedrag	cat.	Reactie College	fin. verord
	8.1				Hogere leges en baten bestemmingsplanwijzigingen	153.449			
		Overige kleine verschillen	-9.574						
		Totaal per taakveld	-9.574	1a		153.449	3		
P8	8.2	Lagere kosten grondexploitaties	49.202		Lagere baten grondexploitaties	-373.232		Wordt gedekt door de bestemmingsreserve grondexploitaties	12/4a
		Totaal per taakveld	49.202	3		-373.232	3		
	8.3				Hogere leges en baten omgevingsvergunningen	18.309			
		Overige kleine verschillen	-1.231						
		Totaal per taakveld	-1.231	1a		18.309	3		
			38.397			-201.474			
Kredieten		Vervanging servers	-963					Aanschaf viel iets hoger uit. De gevolgen voor de kapitaallasten de komende jaren zijn gering.	
			-963	1b		0			
		Totaal	-168.429			289.371			

Voorwaardencriterium

In 2023 waren er vijf dossiers, die naar de letter van de wet niet correct zijn aanbesteed. Het totaalbedrag wat hiermee gemoeid is bedraagt is € 677.538.

Vier dossiers met een totaalbedrag van € 501.063 zijn in 2023 niet Europees aanbesteed. Deze lopende contracten zijn in 2023 met een jaar verlengd, omdat ze m.i.v. 2024 Europees zijn aanbesteed danwel door de overgang naar ACV zijn beëindigd per ultimo 2023.

Het vijfde dossier gold in 2022 als onzeker, maar deze categorie bestaat niet meer in de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV.

Ten tijde van het aangaan van het contract (voor 2002) golden de verscherpte richtlijnen rondom quasi-inbesteding nog niet, en het contract en de werkzaamheden zijn nadien niet wezenlijk veranderd. Vanaf 2024 is ook dit contract door de overgang naar ACV beëindigd.

Model rechtmatigheidsverantwoording

Monitor rechtmatigheidsverantwoording	
Begrotingscriterium	
1A. Overschrijding lasten taakvelden	1.461.339
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	963
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld	2.124.701
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	3.587.003
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf acceptabel is geïdentificeerd	-1.045.503
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	2.541.500
Voorwaardencriterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	677.538
Misbruik & oneigenlijk gebruik criterium	
Geen bevindingen	0
Verantwoordingsgrens	
3% van 29,7 miljoen	892.444

Beheersmaatregelen

Naar aanleiding van de geconstateerde afwijkingen op de budgetten bij de Najaarsrapportage 2023 had het college al besloten tot een frequentere monitoring van de budgetten. Deze afspraken worden geëffectueerd in 2024 en moeten daarmee leiden tot eerdere signalering en mogelijke bijstellingen van de budgetten.

Door de Europese aanbesteding vanaf 2024 op bovengenoemde dossiers of beëindiging van de contracten ultimo 2023 zijn alle issues rondom aanbesteding opgelost.

Aanvullende toelichting

Ten aanzien van de overschrijding van de lasten merken we op, dat een deel in de ogen van het college niet tijdig kon worden gesignaleerd danwel te maken had met afwijkingen op een specifieke uitkering.

Dit geeft t.a.v. de overschrijding op de lasten het volgende beeld.

1A.	Overschrijding lasten taakvelden	1.461.339
1B.	Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	963
4.	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf acceptabel is geïdentificeerd	-1.045.503
		416.799
	Overschrijdingen die niet tijdig konden worden gesignaleerd	-401.314
	Afwijking specifieke uitkering (SPUK)	-12.251
	Resterend bedrag overschrijding lasten	3.234

Bij de overschrijding van de baten en/of de onderschrijding van de lasten en baten heeft een deel te maken met open-einde regelingen en met afwijkingen op lasten en baten die elkaar direct compenseren.

3.	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld	2.124.701
	Afwijking waarbij direct gerelateerde inkomsten de lasten compenseren	-1.184.321
	Open-einde regeling	-340.452
	Resterend bedrag	599.928

2.6 Wet open overheid

Dit is de openbaarheidsparaagraaf van de gemeente. De openbaarheidsparaagraaf is een nieuwe verplichte paraagraaf in de jaarstukken en begroting. Deze verplichting komt voort uit het besluit tot actieve openbaarmaking van informatie en artikel 3.5 van de Wet open overheid (Woo) dat bepaalt dat een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting en verantwoording aandacht besteedt aan de beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo.

De Wet open overheid (Woo) heeft tot doel de overheid transparanter en meer open te maken naar haar burgers. De wet is bedoeld om de betrokkenheid van de samenleving bij het overheidsbeleid te vergroten en het vertrouwen in de overheid te versterken.

De Wet open overheid heeft de oude Wet openbaarheid van bestuur (Wob) vervangen en gaat verder dan alleen het reageren op informatieverzoeken. De Woo stimuleert actieve openbaarmaking van overheidsinformatie. Dit betekent dat de gemeente proactief relevante informatie beschikbaar moet stellen aan het publiek, zonder dat daar een specifiek verzoek voor nodig is. Hierdoor wordt de toegang tot informatie vergroot en kunnen burgers beter op de hoogte zijn van het beleid en de beslissingen van hun gemeente.

De Wet open overheid biedt de gemeente een kans om haar transparantie te vergroten en de betrokkenheid van burgers te stimuleren. Door informatie proactief te delen, kan de gemeente het vertrouwen van haar inwoners versterken en bouwen aan een positievere relatie met de samenleving. Burgerparticipatie, verbeterde dienstverlening en betere beleidsvorming zijn enkele van de voordelen die voortvloeien uit deze wet.

Hoewel de Wet open overheid veel voordelen biedt, kunnen er ook uitdagingen zijn bij de implementatie ervan.

Het op orde brengen van de informatiehuishouding speelt een belangrijke rol in de Woo. Structurele verbeteringen door bijvoorbeeld techniek, implementatie van kaders en richtlijnen en cultuurverandering kosten tijd. Voor de volledige implementatie van de Woo is een plan opgesteld.

In 2023 zijn er 12 Woo-verzoeken ontvangen. Hiervan zijn er 9 toegekend, 1 afgebroken en 2 buiten behandeling gesteld. Er wordt dit jaar meer gefocust op de actieve openbaarmaking. Dit zorgt voor meer transparantie en openheid voor de gemeente.

2.7 Verbonden partijen

Een gemeente kan taken op drie manieren (laten) uitvoeren: zelf doen, uitbesteden of samenwerken met andere gemeenten. Als een gemeente besluit samen te werken, gaat ze daarvoor samen met één of meer andere gemeenten een verbonden partij aan. Een verbonden partij is een rechtspersoon waarin een gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Deze rechtspersonen kunnen verschillende juridische vormen hebben, bijvoorbeeld een gemeenschappelijke regeling, vennootschap of stichting. De gemeente Scherpenzeel heeft verschillende verbonden partijen. Het deelnemen aan een verbonden partij brengt belangrijke voordelen met zich mee, zoals kostenbesparing, vermindering van de kwetsbaarheid en verbetering van de kwaliteit van de taakuitvoering. Het aangaan van een verbonden partij brengt naast voordelen ook een aantal risico's met zich mee. Er is vaak (veel) gemeentelijk geld mee gemoeid. Daarnaast is de invloed en controle op de uitvoering van activiteiten minder direct. En die wordt dan wel gedeeld met de andere partijen (gemeenten). Dit leidt tot onder andere de volgende risico's:

- bestuurlijke risico's: de gemeente blijft verantwoordelijk voor de uitvoering, maar heeft minder invloed op de wijze waarop de activiteit wordt uitgevoerd;
- financiële risico's: financiële tekorten bij verbonden partijen die ten laste komen van de gemeente;
- het (on)voldoende in huis houden van eigen expertise om de gewenste prestatie te formuleren en de geleverde prestaties te kunnen beoordelen;
- de (on)mogelijkheid om de uitbestedingsbeslissing te heroverwegen in verband met de benodigde investering.

De jaarlijkse bijdrage aan de gemeenschappelijke regelingen is hieronder weergegeven.

Bijdragen aan verbonden partijen	Primitieve begr. 2023	Begr. 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil	Rekening 2022
Omgevingsdienst de Vallei (OddV)	-522.000	-576.355	-599.916	-23.561	-549.079
Regio de Vallei	-2.100	-2.100	-1.650	450	-1.616
Regio Foodvalley	-105.365	-105.365	-99.623	5.742	-92.209
Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM)	-882.284	-847.868	-923.339	-75.471	-900.260
Valleihopper	-78.945	-78.945	-71.316	7.629	-71.000
	-1.590.694	-1.610.633	-1.695.844	-85.211	-1.614.164

De kosten voor Omgevingsdienst de Vallei vielen hoger uit door de pas laat binnengekomen afrekening over 2022. De kosten voor VGGM waren hoger door een verhoging van de bijdrage voor de brandweer, extra kosten voor verhoging basisaanbod jgz en een hogere bijdrage GGD o.b.v. de gewijzigde begroting van de VGGM.

Op de volgende pagina's volgt een overzicht van alle verbonden partijen van de gemeente Scherpenzeel. Hierbij is onder meer weergegeven wat de doelstelling van de gemeente is om te participeren in de betreffende verbonden partij en de financiële situatie van de verbonden partij.

Gemeenschappelijke regelingen

Omgevingsdienst de Vallei (OddV), Ede			
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Wethouder I. van Ekeren		
Programma(s):	8		
Doelstelling deelname:	De OddV is een samenwerking bij uitvoering van taken op het gebied van de Wet algemene bepaling omgevingsrecht.		
Financieel belang 2023:	€ 599.916		
Financieel resultaat:	€ 520.272		
Eigen vermogen 31-12-2023:	€ 1.026.272	Eigen vermogen 31-12-2022:	€ 747.665
Vreemd vermogen 31-12-2023:	€ 3.157.501	Vreemd vermogen 31-12-2022:	€ 2.389.784

Regio de Vallei, Ede			
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Wethouder I. van Ekeren		
Programma(s):	7		
Doelstelling deelname:	De regio hanteert het doel de verwerking van afval op een duurzame wijze in te richten. De regio richt zich op restafval (verbranding) en gft-afval (vergisting en compostering). Verwerking van PMD afval is inmiddels buiten de regio georganiseerd.		
Financieel belang 2023:	€ 1.650		
Financieel resultaat:	€ 12.763		
Eigen vermogen 31-12-2023:	€ 126.521	Eigen vermogen 31-12-2022:	€ 113.758
Vreemd vermogen 31-12-2023:	€ 1.341	Vreemd vermogen 31-12-2022:	€ 1.461

Regio Foodvalley, Ede			
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Burgemeester M.C. Teunissen-Willemsen		
Programma(s):	0		
Doelstelling deelname:	Gemeenschappelijke belangenbehartiging op diverse deelgebieden.		
Financieel belang 2023:	€ 99.623		
Financieel resultaat:	€ 0		
Eigen vermogen 31-12-2023:		Eigen vermogen 31-12-2022:	€ 3.455.584
Vreemd vermogen 31-12-2023:		Vreemd vermogen 31-12-2022:	€ 2.706.174

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM), Arnhem			
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Burgemeester M.C. Teunissen-Willemsen		
Programma(s):	1	7	
Doelstelling deelname:	VGGM organiseert voor veiligheidsregio Gelderland Midden de hulpverlening. Doelstelling van deelname is het inkopen van kwalitatief hoogwaardige hulp- en dienstverlening voor volksgezondheid en brandweertaken.		
Financieel belang 2023:	€ 923.339		
Financieel resultaat:	€ 1.730.000		
Eigen vermogen 31-12-2023:	€ 9.309.000	Eigen vermogen 31-12-2022:	€ 8.513.000
Vreemd vermogen 31-12-2023:	€ 48.887.000	Vreemd vermogen 31-12-2022:	€ 51.358.000

Bedrijfsvoeringsorganisatie Valleihopper, Barneveld			
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Wethouder H. Vlastuin		
Programma(s):	6		
Doelstelling deelname:	Uitvoering geven aan het Collectieve vraagafhankelijke vervoer, het OV-Vangnet, beleidsvoorbereidingen treffen, contractmanagement uitvoeren en financieel management uitvoeren voor de FoodValley gemeenten en de provincie Gelderland op dit onderdeel.		
Financieel belang 2023:	€ 71.316		
Financieel resultaat:	€ 0		
Eigen vermogen 31-12-2023:	€ 0	Eigen vermogen 31-12-2022:	€ 0
Vreemd vermogen 31-12-2023:	€ 1.023.065	Vreemd vermogen 31-12-2022:	€ 705.558

Stichtingen en verenigingen

Eem Vallei Educatief, Amersfoort			
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Wethouder H. Vlastuin		
Programma(s):	4		
Doelstelling deelname:	Voldoen aan de wettelijke verplichting om openbaar onderwijs aan te bieden. Met deze deelname wordt beoogd om door middel van schaalgrootte efficiency- en kwaliteitsvoordelen te genereren.		
Financieel belang 2023:	Er is alleen sprake van bestuurlijk belang		
Financieel resultaat:	n.v.t.		
Eigen vermogen 31-12-2023:		Eigen vermogen 31-12-2022:	€ 4.041.799
Vreemd vermogen 31-12-2023:		Vreemd vermogen 31-12-2022:	€ 3.699.974

IBMN, Vianen	
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Wethouder G. van Deelen
Programma(s):	0
Doelstelling deelname:	Inkoop Bureau Midden Nederland (IBMN) is een samenwerking op het terrein van inkoop en aanbesteding, gericht op het realiseren van kwalitatieve, procesmatige en financiële inkoopvoordelen.
Financieel belang 2023:	n.v.t.
Financieel resultaat:	nnb
Eigen vermogen 31-12-2023:	Eigen vermogen 31-12-2022: € 200.312
Vreemd vermogen 31-12-2023:	Vreemd vermogen 31-12-2022: € 97.865

Kulturhus De Breehoek		
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Wethouder G. van Deelen Wethouder H. Vlastuin	
Programma(s):	5	
Doelstelling deelname:	Toezicht op een deugdelijke exploitatie en realisatie van de 'Kulturhus Gedachte' waarbij voorzieningen op het gebied van zorg, cultuur, educatie, sport en welzijn in een gebouw zijn samengebracht.	
Financieel belang 2023:	€ 140.000	
Financieel resultaat:	- € 229.482	
Eigen vermogen 31-12-2023:	€ 1.403.165	Eigen vermogen 31-12-2022: € 1.557.647
Vreemd vermogen 31-12-2023:	€ 4.863.174	Vreemd vermogen 31-12-2022: € 5.051.141

Vennootschappen en coöperaties

Afvalcombinatie De Vallei NV (ACV), Ede		
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Wethouder E. van de Glind	
Programma(s):	7	
Doelstelling deelname:	ACV richt zich met name op het herwinnen van grondstoffen uit afvalstromen en het beheer van de openbare ruimte.	
Financieel belang 2023:	Nihil, deelname start vanaf 1 januari 2024. Onderstaande bedragen in mln. €.	
Financieel resultaat:	€ 0,74	
Eigen vermogen 31-12-2023:	€ 14,7	Eigen vermogen 31-12-2022: € 14,1
Vreemd vermogen 31-12-2023:	€ 0,4	Vreemd vermogen 31-12-2022: € 0,4

Vitens, Zwolle			
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Wethouder I. van Ekeren		
Programma(s):	0		
Doelstelling deelname:	De gemeenten en provincies in het verzorgingsgebied van Vitens zijn de publieke aandeelhouders en kunnen daarmee invloed uitoefenen op de drinkwatervoorziening. Zij hebben geen directe bemoeienis met de dagelijkse gang van zaken binnen het bedrijf.		
Financieel belang 2023:	€ 7.746 aandelen à € 1,00 nominaal. Onderstaande bedragen in mln. €.		
Financieel resultaat:	€ 28,2 mln.		
Eigen vermogen 31-12-2023:	€ 677,7	Eigen vermogen 31-12-2022:	€ 649,5
Vreemd vermogen 31-12-2023:	€ 1.559,7	Vreemd vermogen 31-12-2022:	€ 1.446,6

BNG, Den Haag			
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Wethouder I. van Ekeren		
Programma(s):	0		
Doelstelling deelname:	BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen. Wij hebben als aandeelhouder zeggenschap in BNG Bank via het stemrecht op de aandelen die wij bezitten.		
Financieel belang 2024:	€ 3.510 aandelen à € 2,50 nominaal. Onderstaande bedragen in mln. €.		
Financieel resultaat:	€ 563 mln.		
Eigen vermogen 31-12-2023:	€ 4.721	Eigen vermogen 31-12-2022:	€ 4.615
Vreemd vermogen 31-12-2023:	€ 110.819	Vreemd vermogen 31-12-2022:	€ 107.459

2.8 Grondbeleid

De gemeente Scherpenzeel geeft in de paragraaf grondbeleid aan hoe het grondbeleid wordt ingezet om de bestuurlijke doelstellingen te realiseren.

Visie

De gemeentelijke visie op grondbeleid is vastgelegd in de nota grondbeleid. Grondbeleid is een middel om andere beleidsdoelen en bestuurlijke ambities te realiseren; het is geen doel op zich. De gemeente zet het grondbeleid als middel in om beleidsdoelen uit bijvoorbeeld de omgevingsvisie in wording en de woonvisie te realiseren.

De gemeente voert een situationeel grondbeleid. De nota grondbeleid bevat een routekaart met een afwegingskader om per situatie koers te bepalen. Grofweg zijn er drie routes, namelijk passief faciliterend grondbeleid, proactief faciliterend grondbeleid en actief grondbeleid. De nota grondbeleid geeft per route de kaders voor de uitvoering.

De uitvoering van de ontwikkelstrategie Scherpenzeel Zuid realiseert de gemeente deels door actief grondbeleid te voeren; denk hierbij aan de in 2021 afgeronde projecten Akkerwinde en Walstrolaan en de lopende projecten de Nieuwe Koepel en Zelder.

Uitvoering grondbeleid

Faciliterend grondbeleid

Als marktpartijen of particulieren het initiatief nemen voor een ruimtelijk initiatief, dan zal de gemeente het spoor van de anterieure overeenkomst volgen. Hierin worden afspraken gemaakt over onder andere kostenverhaal, nadeelcompensatie, aantallen en typen woningen en bijdragen aan ruimtelijke ontwikkelingen buiten het plangebied, zover van toepassing.

Momenteel faciliteert de gemeente onder andere de ontwikkeling door derden van appartementen aan de Vlieterweg en de ontwikkeling van een supermarkt en appartementen rond Vijverlaan/Dorpsstraat. De bouw van project Vierzinnen is gestart. De verwachting is dat de oplevering hiervan in het tweede kwartaal 2024 zal zijn.

Daarnaast zijn er in de afgelopen periode de volgende overeenkomsten afgesloten:

- Bouw woningen aan het Holevoetplein
- Bouw appartementen en een zorgcomplex aan de Dorpsstraat
- Bouw appartementen aan de Prinses Margrietlaan

Ook in 2024 worden er naar verwachting anterieure overeenkomsten afgesloten.

In 2022 is een procedure in gang gezet voor 13 tijdelijke woningen op het Wetroterrein/Tulpenhof. Overeengekomen is dat deze woningen vooralsnog voor 10 jaar op deze locatie worden geëxploiteerd. De tijdelijke woningen zijn o.a. bestemd voor vluchtelingen uit Oekraïne. In december 2023 zijn de woningen geplaatst en deze worden in maart 2024 in gebruik genomen.

Uitvoerend grondbeleid

Om uitvoering te kunnen geven aan de ontwikkelstrategie Scherpenzeel Zuid, voert de gemeente actief grondbeleid. Momenteel voert de gemeente twee grondexploitaties, namelijk De Nieuwe Koepel en Zelder. Daarnaast heeft de gemeente voorkeursrecht gevestigd in Scherpenzeel-Noord.

Tweemaal per jaar actualiseert het college de grondexploitaties en biedt deze herzieningen voor besluitvorming aan de raad aan. In de paragraaf grondbeleid informeert het college de raad over de individuele grondexploitaties, de risico's, de eventuele (tussentijdse)

winstneming en de eventuele verliesvoorziening. De baten en lasten van de grondexploitatie zijn verantwoord in programma 8. Grondexploitaties hebben een projectmatig karakter en zijn daarmee anders dan de jaarbudgetten in de algemene dienst van de gemeente. Het verantwoorde saldo van baten en lasten wordt bepaald door het resultaat op de afgesloten complexen en de winst- en verliesneming op complexen. De resterende baten en lasten worden geactiveerd en hebben als zodanig geen invloed op het resultaat van het betreffende jaar. Deze activering wordt zichtbaar op de balans van de gemeente onder "voorraden". Voor gronden die niet in uitvoering zijn genomen geldt, dat deze zijn opgenomen op de balans onder de materiële vaste activa.

Ontwikkeling Vennootschapsbelasting

Sinds 2016 geldt voor overheidsinstellingen een belastingplicht in de vorm van vennootschapsbelasting voor hun ondernemersactiviteiten. Binnen onze gemeente geldt deze belastingplicht voor de grondexploitaties. Jaarlijks wordt er aan de hand van de actuele verwachtingen een voorlopige aanslag vennootschapsbelasting ingediend en betaald. Na een boekjaar wordt er een definitieve berekening gemaakt en deze wordt ingediend bij de belastingdienst ter afhandeling.

Stand van zaken grondexploitaties

Hierna volgt een overzicht van de huidige stand van zaken en de te verwachten financiële resultaten op de grondexploitaties. Daarna volgt de voortgang van de grondexploitaties met de te verwachten (tussentijdse) winstneming. Als laatste volgt per grondexploitatie een toelichting op de uitvoering in 2023 en de vooruitblik naar 2024.

Resultaten in exploitatie genomen gronden (x € 1.000):

Complex	Laatst vastgestelde stand Begroting 2024-2027				Jaarrekening 2023		Bijstelling
	Boekwaarde		Eindresultaat		Eindresultaat		
	1-1-2023	31-12-2023	Eindwaarde	Jaar	Eindwaarde	Jaar	Eindwaarde
Zelder	618	-248	53	2028	184	2028	131
De Nieuwe Koepel	8.941	9.653	10.952	2030	11.793	2030	841

Complex Zelder

Het bestemmingsplan is in april 2022 onherroepelijk geworden. Uiteindelijk heeft dit geresulteerd in een plan en programma dat voorziet in de bouw van 34 grondgebonden starters woningen met een vaste prijs van € 210.000 VON (prijsspeil 2021) alsmede de bouw van 1 vrijstaande woning. Het project wordt uitgevoerd in 2 fasen, fase 1 26 woningen en 1 vrijstaande woning; fase 2 8 woningen (uitvoering na verplaatsing warmteunit). In fase 1 zijn 24 woningen verkocht aan inwoners van Scherpenzeel en 2 woningen verkocht aan mensen welke economisch en/of maatschappelijk zijn gebonden aan Scherpenzeel. In het eerste kwartaal 2024 wordt fase 1 in zijn geheel opgeleverd.

Na de actualisatie zijn de volgende verschillen geconstateerd. Het bouwrijp maken van fase 1 is afgerond. Het woonrijp maken van fase 1 is aanbesteed en hierdoor is een aanbestedingsvoordeel ontstaan van € 105.000 (V). In 2023 is het budget voor de plankosten overschreden met € 8.000 (N). De GWW index over de stelposten voor het bouw- en woonrijp maken van fase 2 is aangepast naar 2%, deze was voor 2024 en 2025 4%. De aanbesteding voor het woonrijp maken van fase 1 is prijsvast. Dit levert samen een

voordeel op van € 45.000 (V). De opbrengstenindex is bijgesteld naar 2,5% waarbij er geen sprake is van samengestelde rente. Dit zorgt voor een nadeel van € 10.000 (N). In totaal is de grondexploitatie € 131.000 positiever geworden.

De Groeperlaan wordt aangepast in 2024. In 2023 is dit aanbesteed en de aanpassing kost € 250.000. De aanpassing van de Groeperlaan heeft een causaal verband met de grondexploitatie Zelder en deze woningen hebben daar profijt van. De aanpassing van de Groeperlaan is niet voorzien in de grondexploitatie en betreft een planinhoudelijke wijziging waar een raadsbesluit voor nodig is. In 2024 ligt een separaat raadsvoorstel voor aan de raad om hierover te besluiten. Als de raad instemt en de kosten voor de aanpassing van de Groeperlaan ten laste van de grondexploitatie worden gebracht dan leidt dit tot een negatieve eindwaarde voor Zelder. Voor dit verlies wordt een verliesvoorziening gevormd en dit wordt verwerkt bij de actualisatie van de grondexploitatie voor de begroting 2025.

Complex De Nieuwe Koepel

Het bestemmingsplan en beeldkwaliteitsplan De Nieuwe Koepel is in december 2023 vastgesteld door de raad. Vervolgens ligt het plan voor hoger beroep ter inzage t/m 30 januari 2024. Mede afhankelijk van de uitkomsten hiervan zal het vervolg van de uitvoering van de betreffende plannen worden bepaald. In het meest positieve scenario is het de verwachting dat met de werkelijke bouw van de woningen in dit gebied kan worden gestart in het eerste of tweede kwartaal 2025.

Na de actualisatie zijn de volgende verschillen geconstateerd. De plankosten zijn bijgesteld (realisatie 2023 € 25.000 (N) en verlenging van de looptijd van het project met 1 jaar € 76.000 (N)). De GWW index over 2023 is lager uitgevallen (3% in plaats van 6%), de prognose voor de kostenstijging in 2024 en 2025 is naar beneden bijgesteld (van 4% naar 2%) en de kengetallen voor het bouw- en woonrijp maken zijn bijgesteld naar het prijspeil van 1 januari 2024. Dit levert een voordeel op van € 747.000 (V). Ook de opbrengsten zijn bijgesteld naar het prijspeil 1 januari 2024. Daarnaast is de fasering van de uitgifte van de kavels aangepast. Het voordeel voor de grondexploitatie is € 818.000 (V). De projectfinanciering is opnieuw gecontracteerd. Dit zorgt voor extra rentelasten van € 477.000 (N). Overige bijstellingen geven een nadeel van € 146.000 op. In totaal is de grondexploitatie € 841.000 positiever geworden.

Winstneming

Vanaf 2016 verplicht de commissie BBV gemeenten om (tussentijds) winst te nemen volgens de zogenaamde 'percentage of completion methode' (POC methode). Deze methode houdt in dat de gemeente naar gelang de voortgang van het project (tussentijds) winst neemt. Bij de bepaling van de tussentijdse winstneming wordt rekening gehouden met het risicoprofiel. Daarom wordt bij Zelder niet tussentijds winst genomen.

Complex	POC%					Tussentijdse winstneming (x € 1.000)				
	2023	2024	2025	2026	2027	2023	2024	2025	2026	2027
Zelder	54%	73%	73%	74%	77%					
De Nieuwe Koepel	0%	0%	8%	18%	32%			685	892	1.219

Reserves en voorzieningen

De gemeente beschikt voor het grondbeleid over de reserve grondexploitatie, voorziening Akkerwinde en het Fonds Dorpsontwikkeling.

Reserve grondexploitatie

De reserve grondexploitatie dient om de financiële risico's van de grondexploitaties op te vangen (voor zover de winstpotentie hier niet in voorziet), de verliesvoorziening voor verliesgevende grondexploitatie te vormen en daarnaast om de afdrachten vennootschapsbelasting te betalen. De stand per 31 december 2023 voor deze reserve is € 4.245.871. Het beoogd resultaat van grondexploitatie De Nieuwe Koepel is voldoende positief om de risico's te kunnen opvangen binnen de lopende exploitatie. Voor grondexploitatie Zelder worden de risico's grotendeels opgevangen met de reserve grondexploitatie en beperkt met de winstpotentie. Steeds als een complex wordt afgesloten, volgt een voorstel op grond waarvan de raad beslist over de resultaatbestemming. In de afweging wordt dan ook het totaal van de risico's op de overige complexen en de vennootschapsbelasting betrokken.

Fonds Dorpsontwikkeling

In de structuurvisie staat beschreven dat alle nieuwbouwwontwikkelingen in het gebied voor Scherpenzeel-Zuid (begrensd bij het bestaand stedelijk gebied ten tijde van vaststelling van de structuurvisie) bijdragen aan het Fonds Dorpsontwikkeling Scherpenzeel Zuid. Met de grondverkopen (actief grondbeleid) en daarnaast door de initiatieven die de gemeente faciliteerde zijn in de afgelopen jaren afdrachten gedaan ten gunste van deze voorziening. De stand van de voorziening bedraagt op 31 december 2023 € 843.667. Voor de besteding van de fondsgelden zijn diverse deelplannen opgesteld. Een deel hiervan (met name onderdeel Akkerwinde) is inmiddels uitgevoerd. De overige plannen (met name in en bij De Nieuwe Koepel) zijn voorzien voor de komende periode. In het verlengde van de geplande actualisering van de nota Grondbeleid wordt ook de toekomstige inzet van het Fonds Dorpsontwikkeling Scherpenzeel Zuid meegenomen.

Voorziening Akkerwinde

De stand van de voorziening Akkerwinde is per 31 december 2023 € 960. Hieruit wordt onder andere de aanschaf van de waterpomp voor de speelplaats betaald.

2.9 Duurzaamheid

Duurzaamheid is een belangrijk speerpunt in Scherpenzeel. We willen een sociale, duurzame en ondernemende samenleving waarin iedereen meedoet en zich veilig en geaccepteerd voelt. Duurzame ontwikkeling is de ontwikkeling die voorziet in de behoeften van de huidige generatie, zonder het vermogen van de toekomstige generaties in gevaar te brengen om in hun eigen behoeften te voorzien. Het gaat daarbij om samenhang en balans tussen planet (leefomgeving), people (mens) en profit (economie).

In de Kadernotitie Duurzaamheid beschrijven we wat de gemeente Scherpenzeel verstaat onder het brede begrip duurzaamheid. De Kadernotitie Duurzaamheid is uitgewerkt in een Uitvoeringsagenda Duurzaamheid, deze is in 2023 geactualiseerd.

Met de uitvoeringsagenda wordt concreet gemaakt welke ambitie, inzet en resultaat de gemeente Scherpenzeel heeft. Het geeft tevens een "agenda" voor de activiteiten op korte en middellange termijn, waardoor ook inwoners en ondernemers in Scherpenzeel kunnen zien wat er in dit kader door de gemeente wordt ondernomen.

De activiteiten in de uitvoeringsagenda zijn verdeeld onder zeven thema's:

- Gebouwde omgeving: verduurzaming woningen, bedrijven, maatschappelijke instellingen en andere gebouwen.
- Stimuleren van biodiversiteit.
- Klimaatadaptatie: aanpak hittestress, ontsteden en voorkomen wateroverlast.
- Grondstoffen en voedsel: van afval naar grondstoffen, door transitie van afvalscheiding naar circulariteit en hergebruik van grondstoffen.
- Gemeente als voorbeeld: als gemeente geven we het goede voorbeeld op het gebied van duurzaamheid binnen de organisatie.
- Duurzame opwek: een gedragen, gewogen en landschappelijk goed ingepaste toepassing van grootschalige energieopwekking ten behoeve van de klimaatambities van de gemeente Scherpenzeel.
- Duurzame mobiliteit: toename gebruik fiets; openbaar vervoer (ov), verbetering mogelijkheid voor- en natransport bij ov, voldoende laadinfra voor elektrisch vervoer (particulier en logistiek).

Het jaar 2023 stond in het teken van energiechecks en warmtescans voor eigenaar bewoners, aansluiting bij EnergieWEB voor het lokaal inkopen van onze eigen energie, start onderzoek voor de mogelijkheden van een energiehub op 't Zwarte Land en netcongestie. In de wijk De Nieuwe Willaer, aangemerkt als verkenningswijk van de gemeente Scherpenzeel, zijn we gestart met de verkenning om de stap naar aardgasvrij te maken.

In mei 2023 hebben we vanuit Duurzaam Scherpenzeel op de Feestmarkt gestaan. We hebben er als gemeente met een stand gestaan, bonnen voor gratis compost uitgedeeld en veel mooie prijzen weggegeven. Naast ons stonden nog 6 stands uit de gemeente met als thema De groene tuin: Kwekerij Bakker, Van Huigenbosch tuinen, IVN, de Regenwateradviseurs, Plukatelier/ Tuinderij 't Struykgewas en onze Energiecaravan. Het was een geslaagd evenement dat voor herhaling vatbaar is.

3 Jaarrekening

- 3.1 Waarderingsgrondslagen
- 3.2 Overzicht baten en lasten
- 3.3 Overzicht baten en lasten met algemene dekkingsmiddelen
- 3.4 Bestemming rekeningresultaat
- 3.5 Balans per 31 december 2023
- 3.6 Toelichting op de balans
- 3.7 Gebeurtenissen na balansdatum

3.1 Waarderingsgrondslagen

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet (Financiële verordening 2023), waarin door de gemeenteraad de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de gemeente.

Algemeen

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van de historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Ten aanzien van de bepaling van de baten inzake de algemene uitkering is uitgegaan van de laatst gepubliceerde accres-mededeling, zijnde de septembercirculaire 2023. Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 28 maart 2024 door de raad is vastgesteld;
 - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de Financiële verordening 2023 is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn.
 - Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening.

Dit betekent dat:

- Een verantwoordingsgrens van 3 % (zijnde € 892.444) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- Een rapporteringstolerantie van € 20.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Algemeen

Vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven.

Materiële vaste activa met economisch en maatschappelijk nut worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Voor de gehanteerde afschrijvingstermijnen wordt verwezen naar de Financiële verordening 2023 gemeente Scherpenzeel.

Financiële vaste activa

De langlopende geldleningen u/g zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

De obligatieportefeuille is gewaardeerd tegen de nominale waarde omdat de gemeente de obligaties wil aanhouden tot einde looptijd.

Vlottende activa

De niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De vorderingen en liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter op de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Toelichting onzekerheid eigen bijdrage WMO

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de WMO een bijdrage

verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatievoorziening van het CAK naar de gemeente is om privacy redenen beperkt. Hierdoor kan de gemeente niet de juistheid en volledigheid op persoonsniveau en op totaalniveau van de eigen bijdragen vaststellen. In de kadernota rechtmatigheid 2016 van de commissie BBV geeft deze commissie aan dat de wetgever in feite bepaald heeft dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdrage geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat de gemeente geen zekerheid omtrent de omvang en de hoogte van de eigen bijdrage kan krijgen. In de jaarrekening is dus sprake van een onzekerheid ten aanzien van deze eigen bijdrage, ook al ligt de oorzaak hiervan niet bij de gemeente.

3.2 Overzicht baten en lasten

	Primitieve begr. 2023	Begr. 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil	Rekening 2022
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
P0 Bestuur en ondersteuning	-6.011.860	-6.670.601	-7.166.615	-496.014	-6.535.586
P1 Veiligheid	-856.499	-931.665	-973.649	-41.984	-906.880
P2 Verkeer, vervoer en waterstaat	-1.060.970	-1.252.638	-1.139.662	112.976	-1.013.402
P3 Economie	-169.692	-221.400	-225.164	-3.764	-215.324
P4 Onderwijs	-910.431	-1.226.585	-1.027.521	199.064	-939.683
P5 Sport, cultuur en recreatie	-1.823.838	-2.133.064	-2.187.494	-54.430	-2.100.197
P6 Sociaal domein	-8.895.373	-10.809.084	-11.191.155	-382.071	-11.261.000
P7 Volksgezondheid en milieu	-2.715.602	-3.201.731	-2.741.373	460.358	-2.662.438
p8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	-3.656.112	-2.920.227	-2.881.830	38.397	-2.272.163
Totaal Lasten	-26.100.376	-29.366.995	-29.534.462	-167.467	-27.906.673
Baten					
P0 Bestuur en ondersteuning	18.411.556	19.432.657	20.021.831	589.174	20.071.537
P1 Veiligheid	13.920	13.920	23.641	9.721	24.569
P2 Verkeer, vervoer en waterstaat	36.711	36.711	34.294	-2.417	86.503
P3 Economie	186.758	180.758	213.202	32.444	188.584
P4 Onderwijs	89.479	333.772	165.605	-168.167	185.251
P5 Sport, cultuur en recreatie	63.694	328.071	323.466	-4.605	164.056
P6 Sociaal domein	1.129.785	2.525.321	3.011.015	485.694	2.674.445
P7 Volksgezondheid en milieu	2.548.852	3.110.257	2.659.257	-451.000	2.611.110
p8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	2.400.339	1.609.923	1.408.449	-201.474	1.164.389
Totaal Baten	24.881.094	27.571.390	27.860.759	289.369	27.170.444
Saldo van baten en lasten	-1.219.282	-1.795.605	-1.673.703	121.902	-736.228
Mutatie reserves					
Toevoegingen	-147.000	-522.896	-213.679	309.217	-916.683
Onttrekkingen	1.795.452	2.101.229	2.163.277	62.048	1.441.471
Mutatie reserves	1.648.452	1.578.333	1.949.598	371.265	524.788
Resultaat	429.170	-217.272	275.895	493.167	-211.440

3.3 Overzicht baten en lasten met algemene dekkingsmiddelen

Toelichting baten en lasten

In de loop van 2023 was de begroting negatief bijgesteld, het jaar 2023 is uiteindelijk toch positief afgesloten.

De verschillen tussen de begroting 2023 na wijziging en de rekening 2023 is opgenomen onder de programmaverantwoording. In programma 0 staat onder taakveld 0.8 ook de specificatie van de post onvoorzien.

Hieronder is een opstelling van de baten en lasten opgenomen, met daarin apart de algemene dekkingsmiddelen. Deze opstelling is conform de regelgeving voorgeschreven.

Overzicht baten en lasten	Primitieve begr. 2023	Begr. 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil	Rekening 2022
Saldo van baten en lasten					
Programma's					
0. Bestuur en ondersteuning	-1.413.728	-1.867.957	-2.037.675	-169.718	-1.519.727
1. Veiligheid	-842.579	-917.745	-950.008	-32.263	-882.310
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-1.024.259	-1.215.927	-1.105.368	110.559	-926.899
3. Economie	-139.560	-191.268	-172.827	18.441	-176.238
4. Onderwijs	-820.952	-892.813	-861.916	30.897	-754.432
5. Sport, cultuur en recreatie	-1.760.144	-1.804.993	-1.864.028	-59.035	-1.936.142
6. Sociaal domein	-7.765.588	-8.283.763	-8.180.140	103.623	-8.586.555
7. Volksgezondheid en milieu	-166.750	-91.474	-82.116	9.358	-51.328
8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	-1.255.773	-1.310.304	-1.473.381	-163.077	-1.107.774
Totaal programma's	-15.189.333	-16.576.244	-16.727.459	-151.215	-15.941.406
Algemene dekkingsmiddelen					
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	2.416.373	2.425.373	2.376.009	-49.364	2.490.124
Algemene uitkering	15.934.610	16.926.270	17.472.228	545.958	17.167.098
Dividend	7.000	8.775	8.775	0	8.003
Saldo van de financieringsfunctie	-60.672	-74.172	-69.624	4.548	-27.488
Totaal algemene dekkingsmiddelen	18.297.311	19.286.246	19.787.388	501.142	19.637.737
Overhead	-4.301.468	-4.505.607	-4.709.126	-203.519	-4.436.899
Onvoorzien	-25.793	0	-17.495	-17.495	-186
Bedrag van de heffing voor de Vpb	0	0	-7.012	-7.012	4.525
Saldo van baten en lasten	-1.219.282	-1.795.605	-1.673.703	121.902	-736.228
Mutaties reserves	1.648.452	1.578.333	1.949.598	371.265	524.788
Mutaties reserves	1.648.452	1.578.333	1.949.598	371.265	524.788
Resultaat	429.170	-217.272	275.895	493.167	-211.440

3.4 Bestemming rekeningresultaat

Voorstel bestemming resultaat 2023

Het voordelige resultaat over 2023 zal worden toegevoegd aan de algemene reserve.

Het voorstel voor overheveling van budgetten is opgenomen in het raadsvoorstel bij de jaarstukken 2023 en maakt geen onderdeel uit van de jaarstukken zelf.

3.5 Balans per 31 december

bedragen x € 1.000

ACTIVA	31-12-2023	31-12-2022
VASTE ACTIVA		
Immateriële vaste activa	59	0
Kosten onderzoek en ontwikkeling	59	0
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	0	0
Materiële vaste activa	23.614	22.348
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	2.188	1.490
Investerings met economisch nut	11.707	11.818
Investerings met economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven	9.719	9.039
Financiële activa	5.185	4.727
Kapitaalverstrekkingen	17	17
Verstekte leningen	5.155	4.710
Uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	14	0
Totaal vaste activa	28.858	27.074
VLOTTENDE ACTIVA		
Voorraden	9.405	9.560
Onderhanden werk (incl. bouwgronden in exploitatie)	9.405	9.560
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	3.444	2.870
Vorderingen op openbare lichamen	2.367	1.742
Rekening courant verhoudingen overige niet-financiële instellingen	53	354
Overige vorderingen	1.024	774
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	0	0
Liquide middelen	76	73
Liquide middelen (kas, banksaldi)	76	73
Overlopende activa	1.078	1.803
Voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	183	866
Overige nog te ontvangen bedragen	413	632
Vooruitbetaalde bedragen	481	305
Totaal Vlottende Activa	14.002	14.305
Totaal Activa	42.860	41.380

PASSIVA	31-12-2023	31-12-2022
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen	15.749	17.422
Algemene reserve	2.070	2.378
Bestemmingsreserves	13.403	15.256
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	276	-211
Voorzieningen	9.320	9.805
Voorzieningen	9.320	9.805
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	10.560	11.081
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige fin. instellingen	10.500	11.021
Waarborgsommen	60	60
Totaal vaste passiva	35.628	38.308
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	4.378	1.355
Overige kasgeldleningen	0	0
Banksaldi	1.560	0
Overige schulden	2.818	1.355
Overlopende passiva	2.854	1.716
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd	1.233	1.164
Vooruitontvangen bijdragen van het Rijk	1.544	323
Vooruitontvangen bijdragen van overige overheid	0	163
Overige vooruitontvangen bedragen	77	66
Totaal Vlottende Passiva	7.232	3.073
Totaal Passiva	42.860	41.380

Het totaalbedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt is opgenomen in hoofdstuk 3.7.

3.6 Toelichting op de balans

Vaste activa

Vaste activa	boekwaarde 1-1-2023	vermeer- deringen	vermin- deringen	afschrij- vingen	afwaar- deringen	boekwaarde 31-12-2023
Immateriële vaste activa	0	72.767	0	-13.474	0	59.293
Materiële vaste activa	22.347.654	2.067.251	0	-800.990	0	23.613.914
Financiële vaste activa	4.726.636	616.170	0	-157.630	0	5.185.177
	27.074.290	2.756.188	0	-972.094	0	28.858.385

Immateriële vaste activa	boekwaarde 1-1-2023	vermeer- deringen	vermin- deringen	afschrij- vingen	afwaar- deringen	boekwaarde 31-12-2023
Kosten onderzoek en ontwikkeling	0	72.767	0	-13.474	0	59.293
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	72.767	0	-13.474	0	59.293

Materiële vaste activa	boekwaarde 1-1-2023	vermeer- deringen	vermin- deringen	afschrij- vingen	afwaar- deringen	boekwaarde 31-12-2023
Maatschappelijk nut						
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.490.043	784.214	0	-86.160	0	2.188.097
Totaal maatschappelijk nut	1.490.043	784.214	0	-86.160	0	2.188.097
Economisch nut						
Gronden en terreinen	2.832.479	139.908	0	-90.008	0	2.882.379
Bedrijfsgebouwen	8.616.241	7.785	0	-306.994	0	8.317.032
Woonruimten	0	0	0	0	0	0
Vervoermiddelen	193.959	91.150	0	-28.268	0	256.841
Machines, apparaten en installaties	2.261	35.963	0	-2.260	0	35.964
Overige materiële VA	173.373	100.218	0	-58.789	0	214.802
Totaal economisch nut	11.818.312	375.023	0	-486.319	0	11.707.017
Economisch nut, dekking door heffing						
Gronden en terreinen	581.457	336.489	0	-17.162	0	900.784
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	8.375.494	571.524	0	-185.436	0	8.761.583
Machines, apparaten en installaties	82.347	0	0	-25.913	0	56.434
Totaal economisch nut, dekking door heffing	9.039.298	908.013	0	-228.511	0	9.718.800
Totaal	22.347.654	2.067.251	0	-800.990	0	23.613.914

De investeringen in 2023 zijn hieronder gespecificeerd:

Investeringen MVA	Krediet	Cumulatief besteed t/m 2022	Investering 2023	Restant krediet
Maatschappelijk nut				
Vervanging openbare verlichting	976.505	867.487	40.725	68.293
Centrumvisie, deel MVA	151.620	0	151.620	0
Herinrichting Eikenlaan	957.804	374.706	583.098	0
Kruising Oosteinde-Ringbaan	150.000	68.568	3.000	78.432
Centrumvisie (voorbereiding parkeerplaats)	30.000	24.106	5.771	123
Totaal maatschappelijk nut	2.265.929	1.334.867	784.214	146.848
Economisch nut				
Verduurzaming sportpark	40.000	11.080	16.461	12.459
Informatiebeleidsplan	475.500	381.282	92.660	1.558
Vervanging airco's	30.000	12.100	7.785	10.115
Vervanging hardware (servers)	35.000	0	35.963	-963
GT-connect	55.000	0	7.557	47.443
Sanering Wetrotterrein	123.500	0	123.447	53
Vervanging 3 auto's groendienst	91.150	0	91.150	0
Totaal economisch nut	850.150	404.462	375.023	70.665
Economisch nut, dekking door heffing				
Optimaliseren riolering Zwarte Land	436.000	0	2.450	433.550
Uitbreiding begraafplaats Lambalgen	1.400.000	0	336.489	1.063.511
Vervanging mechanische riolering	198.000	144.012	25.455	28.533
Onderzoeken grondwaterbeleidsplan	77.000	9.098	11.589	56.313
Uitvoeringsmaatregelen GWBP 2018-2022	399.000	6.595	1.174	391.231
Uitvoeringsmaatregelen grondwaterbeleidsplan	193.325	0	140.910	52.415
Aanleg watergang Lambergerkeerkade	255.000	138.146	55.681	61.173
Uitvoering BWKP - klimaatmaatregelen (jaarlijks)	639.000	6.683	102.479	529.838
Vervanging riolering Eikenlaan e.o. (2020-2021)	1.896.826	1.665.039	231.787	0
Totaal economisch nut, dekking door heffing	5.494.151	1.969.573	908.013	2.616.565
Totaal	8.610.230	3.708.902	2.067.251	2.834.077

Kapitaalverstrekkingen						
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	16.521	0	0	0	0	16.521
Totaal kapitaalverstrekkingen	16.521	0	0	0	0	16.521
Verstrekte leningen						
SVN-startersleningen	462.520	602.261	0	-63.589	0	1.001.192
Geldlening De Breehoek	4.025.000	0	0	-75.000	0	3.950.000
Lening Stg Ruitersportcentrum Scherpenzeel	128.635	0	0	-15.800	0	112.835
Lening Scouting Scherpenzeel	93.960	0	0	-3.240	0	90.720
Totaal verstrekte leningen	4.710.115	602.261	0	-157.630	0	5.154.747
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer						
Handelstegoed EnergieWeb	0	13.909	0	0	0	13.909
Totaal overige uitzettingen	0	13.909	0	0	0	13.909
Totaal	4.726.636	616.170	0	-157.630	0	5.185.177

De raad heeft eind 2019 besloten het toekenningsplafond voor startersleningen te verhogen tot € 1.600.000. Hiervan is ultimo 2023 € 1.561.906 verstrekt. Inmiddels is er ook al € 752.287 afgelost op deze leningen.

Voor de leningen voor toekomstbestendig wonen is van de door de raad vastgestelde beschikbare ruimte van € 350.000 al € 148.204 verstrekt. De aflossingen bedragen ultimo 2023 € 14.250.

De kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen betreffen aandelen BNG Bank en aandelen Vitens. De gemeente Scherpenzeel bezit geen obligaties.

De ontvangen rente op de lening aan stichting Ruitersport bedraagt over 2023 € 643. De lening aan Scouting Scherpenzeel is renteloos.

Vanaf 2024 is Scherpenzeel aangesloten bij EnergieWeb. Om energie te kunnen inkopen op de energiemarkt is aan EnergieWeb een handelstegoed ter beschikking gesteld.

Vlottende activa

Vorraden	31-12-2023	31-12-2022
Onderhanden werk waaronder bouwgronden in exploitatie	9.404.815	9.559.865
	9.404.815	9.559.865

De specificatie van de boekwaarde per 31 december 2023 van het onderhanden werk is als volgt:

Naam	Boek- waarde 1 januari 2023	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Winst- uitname	Boek- waarde 31 december 2023	Verlies- latende voorziening	Balans- waarde 31 december 2023
De Nieuwe Koepel	8.940.998	712.154	0	0	9.653.152	0	9.653.152
Zelder	618.869	244.212	-1.111.417	0	-248.336	0	-248.336
Totaal onderhanden werk, bouwgronden in exploitatie	9.559.866	956.366	-1.111.417	0	9.404.816	0	9.404.816

Naam	Balans- waarde 31 december 2023	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengst	Geraamd resultaat (contante waarde)
De Nieuwe Koepel	9.653.152	13.204.020	34.650.007	11.792.835
Zelder	-248.336	369.999	305.236	183.573
Totaal onderhanden werk, bouwgronden in exploitatie	9.404.816	13.574.019	34.955.243	11.976.408

De Groeperlaan wordt aangepast in 2024. In 2023 is dit aanbesteed en de aanpassing kost € 250.000. De aanpassing van de Groeperlaan heeft een causaal verband met de grondexploitatie Zelder en deze woningen hebben daar profijt van. De aanpassing van de Groeperlaan is niet voorzien in de grondexploitatie en betreft een planinhoudelijke wijziging waar een raadsbesluit voor nodig is. In 2024 ligt een separaat raadsvoorstel voor aan de raad om hierover te besluiten. Als de raad instemt en de kosten voor de aanpassing van de Groeperlaan ten laste van de grondexploitatie worden gebracht dan leidt dit tot een negatieve eindwaarde voor Zelder. Voor dit verlies wordt een verliesvoorziening gevormd en dit wordt verwerkt bij de actualisatie van de grondexploitatie voor de begroting 2025.

Uitzettingen korter dan één jaar

Uitzettingen korter dan één jaar	31-12-2023	31-12-2022
Vorderingen op openbare lichamen		
Vorderingen op openbare lichamen	2.366.507	1.742.226
Rekening courant verhoudingen overige niet-financiële instellingen		
Rek.crt Stimuleringsfonds Volkshuisvesting	53.066	354.012
Overige vorderingen		
Debiteuren belastingen	304.654	395.921
Debiteuren sociale zaken	34.935	37.402
Overige vorderingen	630.129	331.482
Omzetbelasting	54.459	8.715
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	0	0
Totaal	3.443.750	2.869.758

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.

Drempelbedrag

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Eén daarvan is het drempelbedrag. Dat is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor 2023 geldt voor ons een drempelbedrag van € 1.000.000.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2023 hebben geen overschrijdingen plaatsgevonden van het drempelbedrag. In onderstaande tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2023 is geweest:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar 2023					
(1)	Drempelbedrag	1.000			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	132	111	154	52
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	868	889	846	948
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar 2023					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	29.748			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	29.748			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1)=(4b)*0,02 +(4c)* 0,002 met een minimum van € 1.000.000	Drempelbedrag	1.000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	11.888	10.094	14.185	4.801
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) = (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	132	111	154	52

Liquide middelen

Liquide middelen	31-12-2023	31-12-2022
Bank Nederlandse Gemeenten, hoofdrekening		41.512
Bank Nederlandse Gemeenten, belastingrekening	63.707	8.152
Rabobank	3.373	3.632
Regiobank	8.725	18.212
Kas	156	1.389
Totaal	75.961	72.898

De liquide middelen staan ter vrije beschikking en zijn niet beklemd.

Overlopende activa

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	31-12-2023	31-12-2022
Te ontvangen van het Rijk		
Gemeentefonds	0	193.478
Middelen opvang Oekraïners A16	100.995	0
Te ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen		
SPUK IZA, gemeente Ede H35B	82.242	0
Middelen opvang Oekraïners	0	672.456
	183.237	865.934

Overige nog te ontvangen bedragen	31-12-2023	31-12-2022
PGB Jeugd	0	1.800
PGB WMO	0	1.600
Middelen Jeugd, Regio	210.310	244.530
Afvalstoffenheffing	140.000	140.000
Leges	0	165.853
Nog op te leggen aanslagen belastingen	44.731	44.731
Overige nog te ontvangen bedragen	18.079	32.992
	413.120	631.506

Vooruitbetaalde bedragen	31-12-2023	31-12-2022
Contributies	20.696	18.522
Bijdrage verbonden partij	0	174.973
Voorbereidingskrediet De Dorpsbeuk	250.000	0
Assurantiepremies	34.718	15.398
Overige vooruitbetaalde kosten	175.782	96.569

Overzicht reserves

Naam reserve	Saldo 1-1-2023	Resultaat 2022	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2023
Stand 1-1	2.377.886	-211.440	59.439	-156.000	2.069.885
Algemene reserve	2.377.886	-211.440	59.439	-156.000	2.069.885
Bestemmingsreserves					
Reserve Riolering	148.820				148.820
Reserve Grondexploitatie	4.979.782		7.240	-741.151	4.245.871
Reserve Onderhoud wegen	679.397		147.000	-220.559	605.838
Reserve Sociale Woningbouw	408.871				408.871
Reserve Monumenten	168.342				168.342
Reserve Lening De Breehoek	4.025.000			-75.000	3.950.000
Reserve Onderhoud De Breehoek	169.842			-80.115	89.727
Reserve Food Valley	70.982			-18.025	52.957
Reserve Leerlingenvervoer	59.439			-59.439	0
Reserve Omgevingsvisie	55.382			-18.000	37.382
Reserve Duurzaamheid	216.358			-90.000	126.358
Reserve Organisatie	631.183			-275.000	356.183
Totaal Bestemmingsreserves	11.613.398	0	154.240	-1.577.289	10.190.349
Bestemmingsreserves gekoppelde dekking kap.last.					
Huisvesting	914.996			-40.446	874.550
Automatisering	605.929			-76.765	529.164
Reserve Onderwijsgebouwen	781.541			-223.588	557.953
Herinrichting sportpark de Bree	989.416			-66.022	923.394
Reserve Zwembad	340.332			-22.137	318.195
Reserve Centrumvisie	10.440			-1.030	9.410
Totaal Bestemmingsreserves gekoppelde kap.last	3.642.654	0	0	-429.988	3.212.666
Totaal	17.633.938	-211.440	213.679	-2.163.277	15.472.900

Algemene reserve

Doel: Buffer voor het opvangen van risico's waarvoor geen bestemmingsreserves of voorzieningen zijn gevormd, het opvangen van eventuele rekeningtekorten en fungeren als algemeen dekkingsmiddel.

Reserve Riolering

Doel: Het opvangen van schommelingen in exploitatieresultaten op het onderdeel Riolering.

Reserve Grondexploitatie

Doel: Opvang van de financiële bedrijfsrisico's bij grondexploitatie.

Reserve Onderhoud wegen

Doel: Egalisatie onderhoudskosten en reconstructie/herinrichting van wegen.

Reserve Sociale Woningbouw

Doel: Waarborgen en verbeteren van de kwaliteit, duurzaamheid, betaalbaarheid en sociale veiligheid alsmede het inzetten voor investeringen ter verbetering van de woonomgeving met betrekking tot de sociale woningsector in Scherpenzeel.

Reserve Monumenten

Doel: Dekking van de jaarlijkse monumentensubsidies.

Reserve Lening De Breehoek

Doel: Dekking tegenover de renteloze lening aan Kulturhus De Breehoek in verband met de overdracht van het Kulturhus aan de Stichting.

Reserve Onderhoud De Breehoek

Doel: Dekking van kosten groot onderhoud van Kulturhus De Breehoek.

Reserve Food Valley

Doel: Dekking voor grotere projecten vanuit de regio Foodvalley welke de reguliere middelen te boven gaan.

Reserve Leerlingenvervoer

Doel: Schommelingen opvangen op het budget voor leerlingenvervoer.

Reserve Omgevingsvisie

Doel: Een goede verwerking van de toekomstvisie in de omgevingsvisie.

Reserve Duurzaamheid

Doel: Gelden beschikbaar houden ten behoeve van onderwerpen als energievisie en klimaatadaptatie.

Reserve Organisatie

Doel: Dekking van structurele kosten aanpassing van de organisatie en aanpassing loongebouw.

Reserve Huisvesting

Doel: Dekking van de kapitaallasten voor de huisvesting van de gemeentelijke organisatie.

Reserve Automatisering

Doel: Egalisatie van de kapitaallasten van automatisering.

Reserve Onderwijsgebouwen

Doel: Dekking van kapitaallasten van toekomstige investeringen voor nieuwbouw en uitbreiding van onderwijsgebouwen.

Reserve Herinrichting sportpark De Bree

Doel: Dekking niet te activeren kosten en kapitaallasten herinrichting sportpark de Bree.

Reserve Zwembad

Doel: Dekkingsreserve voor de kapitaallasten van de verbouwing van het zwembad.

Reserve Centrumvisie

Doel: Dekking van de kosten van de centrumvisie.

Overzicht voorzieningen

Naam voorziening	Saldo 1-1-2023	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2023
Van der derde verkregen middelen met bestedingsverplichting					
Voorziening afval	245.556			-47.820	197.736
Fonds dorpsontwikkeling	874.476	41.333		-72.142	843.667
Voorziening verplichting en risico					
Pensioen wethouders	1.429.433	23.815		-14.892	1.438.356
Wachtgelden wethouders	233.812	42.816		-126.932	149.697
Voorziening wachtgeld/ww personeel	0	6.325			6.325
Voorziening grond Akkerwinde	63.957	12.000		-74.996	960
Voorziening Bomen	40.481	17.500		-24.105	33.877
Voorziening lastenegalitatie					
Onderhoud gemeente-eigendommen	1.234.918	164.725	0	-297.706	1.101.937
Voorziening Riolering	5.682.236	0		-135.159	5.547.077
Totaal	9.804.868	308.515	0	-793.751	9.319.632

Naam voorziening	Saldo 1-1-2023	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2023
Onderhoud gemeente-eigendommen					
Ambtswoning	6.356	0		-103	6.253
Brandweergarage/werkplaats	286.567	30.000		-10.491	306.076
De Bree, accommodaties en velden	483.299	112.455		-262.709	333.045
Toren N.H.-kerk	46.960	4.270		-4.656	46.574
Buitenplaats	137.432	18.000		-18.901	136.531
Villa	274.304	0		-845	273.459
Totaal	1.234.918	164.725	0	-297.706	1.101.937

Voorziening afval

Doel: Egalisatie van de kosten voor afvalverwerking en afvalstoffenheffing.

Fonds Dorpsontwikkeling

Doel: Verbeteren van de leef- en landschapskwaliteit in Scherpenzeel-Zuid.

Voorziening Pensioen wethouders

Doel: Voorziening voor het kunnen voldoen aan onze verplichting die ontstaat: wanneer wethouders met pensioen gaan, bij overlijden (aan de nabestaanden) of vertrek.

Voorziening Wachtgelden wethouders

Doel: Dekking van wachtgeldverplichtingen wethouders.

Voorziening grond Akkerwinde

Doel: Dekking kosten woonrijpmaken.

Voorziening Bomen

Doel: In stand houden van de bomenstructuur.

Voorziening Onderhoud gemeente-eigendommen

Doel: Egalisatie van de lasten van onderhoud van gemeente-eigendommen.

Voorziening Riolering

Doel: Egalisatie van de kosten voor riolering.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer	31-12-2023	31-12-2022
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen		
Lening BNG 40.114820	0	6.020.543
Lening BNG 40.116837	6.000.000	0
Lening BNG 40.115733	4.500.000	5.000.000
Waarborgsommen		
Waarborgsom inzake Dorpsstraat/Vijverlaan	50.000	50.000
Waarborgsom Vierzinnen	9.792	10.000
Totaal	10.559.792	11.080.543

Op 30 november 2023 is de 2,5 jaar lopende lening à € 6.020.543 afgelost. Doordat de verwachte inkomsten van grondexploitatie De Nieuwe Koepel nog niet zijn gerealiseerd is er besloten opnieuw een projectfinanciering aan te trekken voor een periode van 2,5 jaar. De hoofdsom is € 6.000.000 met een rentepercentage van 3,425%. Per saldo is er over 2023 een rentebate à € 4.267 toegerekend aan de grondexploitatie.

De verschuldigde rente over 2023 van de langlopende lening bedraagt € 70.172, er is € 500.000 afgelost.

In 2023 is er verzocht voor tegemoetkoming in planschade voor plan Vierzinnen. Deze aanvraag is beoordeeld en toegekend in 2023.

Vlottende passiva

Banksaldi	31-12-2023	31-12-2022
Bank Nederlandse Gemeenten, hoofdrekening	1.560.276	
Totaal	1.560.276	0

Overige vlottende schulden	31-12-2023	31-12-2022
Crediteuren	2.817.791	1.355.419
Omzetbelasting	0	0
Totaal	2.817.791	1.355.419

Overlopende passiva

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	31-12-2023	31-12-2022
Loonheffing	512.248	465.049
Pensioenpremie	91.178	81.978
Nog te betalen bedragen	629.243	617.383
Totaal	1.232.669	1.164.410

Nog te betalen bedragen

Specificatie nog te betalen bedragen	31-12-2023	31-12-2022
Accountantskosten	27.863	25.500
Inhuur	218.927	163.838
Rente langlopende lening	59.209	46.781
Energietoeslag	31.200	0
SPUK sportakkoord H4	10.327	0
Brede SPUK H30	19.832	0
SPUK IZA, gemeente Ede H35B	3.036	0
Winterfonds, prov. Gelderland	13.900	0
Subsidie monumenten	0	10.000
Subsidie peuterspeelzaal	33.650	37.630
BZK, Algemene uitkering	71.061	0
Bijdrage Veilig Thuis	0	36.330
Werkkostenregeling	17.624	32.868
Overige nog te betalen kosten	122.613	264.436
	629.243	617.383

Vooruitontvangen bedragen

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	Saldo begin boekjaar	Vermeerderingen	Verminderingen	Saldo einde boekjaar
Ontvangen van het Rijk				
OAB-gelden D8	61.824	157.522	-128.225	91.121
Aanpak energiearmoede C55	112.491	41.262	-1.903	151.850
SPUK Cliëntondersteuning H21	50.000		-50.000	0
SPUK Preventieakkoord H12	7.274		-7.274	0
Onderwijsroute G13	8.693		-8.693	0
Covid-19 gerelateerde onderwijsvertraging D14	79.661	42.297	-29.375	92.583
Brede Spuk H30	0	14.518		14.518
CDOKE-gelden F28	0	214.010	-4.669	209.341
Spuk Lokale aanpak isolatie C94	0	412.816		412.816
Energietoeslag	0	132.200		132.200
Transitiekosten Oekraïne-opvang A16	0	728.320	-288.700	439.620
Gedup. Kinderopvangtoeslag gelden B2	2.574		-2.574	0
Totaal	322.517	1.742.945	-521.413	1.544.048

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	Saldo begin boekjaar	Vermeerderingen	Verminderingen	Saldo einde boekjaar
Ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen				
DPRA-gelden E44B	64.628		-64.628	0
Subsidie project bodem en omgevingswet	50.000		-50.000	0
Winterfonds	48.745		-48.745	0
Totaal	163.373	0	-163.373	0

Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	Saldo begin boekjaar	Vermeerderingen	Verminderingen	Saldo einde boekjaar
Vooruitontvangen bedragen inzake woningbouw	63.280			63.280
Overige middelen	2.809	14.186	-2.809	14.186
Totaal	66.089	14.186	-2.809	77.466

3.7 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Gewaarborgde geldleningen

De gemeente staat garant voor een aantal gewaarborgde geldleningen voor de binnen de gemeente opererende woningbouwstichtingen evenals voor een aantal particulieren.

De hieronder weergegeven schuldrestanten per ultimo december 2023 zijn gebaseerd op de leningadministratie van WSW (vóór vaststelling van de jaarrekening 2023 van WSW), inclusief het maximumbedrag van de obligolening.

De marktwaarde is gebaseerd op de meest recente verantwoordingsinformatie zoals door corporaties ingediend bij WSW.

Vóór 1 augustus 2021 stonden gemeenten rechtstreeks in de achtervang voor individuele leningen. Voor leningen na 1 augustus 2021 worden leningen achteraf aan gemeenten toegerekend naar rato van het DAEB-bezit van de betreffende corporatie dat zich in de gemeente bevindt. Kolom G toont de mutatie die in achtervang zou plaatsvinden indien alle leningen van voor 1 augustus 2021 onder het regime na 1 augustus 2021 zouden vallen.

bedragen * € 1.000

	A	B	C	D	E	F	G
Corporatie (NRV nr.)	Schuld toerekenbaar aan Scherpenzeel	Totaal nominaal geborgd schuld-restant van de corporatie	A/B (in %)	Marktwaarde van DAEB-bezit in Gemeente Scherpenzeel	Totale marktwaarde van DAEB-bezit	D/E (in %)	Toename (+) cq afname (-) achtervang-positie indien alle leningen onder regime >1-8-2021 vallen (F x B - A)
Stichting Woonstede	17.140	527.768	3,2%	130.896	1.889.963	6,9%	19.412
Woningstichting Veenvesters (15778)	252	343.682	0,1%	7.813	1.464.975	0,5%	1.580
Totaal van alle corporaties in Scherpenzeel	17.392	871.450	2,0%	138.709	3.354.938	4,1%	20.993
Totaal van alle corporaties in Nederland		90.655.400			361.828.484		

	hoofdsom	afgelost over 2023	saldo per 31-12-2023	afkoop-waarde verzek.	kapitaal	risico-bedrag
SNS Bank	225.513	121.176	74.420	72.574		1.846
Stater Nederland BV			0		0	

Rekening courant BNG

Wij hebben bij de BNG een rekening courant kredietfaciliteit van € 1.900.000.

3.8 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan na balansdatum die van invloed zijn op deze jaarrekening.

3.9 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee voor 2023 vastgesteld op € 892.444.

De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Rechtmatigheidsverantwoording	
Begrotingscriterium	
1A. Overschrijding lasten taakvelden	1.461.339
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	963
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld	2.124.701
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	3.587.003
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf acceptabel is geïd	-1.045.503
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	2.541.500
Voorwaardencriterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	677.538

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om de afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

4 Toelichtingen

- 4.1 WNT-verantwoording
- 4.2 Incidentele baten en lasten
- 4.3 Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves
- 4.4 Structureel resultaat
- 4.5 Specifieke uitkeringen (SiSa)

4.1 WNT-verantwoording

Naam	R. 't Hoen	B.S. van Ginkel - Schuur
Functiegegevens	Gemeente-secretaris/ directeur	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1-jan-2023 t/m 31-dec-2023	1-jan-2023 t/m 31-dec-2023
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	100%	93,08%
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	107.732	90.898
Beloningen betaalbaar op termijn	17.139	11.885
Subtotaal	124.871	102.783
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	223.000	207.562
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	124.871	102.783
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2022		
Aanvang en einde functievervulling in 2022	13-jun-2022 t/m 31-dec- 2022	1-jan-2022 t/m 31-dec-2022
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	100%	92,22%
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	57.049	74.722
Beloningen betaalbaar op termijn	10.575	12.705
Subtotaal	67.624	87.428
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	119.540	209.995
Bezoldiging	67.624	87.428

4.2 Incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten		Realisatie 2023
incidentele lasten		
P0	HeerlijkHelderScherpenzeels	-58.424
P4	Onderwijsachterstandenbeleid	-128.226
P4	Onderwijsvertraging a.g.v. Covid-19	-29.375
P5	Winterfonds	-34.845
P5	SPUK informatiepunt Digitale overheid	-10.103
P5	Onderhoud Breehoek	-80.115
P6	SPUK, uitvoering preventieakkoord	-22.717
	Brede Spuk	-126.916
P6	Basis op orde Sociaal Domein	-236.856
P6	Opvang vluchtelingen Oekraïne	-718.119
P6	Transitiekosten Tulpenhof	-288.700
P6	Energietoeslag	-488.769
P6	Afrekeningen TOZO	29.617
P7	Tijdelijke regeling CDOKE	-4.669
P7	Aanpak energiearmoede	-1.903
Totaal incidentele lasten		-2.200.122
Incidentele baten		
P4	Onderwijsachterstandenbeleid	128.226
P4	Onderwijsvertraging a.g.v. Covid-19	29.375
P5	Winterfonds	34.845
P5	SPUK informatiepunt Digitale overheid	10.103
P6	SPUK, uitvoering preventieakkoord	17.274
	Brede Spuk	115.908
P6	Bijdrage opvang vluchtelingen Oekraïne	1.070.435
P6	Afrekening opvang vluchtelingen Oekraïne 2022	44.535
P6	Transitiekosten Tulpenhof	288.700
P6	Afrekeningen TOZO	-18.619
P7	Tijdelijke regeling CDOKE	4.669
P7	Aanpak energiearmoede	1.903
Totaal incidentele baten		1.727.354
Incidentele mutaties reserves		
P0	Algemene reserve	-59.439
P0	BR Organisatie	275.000
P0	BR Foodvalley	18.025
P3	BR Centrumvisie	1.030
P4	BR Leerlingenvervoer	59.439
P0	BR Onderhoud Breehoek	80.115
P7	BR Duurzaamheid	90.000
P8	BR Omgevingsvisie	18.000
Totaal incidentele mutaties reserves		482.170
Totaal incidentele baten en lasten		9.403

4.3 Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

Structurele reservemutaties		Realisatie 2023
	Toevoegingen	
P2	BR Wegen	-147.000
P8	BR Grondexploitaties	-7.240
	Totaal toevoegingen	-154.240
	Onttrekkingen	
P0	BR automatisering	76.765
P0	BR Huisvesting	40.446
P2	BR Wegen	220.559
P4	BR Onderwijs	223.588
P5	BR Herinrichting Sportpark De Bree	66.022
P5	BR Zwembad	22.137
P5	BR Lening De Breehoek	75.000
P8	BR Grondexploitaties	741.151
	Totaal onttrekkingen	1.465.668
	Totaal structurele reservemutaties	1.311.428

4.4 Structureel resultaat

Structureel resultaat	Realisatie 2023
Resultaat	
Saldo van baten en lasten	-1.673.703
Mutatie reserves	1.949.598
Resultaat	275.895
Af: incidentele baten en lasten	
Incidentele baten en lasten	-472.767
Incidentele toevoegingen en onttrekkingen reserves	482.170
	9.403
Structureel resultaat	266.492

4.5 Specifieke uitkeringen (SiSa)

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-02-2024								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)
			<i>Aard controle R Indicator: A16/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A16/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/06</i>
			€ 978.461	€ 0	€ 0	€ 288.700	€ 0	€ 43.496
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)		
<i>Aard controle R Indicator: A16/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10</i>					
			€ 0	€ 48.478	€ 1.359.135	€ 1.955.000		

BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06</i>
			0	€ 1.903	€ 2.735	0	€ 0	€ 0
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten			
<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09</i>						
0	€ 0	€ 0						
		Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, voerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen	
<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15</i>			
0	0	0	0	0	0			
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle R Indicator: C62/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02</i>				
		€ 0	Ja					
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	
			<i>Aard controle R Indicator: C92/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C92/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05</i>	
		€ 10.103	€ 0	1	36	0		

BZK	C94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T)	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...], eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen zijn genomen [...]	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...], eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...] en	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van die laatsbedeelde woningen
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C94/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C94/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C94/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: C94/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: C94/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: C94/06</i>
			1	0	€ 0	0	0	€ 0
			2					
			100					
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling	Besteding van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)		
			<i>Aard controle R Indicator: C94/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: C94/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: C94/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C94/10</i>		
			1	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			2					
			100					
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Gemeenten	<i>Aard controle R Indicator: D8/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/05</i>	
			€ 0	€ 118.172	€ 0	€ 10.054	€ 61.824	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/09</i>		
			1					
			2					
			100					

OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld <i>Aard controle R Indicator: D14/01</i>	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen <i>Aard controle R Indicator: D14/02</i>	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs <i>Aard controle R Indicator: D14/03</i>	Correctie besteding (jaar T-1) <i>Aard controle R Indicator: D14/04</i>	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) <i>Aard controle R Indicator: D14/05</i>	
			€ 5.072	€ 0	€ 24.303	€ 0	€ 79.661	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06</i>	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs <i>Aard controle R Indicator: D14/07</i>	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08</i>	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs <i>Aard controle R Indicator: D14/09</i>		
1								
2								
10								
IenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01</i>	Beschikingsnummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02</i>	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker <i>Aard controle R Indicator: E44B/03</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04</i>	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E44B/05</i>	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06</i>
			1 060307 Gemeente Amersfoort	RIJC160096	€ 64.628	€ 64.628	€ 137.532	€ 137.532
			2					
			15					
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09</i>			
			1 060307 Gemeente Amersfoort	RIJC160096	Ja			
			2					
			15					
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Naam/nummer maatregel <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12</i>	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13</i>		
			1 060307 Gemeente Amersfoort	RIJC160096	waterafvoer capaciteit vergroten	Nee		
2								
15								

EZK	F28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel <i>Aard controle R Indicator: F28/01</i>	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel <i>Aard controle R Indicator: F28/02</i>	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten <i>Aard controle R Indicator: F28/03</i>	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten <i>Aard controle n.v.t. Indicator: F28/04</i>	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten <i>Aard controle R Indicator: F28/05</i>	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten <i>Aard controle n.v.t. Indicator: F28/06</i>
			€ 4.669	€ 0	€ 0	€ 4.669	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: F28/07</i>					
Nee								
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/01</i>	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/02</i>	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/03</i>	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/04</i>	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/05</i>	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/06</i>
			€ 1.047.078	€ 11.839	€ 8.297	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/07</i>	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/08</i>	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R Indicator: G2/09</i>	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/10</i>	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/11</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/12</i>
			€ 124	€ 0	€ 0	€ 212.713	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2 Indicator: G2/13</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14</i>				
€ 0			Ja					

SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2023 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente Aard controle R Indicator: G3/01	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/02	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/03	Besteding (jaar T) Bob Gemeente Aard controle R Indicator: G3/04	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/05	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/07	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/08	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/09	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/10	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente Aard controle R Indicator: G4/02	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente Aard controle R Indicator: G4/03	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente Aard controle R Indicator: G4/04	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/05	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 341	€ 21.431	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 1.977	€ 178	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 592	€ 2.781	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 24	€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 2.910	€ 24.414	€ 0
			Kopie regeling Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/08	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/09	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja					
4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja					
5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja					
6 Totaal	0	0	N.v.t.					

			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortmoeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortmoeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/17</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: G4/18</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/19</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	0	0	0	
SZW	G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2023	Besteding (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G10/01</i>	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G10/02</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03</i>		
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	€ 95.577	€ 0	Ja		
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2023	Gederfde baten die voortmoeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G12/01</i>	Cederfde baten die voortmoeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G12/02</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03</i>		
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	€ 0	€ 0	Ja		

SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2023 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/03	Aard controle R Indicator: G13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 3.303	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulerings sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie				
			Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02				
			€ 24.135	€ 14.297				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08
			1.2 Renovatie	€ 9.665	€ 9.665	€ 0	€ 0	
			2.1.3 Onderhoud	€ 4.610	€ 4.610	€ 0	€ 0	
			3.3 Overige zaken	€ 22	€ 0	€ 0	€ 22	
			100					
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) Gerealiseerd	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) Gerealiseerd	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) Gerealiseerd	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) Gerealiseerd
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Aard controle R Indicator: H8/03	Aard controle R Indicator: H8/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06
			1 1042943	€ 18.858	€ 0	€ 0	€ 0	€ 32.077
			2					
			3					
			Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08				
			1 1042943	Ja				
			2					
			3					
			4					
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: H12/01	Aard controle R Indicator: H12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/04		
			€ 22.712	€ 26.662	Ja	Nee		
VWS	H21	Specifieke uitkering cliëntondersteuning	Gerealiseerde activiteit Inzet projectleiding en/of Onderzoek lokale versterking functie (in jaar T) (Ja/Nee)	Toelichting - indien bij H21/01 indicator Nee is ingevuld is een toelichting verplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H21/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H21/02	Aard controle R Indicator: H21/03	Aard controle R Indicator: H21/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H21/05	
			Ja		€ 53.795	€ 53.795	Nee	

VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding (jaar T) per onderdeel	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024?	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H30/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06</i>	
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 7.373	€ 10.348	€ 0	€ 10.348	Ja	
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 50.757	€ 54.128	€ 0	€ 54.128	Ja	
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	N.v.t.	
			4 Kansrijke Start	€ 8.507	€ 2.098	€ 1.701	€ 2.098	Ja	
			5 Mentale Gezondheid	€ 3.970	€ 750	€ 794	€ 750	Ja	
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	N.v.t.	
			7 Valpreventie	€ 29.207	€ 23.366	€ 5.841	€ 23.366	Ja	
			8 Leefomgeving	€ 5.671	€ 8.662	€ 0	€ 8.662	Ja	
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 1.418	€ 0	€ 284	€ 0	Ja	
			10 Versterken sociale basis	€ 20.700	€ 7.064	€ 4.140	€ 7.064	Ja	
			11 Mantelzorg	€ 5.671	€ 2.984	€ 1.134	€ 2.984	Ja	
			12 Eén tegen eenzaamheid	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	N.v.t.	
			13 Welzijn op recept	€ 3.119	€ 1.979	€ 624	€ 1.979	Ja	
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 1.418	€ 1.418	€ 0	€ 1.418	Ja	
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 5.047	€ 5.238	€ 0	€ 5.238	Ja	
			Kopie naam onderdeel	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08</i>					
			1 Lokaal Sportakkoord	Ja					
			2 Brede regeling combinatiefuncties	Ja					
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	N.v.t.					
			4 Kansrijke Start	Ja					
			5 Mentale Gezondheid	Ja					
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	N.v.t.					
			7 Valpreventie	Ja					
			8 Leefomgeving	Ja					
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	Ja					
			10 Versterken sociale basis	Ja					
			11 Mantelzorg	Ja					
			12 Eén tegen eenzaamheid	N.v.t.					
			13 Welzijn op recept	Ja					
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	Ja					
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	Ja					
			Eindverantwoording (Ja/Nee)						
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/09</i>						
			Nee						

VWS	H32	Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	Beschikingsnummer / kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) <i>Automatisch berekend</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen <i>Automatisch berekend</i>		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H32/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H32/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H32/03</i>		
			MEOZ23128	€ 117.713	€ 117.713		
			Naam zwembad	Totale verlening per zwembad (jaar T)	Cumulatieve besteding per zwembad (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verduurzamingsplan aanwezig (Ja/Nee)	Toelichting
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H32/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: H32/06</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: H32/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H32/08</i>
		1	zwembad 't Willaer	€ 117.713	€ 117.713	Ja	
		2					
		20					
VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SISa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: H35B/02</i>			
			060228 Gemeente Ede	€ 79.206			

5 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

volgt

Bijlagen

1. Baten en lasten per taakveld
2. Staat van over te hevelen kredieten
3. Kerngegevens

1. Baten en lasten per taakveld

Toelichting

In de regeling voor informatie voor derden (IV3) wordt voorgeschreven welke taakvelden moeten worden gebruikt voor het opstellen van de uitvoeringsinformatie.

Taakvelden per hoofdtakveld	Rekening 2023		
	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten			
0. Bestuur en ondersteuning	-7.166.615	20.021.831	12.855.216
0.1 Bestuur	-1.280.556	9.104	-1.271.452
0.2 Burgerzaken	-348.890	131.584	-217.306
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-86.316	58.279	-28.037
0.4 Overhead	-4.822.077	112.951	-4.709.126
0.5 Treasury	-88.864	16.865	-71.999
0.61 OZB woningen	-450.824	1.539.368	1.088.544
0.62 OZB niet-woningen	-19.635	633.232	613.597
0.64 Belastingen Overig	-39.271	42.545	3.274
0.7 Algemene uitkering en ov. uitkeringen gemeentefonds	-5.675	17.477.903	17.472.228
0.8 Overige baten en lasten	-17.495	0	-17.495
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	-7.012	0	-7.012
1. Veiligheid	-973.649	23.641	-950.008
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-633.910	9.497	-624.414
1.2 Openbare orde en veiligheid	-339.738	14.144	-325.594
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-1.139.662	34.294	-1.105.368
2.1 Verkeer en vervoer	-1.124.746	34.294	-1.090.453
2.5 Openbaar vervoer	-14.916	0	-14.916
3. Economie	-225.164	213.202	-11.962
3.1 Economische ontwikkeling	-60.399	0	-60.399
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-67.012	48.223	-18.789
3.4 Economische promotie	-97.753	164.979	67.226
4. Onderwijs	-1.027.521	165.605	-861.916
4.2 Onderwijshuisvesting	-325.717	0	-325.717
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-701.805	165.605	-536.199
5. Sport, cultuur en recreatie	-2.187.494	323.466	-1.864.028
5.1 Sportbeleid en activering	-114.581	71.730	-42.852
5.2 Sportaccommodaties	-504.188	181.565	-322.623
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-109.887	34.845	-75.042
5.5 Cultureel erfgoed	-48.358	13.842	-34.516
5.6 Media	-517.659	10.103	-507.556
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-892.821	11.382	-881.439

Taakvelden per hoofdtakveld	Rekening 2023		
	Lasten	Baten	Saldo
6. Sociaal domein	-11.191.155	3.011.015	-8.180.140
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-1.670.796	1.579.489	-91.308
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-1.620.552	73.366	-1.547.186
6.3 Inkomensregelingen	-2.289.481	1.246.098	-1.043.383
6.4 WSW en beschut werk	-263.825	61.856	-201.969
6.5 Arbeidsparticipatie	-302.779	0	-302.779
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-548.788	38.961	-509.827
6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)	-771.996	0	-771.996
6.71b Begeleiding (WMO)	-921.192	0	-921.192
6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-83.075	0	-83.075
6.72a Jeugdhulp begeleiding	-563.522	0	-563.522
6.72b Jeugdhulp behandeling	-366.347	0	-366.347
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	-183.122	0	-183.122
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	-190.000	11.246	-178.754
6.73a Pleegzorg	-149.614	0	-149.614
6.73b Gezinsgericht	-318.846	0	-318.846
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	-49.268	0	-49.268
6.74a Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	-780.544	0	-780.544
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	6.052	0	6.052
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-9.486	0	-9.486
6.82a Jeugdbescherming	-102.234	0	-102.234
6.82b Jeugdreclassering	-11.739	0	-11.739
7. Volksgezondheid en milieu	-2.741.373	2.659.257	-82.116
7.1 Volksgezondheid	-494.824	9.187	-485.637
7.2 Riolering	-999.008	1.354.382	355.374
7.3 Afval	-870.568	1.081.371	210.803
7.4 Milieubeheer	-168.632	11.512	-157.120
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-208.340	202.804	-5.536
8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	-2.881.830	1.408.449	-1.473.381
8.1 Ruimte en leefomgeving	-483.295	245.353	-237.941
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-1.456.469	972.137	-484.332
8.3 Wonen en bouwen	-942.066	190.959	-751.107
Saldo van baten en lasten	-29.534.462	27.860.759	-1.673.703
Mutaties reserves			
0. Bestuur en ondersteuning	-213.679	2.163.277	1.949.598
0.10 Mutaties reserves	-213.679	2.163.277	1.949.598
Mutaties reserves	-213.679	2.163.277	1.949.598
Resultaat	-29.748.141	30.024.036	275.895

2. Over te hevelen kredieten

FCL	Omschrijving	Overgeheveld uit 2022	Correctie	Wijziging/ Nieuw 2023	Werkelijk besteed 2023	Restant krediet	Over te hevelen naar 2024
Programma 0: Bestuur en ondersteuning							
701001	Investing audio/video	75.000		0	0	75.000	75.000
704005	Informatiebeleidsplan 2017 - 2020	94.218		0	92.660	1.558	1.558
704009	Optimalisatie Breehoek/Gemeentehuis	2.616		0	0	2.616	2.616
704013	Laadpalen	13.915		0	0	13.915	13.915
704014	VO Light Breehoek	38.794		0	13.474	25.320	25.320
704016	Vervanging Airco's	17.900		0	7.785	10.115	10.115
704019	Vervanging hardware (servers)	35.000		0	35.963	-963	0 1)
704030	Datagedreven werken	0		35.000	0	35.000	35.000
704040	GGI veilig	0		25.000	0	25.000	25.000
704050	GT-connect	0		55.000	7.557	47.443	47.443
706000	Implementatie Belastingssamenwerking	21.815		0	0	21.815	21.815
Programma 2: Verkeer, vervoer en waterstaat							
721019	Vervanging openbare verlichting	53.518		55.500	40.725	68.293	68.293
721029	Uitvoeringsprogramma Centrumvisie	510.615		250.000	204.360	556.255	556.255
721033	Herinrichting Eikenlaan 2019-2020	583.098		0	583.098	0	0
721035	Kruising Oosteinde-Ringbaan	81.432		0	3.000	78.432	78.432
721036	Aanschaf 10abri's	65.000		0	0	65.000	65.000
721037	t Zwarte Land volledige wegconstructie	436.000		0	2.450	433.550	433.550
721038	Centrumvisie (Voorbereiding parkeerplaats)	5.894		0	5.771	123	0 2)
721039	Herinrichting Vlieterweg	265.000		230.000	0	495.000	495.000
721040	Nido aanhanger	30.000		0	0	30.000	30.000
Programma 4: Onderwijs							
742104	Nieuwbouw De Dorpsbeuk			250.000	250.000	0	0
Programma 5: Sport, cultuur & recreatie							
752001	Verduurzaming sportpark	28.920		0	16.461	12.459	12.459
752002	Kunstgrasvelden	150.000		0	0	150.000	150.000
757003	Vervanging 3 auto's groendienst	0		91.150	91.150	0	0
Programma 7: Volksgezondheid en milieu							
772060	Riolering Vlieterweg	589.735		0	0	589.735	589.735
772250	Vervanging mechanische riolering	53.988		0	25.455	28.533	28.533
772251	Onderzoeken grondwaterbeleidsplan 2016-2017	67.902		0	11.589	56.313	56.313
772252	Uitvoeringsmaatregelen grondwaterbeleidsplan	193.325		0	140.910	52.415	52.415
772253	Aanleg watergang Lambalgerkeerkade	116.854		0	55.681	61.173	61.173
772254	Vervanging riolering Eikenlaan 2019-2020	218.054		13.733	231.787	0	0
772255	Riolering Heijhorst Zuid	21.200	-21.200	0	0	0	0
772257	Uitvoering BWKP - klimaatmaatregelen (jaarlijks)	419.317		213.000	102.479	529.838	529.838
772258	Uitvoering grondwatermaatregelen (jaarlijks)	259.406		133.000	1.174	391.232	391.232
772260	Vervangen gemaal Marternes - mech/el deel (2023)	0		34.700	0	34.700	34.700
772261	Vervanging Drukriolering 6 (mech/el) (2023)	0		202.100	0	202.100	202.100
772262	Vervanging riolering Calamiteiten (2023)	0		100.000	0	100.000	100.000
775003	Uitbreiding begraafplaats Lambalgen	0		1.400.000	336.489	1.063.511	1.063.511

Programma 8: Volkshuisvesting, leefomgeving & stedelijke vernieuwing								
782006	Vorbereidingskrediet 't Voort (Nieuwe Koepel)	24.760		0	0	24.760	24.760	
782007	Vorbereidingskrediet Barneveldseweg	8.000		0	6.553	1.447	1.447	
782008	Sanering Wetrotterrein	0		123.500	123.447	53	0	3)
		4.481.276	-21.200	3.211.683	2.390.018	5.281.741	5.282.528	

- 1) De vervanging van servers viel iets hoger uit.
- 2) Deze werkzaamheden zijn afgerond.
- 3) Deze werkzaamheden zijn afgerond.

3. Kerngegevens

Sociale structuur	1-1-2024	1-1-2023
Aantal inwoners (in aantallen)		
0 - 19 jaar	2.561	2.615
20 - 64 jaar	5.686	5.728
65 jaar en ouder	2.096	2.046
Totaal aantal inwoners	10.343	10.389
Aantal inwoners (procentueel)		
0 - 19 jaar	25%	25%
20 - 64 jaar	55%	55%
65 jaar en ouder	20%	20%
Totaal aantal inwoners	100%	100%
	2023	2022
Werkzame personen		
Aantal werkzame personen (banen)	nmb	4.280
Bedrijfsvestigingen		
Aantal bedrijfsvestigingen	nmb	1.010

Fysieke structuur	2023	2022
Oppervlakte gemeente (in hectare)		
Land	1.379	1.379
Water	3	3
Woningvoorraad		
Woningen	4.248	4.237
In aanbouw	nmb	72
Woningen naar eigendom		
Koopwoningen	72,7%	72,6%
Huurwoningen van woningcoöperatie	17,0%	17,0%
Huurwoningen van overige verhuurders	10,3%	10,3%

Financiële structuur	Rekening 2023	Rekening 2022
Opbrengst lokale heffingen	5.132.700	5.730.699
Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds	17.472.228	17.167.098

Financiële structuur (bedrag per inwoner)	Rekening 2023	Rekening 2022
Opbrengst lokale heffingen	496	552
Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds	1.689	1.652